

30

അരുണോദയം.

പുസ്തകം 2. }

1104 തുലാം.

{ ലക്കം 6.

ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസകഥാസാരം.

(പാത)

(തുടർച്ച)

[ഒരു പഴയകൃതി പകർപ്പവകാശം]

ഏകിൽ കേട്ടാലുമെന്റെറവേനത്തിൽ
 പങ്കുജേഷണൻ വന്നൊന്നൊരുദിനം
 അന്നേരത്തന്നെ ഞാനൊരു കിണ്ടിയിൽ
 മൂന്നാഴിപ്പാലു കാച്ചിനിറച്ചുടൻ
 പച്ചിലകൊണ്ടു വായ്ക്കൂട്ടിമെല്ലവേ
 മച്ചിൽവെച്ചുകൊണ്ടിങ്ങു പോന്നീടിനേൻ.
 കണ്ടുനില്ക്കുന്നവനേരം നിന്മകൻ,
 കണ്ടിലെന്നു നടിച്ചു നടന്നുടൻ;
 ഞാനുമെന്റേറയനുജത്തിയുംകൂടി
 സ്നാനത്തിന്നു തിരിച്ചോരവസരേ
 കണ്ണൻ മച്ചിൽകടന്നുടനക്ഷീരം
 മണ്ണുമോന്തിക്കുടിച്ചാൻ മടിയാതേ;
 മിണ്ടാതേചെന്നടുക്കളയിൽ പുക-
 ക്കിണ്ടിതന്നുള്ളിൽ വെള്ളംനിറച്ചുടൻ
 മച്ചിലങ്ങു നടയെത്തേസ്ഥാനത്തു
 വെച്ചുകൊണ്ടങ്ങുപോയിതു നിന്മകൻ.
 അസ്തമിച്ചപ്പോൾ ഞാനുമകംപുകു;
 അത്താഴത്തിന്നു മാതൃലഭനംവന്നു;
 അത്താഴംകഴിഞ്ഞമ്മാമൻ മച്ചിലേ
 മെത്തയേറിശ്ശയിപ്പാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ,
 “അമ്മാ! നാഴിപ്പാലുണ്ടിരിക്കുന്നു;
 ഉണ്മാൻകാലത്തു ഞാനും മറന്നുപോയ”

എന്നുടനേ പറഞ്ഞപ്പോളമ്മാമൻ
 ചെന്നെടുത്തു പാൽ മോന്തിക്കുടിച്ചപ്പോൾ:—
 “പച്ചവെള്ളം ചുവയ്ക്കുന്നതെന്തെടീ!
 പച്ചപ്പാലോ നീ വെച്ചിരിക്കുന്നത് ?
 കള്ളത്തൊഴിലു നീ വെള്ളം കുടിപ്പിപ്പാ—
 നുള്ളിലോത്തതു നമ്മോടു നന്നെടീ!”
 എന്നീവണ്ണം കയത്തൻറെയമ്മാമൻ
 എന്നെക്കിണ്ടികൊണ്ടൊന്നറിഞ്ഞീടിനാൻ.
 അന്നേരംവന്നു നിന്നുടേ നന്ദനൻ,
 നിന്നുചാടിക്കളിച്ചൊന്നുരചെയ്തു:—
 “ഇന്നലേ മമ വെണ്ണതരായ്കയാ—
 ലിനീവണ്ണം ചതിച്ചു ഞാൻ നിങ്ങളെ”
 എന്നുചൊല്ലുന്ന നന്ദനനോടു ഞാൻ
 ഏതുചൊല്ലേണ്ടു ഗോകുലനായികേ!”

എന്നതുകേട്ടു ചൊന്നാളൊരുത്തിയു—
 മെന്നെച്ചെയ്തതിതിൽപരമാകുന്നു;
 ഞാനൊരനാളെൻപൈതൽക്കു നൽകുവാൻ
 പായസം നന്നായ് നിമ്മിച്ചുവെച്ചുടൻ
 പൈതലത്തേടിപ്പോയോരുനേരംനിൻ
 പൈതലാമിവൻ വന്നുതന്നതരേ,
 പിള്ളരോടും കടന്നു കലമതി—
 ലുള്ളപായസമെല്ലാം ഭുജിച്ചുടൻ
 ചാണകമതിലാശുനിറച്ചുടൻ
 കാണാതെപോയാൻ ചങ്ങാതിമാരോടും,
 ഉണ്ണിയോടും ഞാൻവന്നു ഗൃഹംപുക്കു
 തിണ്ണപായസമുണ്മാൻ പറഞ്ഞപ്പോൾ
 മണ്ടിച്ചെന്നവൻ വാരിബുജിച്ചുടൻ
 തൊണ്ടപൊട്ടുമാറോക്കാനിച്ഛിടിനാൻ
 ‘എന്തിതുണ്ണിയിതെന്നു ചോദിച്ചപ്പോൾ
 എന്തൊരുശബ്ദമെന്നെ യെൻബാലകൻ
 ‘കൊല്ലുവാൻ നീ തുടങ്ങിതെന്നാകിലും
 ചാണകംതന്നു കൊല്ലേണമെന്നുണ്ടോ ?
 ഏവം ബാലൻ പറഞ്ഞുകുറഞ്ഞുടൻ
 മേവിനാൻ പുനരേറവുംകോപത്തിൽ,
 പങ്കുജാക്ഷനീവണ്ണം തുടങ്ങിയാൽ
 മകുമാർ ഞങ്ങളെന്തൊന്നു ചെയ്യേണ്ടു ?”

“എന്നുമല്ല, ഇതിൽപരമായിട്ടു
 നിന്നുസേവനം ചെയ്ത പ്രവർത്തിച്ചു.
 അപ്പാടെവീട്ടിലുള്ള നൽകവാൻ
 അപ്പങ്ങൾ ഞാൻ പ്രയത്നപ്പെടുണ്ടാക്കി,
 ഭാജനംതന്നിൽവെച്ചു ഞാനാദരാൽ
 ഭോജനത്തിന്നിരുന്നോരുനേരത്ത്
 ആരംഭംകൊണ്ടു വിജയരോടൊന്നിച്ചു
 സൈപരമായ് വന്നു. നിന്നുസേവനം
 സ്വപ്നമല്ലാത്തൊരപ്പങ്ങളൊക്കവേ
 തപ്പി വരിയെടുത്തു കടൽവണ്ണൻ
 ചങ്ങാതിമാക്കു നൽകീട്ടുനന്തരം
 മംഗളമായിത്താനും ഭജിച്ചുടൻ
 തിന്നശേഷിയോരപ്പങ്ങളുംകൂടി
 നന്നനന്നൻ കയ്യിൽപിടിച്ചുടൻ
 ശുഷ്കങ്ങളായ ഗോമയജാലങ്ങൾ
 കൈക്കൊണ്ടെന്നതിൽവെച്ചുമെല്ലവേ
 മുന്തിലേപ്പോലെ വായ്ക്കുട്ടിവെച്ചുടൻ
 തൻപരിജനത്തോടും നടകൊണ്ടാൻ.
 ഭോജനംകഴിഞ്ഞാശു ഞാൻ മെല്ലവേ
 ഭാജനവുമെടുത്തുകൊണ്ടാദരാൽ
 അപ്പാടെക്കു പുറപ്പെട്ടുചെന്നു ഞാൻ
 അപ്പൻതന്നുടേ കൊച്ചുകുറുപ്പുകടൻ
 “വേഴ്ചുണ്ടുടനപ്പൻ ഞാനൊരു
 കാഴ്ചകൊണ്ടന്നേ”ന്നെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ
 ആശ്ചര്യമെന്നുചൊന്നതിവൃദ്ധനും
 മപ്പനും കുറച്ചുമ്പോഴെഴുന്നേറ്റു
 പച്ചിലകൊണ്ടു വായ്ക്കുട്ടിയ പാത്രം
 പിച്ചിമാന്തിപ്പൊളിച്ചുതെരുന്നനേ
 കൊച്ചുകളയുമെല്ലാം വിളിച്ചുടൻ
 അപ്പനീരണ്ടും മുമ്മൂന്നും നല്ലിനാൻ
 എട്ടുപത്തെട്ടത്തപ്പൻകരമതി-
 ലിഷ്ടമോടേ പിടിച്ചുവിരവോടേ
 അന്ധകാരംനിറഞ്ഞ ഗൃഹംതന്നി-
 ലെന്തെന്നോരാതെ വായിലാക്കീടിനാൻ
 അപ്പൊഴേ ചിലരോക്കാനിച്ചീടിനാ-
 മപ്പനും കുറച്ചൊടുവമിച്ചിതു.

'ചാണകം ചവച്ചീടുവാനെന്തൊരു
 കാരണമെന്നു ചൊന്നാരതിൽ ചിലർ;
 'ചാണകം ചവച്ചീടുകയല്ലിതു
 ചാണകപ്പൊട്ടുതന്നെ'യെന്നാർ ചിലർ;
 വായുംപൊത്തിക്കൊണ്ടോടീടിനാർ ചിലർ.
 പേയായപ്പൂൻ ചൊടിച്ചുപറഞ്ഞിതു
 'വേഴ്ചുപൂണ്ടു നീ കൊണ്ടനുകാഴ്ചയി-
 താശ്ചയ്യമിതിവിടെയുമുണ്ടെടി!
 എത്രയും വൃദ്ധനായുള്ളൊരെന്നോടി-
 ന്നിത്ര ധിക്കാരം കാട്ടുവാനെന്തെടി!
 എന്നുചൊല്ലിയും വായിൽകരമിട്ടു
 നന്നായോക്കാനിച്ചിട്ടും കുരച്ചിട്ടും
 ഇത്തരംകണ്ടിളിട്ടുംകലനം ഞാൻ
 അത്തലുംപൂണ്ടുപോന്നുഗൃഹംപൂക്കു.'"
 മരൊരുത്തി പറഞ്ഞാളതുനേരം:—
 "അററമില്ലാ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയാൽ,
 കുറമുണ്ടായ്തുമെന്നു ശങ്കിച്ചി-
 ടേററം ഞങ്ങൾ പറവാൻമടിക്കുന്നു,
 വീട്ടിലിന്നു പുലർകാലേ വന്നുപോ-
 ലുണ്ണിക്കുണ്ണനും പിള്ളരുമായിട്ട്;
 കണ്ണച്ചിപ്പശുതന്നുടേ കുട്ടിയേ
 കണ്ണൻ വിട്ടു കടിപ്പിച്ചുപോയിപോൽ;
 ഞാനെന്നും വിഴുപ്പുകനടൻ
 പരനിയുംകൊണ്ടുചെന്നു കറന്നപ്പോൾ
 തുള്ളിപ്പാലിന്നു കിട്ടിലെനിക്കു ഞാൻ
 തുണിപ്പാലു കറന്നായം നിത്യവും
 മുണ്ടുവാലിക്കുനാലഞ്ചുപെറിച്ചും
 രണ്ടിടങ്ങഴിപ്പാലിൽ കുറവില്ല
 കണ്ടുകൊൾവിനൊരാപത്തവളെയും
 രണ്ടുനാലുദിനമുണ്ടുകാണാത്തു.
 ഇന്നുകേട്ടുഞാനങ്ങു ദേവീട്ടിലെ-
 കുന്നിൻകൂടെ മുളച്ചുപോൽ നിന്മകൻ.
 എങ്കിലങ്ങു ടെപ്പെണ്ണങ്ങളെപ്പേരും
 കയ്യുലാക്കുവാനല്ലാതെ നോക്കുമോ?
 കഷ്ടം കഷ്ടമിതെന്നു പറയാവു
 പട്ടിണിക്കുള്ള ഹേതുക്കളൊക്കെയും.

വല്ലഭേന്ദ്രം പുറപ്പെട്ടുപോയെന്നുണ്ടാൽ
 വല്ലഭംകൊണ്ടെന്താ കഴിച്ചോളാം.
 നല്ലതിപ്പോഴെന്നു പതുക്കേവേ
 വല്ലഭിമാക്കു ചിത്തമുറക്കുന്നു.

(തൃതീയം)

—

അത്മാലങ്കാരനിരൂപണം.

അത്മാലങ്കാരങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഉപമ ഭട്ടമുക്കുലും അലങ്കാരങ്ങൾക്കു മുഖഭൂതവും അതിപ്രസിദ്ധവും അദ്വൈതവുമായാൽ ആദ്യമായതിനെത്തന്നെ നിരൂപിക്കുകയാണ് ഉചിതമായിരിക്കുക. പക്ഷെ, അതിശയം, സാമ്യം, വാസ്തവം, ശ്ലേഷമെന്നിങ്ങനെ അലങ്കാരസാധകങ്ങളായ നാലുപാധികളിൽ വാസ്തവോക്തൃലങ്കാരങ്ങൾ എല്ലാറ്റിലും അധികവും അതുവിട്ടാൽ അതിശയോക്തിയും, പിന്നീട് സാമ്യോക്തിയുമായി ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ നിദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു, ഉപമ ഭട്ടമുക്കുലും അലങ്കാരങ്ങൾക്കു മുഖഭൂതമാവുന്നതെങ്ങിനെയെന്നു ശങ്കയുണ്ടാവാമെങ്കിലും, അല്ലമൊന്നു ആലോചിച്ചുനോക്കിയാൽ ആയതു വെറും ഭ്രമമാണെന്നു എളുപ്പത്തിൽ അറിയാവുന്നതാണ്. ഒന്നാമതായി, രൂപഭാവജ്ഞങ്ങളായ ഈ ഉപാധികളെ വിഭാജകധർമ്മങ്ങളായെടുത്തു അലങ്കാരങ്ങളെ തരംതിരിക്കുന്നതുതന്നെ യുക്തമല്ല. ഇതിനെപ്പറ്റി

“ഇന്നാലുസാധനംചൊന്നതൊന്നൊന്നായിട്ടുതന്നെയും
 ഒന്നുരണ്ടുകൾചേർന്നിട്ടുംനിന്നലങ്കാരമാണ്തന്നെ.”

എന്നു ഭാഷാഭൂഷണത്തിൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നപ്രകാരം ഈ ഉപാധികൾ തനിച്ചും കലനമാണ് അലങ്കാരപ്രയോജകങ്ങളാവുന്നതു എന്നു മാത്രമല്ല, ഒരേ അലങ്കാരത്തിൽത്തന്നെ ഏതാനും ചില ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു ഒന്നും മറ്റൊരിടത്തു മറ്റൊന്നുമായി വ്യവസ്ഥയില്ലാത്ത നിലയിലുമാകുന്നു.

“ഹന്ത! ചന്ദ്രമുഖിക്കിന്നുചെന്തീയായിതു ചന്ദനം”

എന്നിങ്ങിനെ അതിശയമുലകമായിരിക്കുന്ന ആ വിരോധാഭാസത്തെ

“ദിവ്യം കിഞ്ചനവെള്ളമുണ്ടൊരുമുറിസ്സോമൻകുറുപ്പുംഗളേ”

ഇത്യാദിയിൽ ശ്ലേഷമുലകമായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. കാര്യകാരണനിബന്ധനകളായ അപ്രസ്തുതപ്രശംസകൾ വാസ്തവമുലങ്ങളാണെങ്കിലും സാരപ്രസിദ്ധസനാപ്രസ്തുതപ്രശംസ സാമ്യമുലകംതന്നെയല്ലേ? എന്നിന്നു,

“കാവ്യാനുശാസനമതെങ്ങുവ്യാവർത്തകനെങ്ങിവൻ”

“വെളുത്തകീർത്തിയെപ്പറ്റിതളിശ്ശാമളയാമസി”

എന്നിങ്ങിനെ വാസ്തവമുലമായ വിഷമാലങ്കാരംപോലും

“കല്യാണിതാമരമലർക്കുടപൂടിടാമെ-
 നല്ലാസമോടിഹനതേണ്ടബിസംകളത്തിൽ;
 വല്ലാത്തകാലമിതു, നന്ദിജഗത്തിനില്ല,
 ചൊല്ലാം ഹരിക്കമിതുനിൻമുഖകാന്തിയെത്താൻ”

എന്ന ദിക്കിൽ സാമൂഹ്യലകമാണ്ണമിപ്പിരിക്കുന്നതു നോക്കുക. പ്രാ-
 ചീനാലങ്കാരികന്മാർ അലങ്കാരങ്ങളെ നാമനിദ്ദേശപൂർവ്വകം ലക്ഷണം
 കല്പിച്ചു വിഭാഗിച്ചിരിക്കുന്നതു ഈ ഉപാധികളെ ആശ്രയിച്ചല്ലായ്കയാൽ
 അവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയെഴുതുന്ന അലങ്കാരവിഭാഗം ശരിയാവാൻ
 തരമില്ല. ഈ സ്ഥിതിക്കു പ്രാധാന്യത്തേയും മറ്റു ചില സൗകര്യങ്ങ-
 ലേയും മാതൃദൃഷ്ടിച്ച് ചെയ്തിരിക്കുന്ന ഭാഷാഭൂഷണത്തിലെ അലങ്കാര-
 വിഭാഗത്തിൽ വാസ്തവോക്തൃലങ്കാരങ്ങളാണധികമെന്നുവെച്ചു മുൻപറ-
 ണ്തപ്രകാരം നാം സംശയിക്കുന്നതു ഒരിക്കലും ശരിയല്ല. വാസ്തവോ-
 ക്തിയിൽപ്പെട്ട സഹോക്തി, വികല്പമെന്നിവ സാമ്യസ്തർമിപ്പെങ്കിൽ അ-
 ലങ്കാരങ്ങളെ ആവുകയില്ലെന്നു ഭൂഷണത്തിൽത്തന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടു-
 ല്ലോ. ശ്ലേഷോക്തിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന സമാസോക്തി, അ-
 തിശയോക്തിയിൽ പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന മീലിതം മുതലായവയുടെ സ്ഥി-
 തിയും ഏതാണ്ടിതുതന്നെയാണു്. ഇങ്ങനെ സൂക്ഷ്മദൃഷ്ട്യാ പരിശോധി-
 ക്കുന്നതായാൽ അധികമലങ്കാരങ്ങളും സാമ്യസ്തർമികളാണെന്നു പ്രത്യക്ഷ-
 മാവും. അതുകൊണ്ടാണു് കാവ്യാലങ്കാരസൂത്രത്തിൽ “സമ്പ്രത്യർത്ഥാല-
 ങ്കാരാണാം പ്രസ്താവഃ; തന്മൂലഞ്ചോപമേതി സൈവവിചാതുരതെ” എ-
 ന്നിക്കുറവെ വാമനാചാതുർ തന്റെ ഉപമാലക്ഷണത്തെ അവതരിപ്പി-
 ച്ചിരിക്കുന്നതു്. അപ്പയ്യഭിക്ഷിതരാകട്ടെ, ചിത്രമീമാംസയിൽ—

“ഉപമൈകാശൈലുഷീ സമ്പ്രാപ്താചിത്രഭൂമികാഭോഭൻ
 രഞ്ജയതീകാവ്യരംഗേ നൃത്യന്തീതദിദിദം ചേതഃ”

എന്ന ശ്ലോകത്താൽ ഉപമയായ ഒരേ നടിതന്നെ അലങ്കാരാന്തരങ്ങളു-
 യ വേഷവിശേഷങ്ങളെ മാറിമാറിദ്ധരിച്ചു കാവ്യരൂപമായ രംഗത്തിൽ
 നർത്തനംചെയ്തുകൊണ്ടു സഹൃദയന്മാരുടെ ഹൃദയത്തെ ആവർജ്ജിക്കുന്ന-
 തായഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. അതായതു—“നിൻമുഖം ചന്ദ്രനെപ്പോ-
 ലെ” എന്ന ഒരേ ഉപമതന്നെ, ഉക്തിവൈചിത്ര്യത്താൽ എത്രവിധം
 അലങ്കാരങ്ങളായ്യാകുന്നുവെന്നു നോക്കുക. അതു, “നിൻമുഖം ചന്ദ്രനെ-
 പോലെ, ചന്ദ്രൻ നിൻമുഖംപോലെ” എന്നായാൽ ഉപമേയോപമ
 (1) “നിൻമുഖം നിൻമുഖംപോലെ” എന്നതു അനന്തപം (2) “ചന്ദ്രൻ
 നിൻമുഖംപോലെ” എന്നതു പ്രതീപം (3) “നിൻമുഖം ചന്ദ്രനെപ്പോ-
 ലെതന്നെ എന്നാൽ സർവ്വഥാ നിർമ്മലമാണു്” എന്നതു വൃതിരേകം
 (4) “ചന്ദ്രനെക്കാണുമ്പോൾ നിന്റെ മുഖം ഓർമ്മിക്കുന്നു” എന്നതു സ്മൃ-
 തിമാൻ (5) ഇതു മുഖമോ ചന്ദ്രനോ” എന്നതു സസന്ദേഹം (6) “നിൻ

മുഖമായ ചന്ദ്രൻ എന്നതു രൂപകം (7) നിൻമുഖമായ ചന്ദ്രൻ മദന
 താപമകറുന്നു എന്നതു പരിണാമം (8) “ഇതു ചന്ദ്രനാണ് മുഖമല്ല”
 എന്നതു അപഹ്തി (9) “നിൻമുഖം ചന്ദ്രനാണെന്നു തോന്നുന്നു” എ
 ന്നതു ഉൽപ്രേക്ഷ (10) “ഇതാ സൗന്ദര്യചന്ദ്രൻ” എന്നതു അതിശയോ
 ക്തി (11) “നിൻമുഖം ചന്ദ്രനെന്ന് വിചാരിച്ചു ചകോരങ്ങൾ മരിക്കുന്നു”
 എന്നതു ഭ്രാന്തിമാൻ (12) “നിൻമുഖം ചന്ദ്രനേയും പങ്കജത്തേയും ജയി
 ക്കുന്നു” എന്നതു തുല്യയോഗിത (13) “മേഘമെന്നനായ ചന്ദ്രനും കോവ
 കലുഷിതമായ നിന്റെ മുഖവും ദൃസ്സാഹരണെ” എന്നതു ഭീപകം (14)
 “ചന്ദ്രനേ ചകോരത്തെ രഞ്ജിപ്പിച്ച് നിന്റെ മുഖമേ എന്റെ ഹൃദയം
 രമിപ്പിച്ച്” എന്നതു പ്രതിവസ്തുപമ (15) “നിന്റെ മുഖമേ എന്റെ
 ഹൃദയത്തെ ആനദിപ്പിച്ച് ചന്ദ്രനേ കമദം വികസിപ്പിച്ച്” എന്നതു ദ
 ഷ്ടാന്തം (16) നിന്റെ മുഖം ചന്ദ്രനെന്ന് ചകോരങ്ങളും പങ്കജമെന്നു
 വണ്ടുകളും കരുതുന്നു എന്നതു ഉല്ലേഖം (17) “മുഖം ചന്ദ്രകാന്തിയെ
 ധരിക്കുന്നു” എന്നതു നിദർശന (18) ലക്ഷ്മി ചന്ദ്രനെ ഉപേക്ഷിച്ചു നി
 ന്റെ മുഖത്തു കളിയാടുന്നു എന്നതു പശ്ചാത്തപ്യം (19) പ്രസാദാഞ്ചിതമാ
 യ നിൻമുഖം ലോകാനന്ദകരംതന്നെ എന്നതു സമാസോക്തി (20) (മു
 ഖദർശനപ്രസ്താവത്തിൽ) “ചന്ദ്രാലോകനത്തിൽ ആർക്കു കൈതുകമില്ല”
 എന്നതു അപ്രസൂതപ്രശംസ (21) “ചന്ദ്രൻ കളങ്കിയല്ലെങ്കിൽ നിന്റെ
 മുഖത്തോടുപമിക്കാമായിരുന്നു” എന്നതു സംഭാവന (21) ചന്ദ്രനെക്കാ
 ണന്നില്ലല്ലോ അല്ലെങ്കിലെന്തിനു നിന്റെ മുഖമുണ്ടല്ലോ എന്നതു ആ
 ക്ഷേപം (22) “അത്യുന്നതസൗന്ദര്യത്തിൽ തിളങ്ങുന്ന നിന്റെ മുഖത്തേ
 യും ആകാശത്തിൽ വിളങ്ങുന്ന ചന്ദ്രനേയും തിരിച്ചറിയുന്നില്ല” എന്നതു
 സാമാന്യം (22) ഇടക്കിടെ ചന്ദ്രൻ മേഘമെന്നൊന്നാവാതുകൊണ്ടുമാത്രം
 നിന്റെ മുഖത്തേയും ചന്ദ്രനേയും തിരിച്ചറിയുന്നു എന്നതു വിശേഷ
 കം (23) ഇങ്ങനെ മുഖചന്ദ്രവിഷയകമായ ഈ ഒരു സാദൃശ്യത്തിന്നുത
 ന്നെ പല അലങ്കാരങ്ങളായ്ക്കുവരിണമിക്കവാൻ സാധിക്കുന്നതായിരിക്കെ
 സാദൃശ്യസാമാന്യത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടു
 അലങ്കാരങ്ങൾക്കൊക്കെയും പ്രായേണ സാമ്യസ്തർമുണ്ടാവുമെന്നു പറയു
 ന്നതിൽ തെറ്റൊന്നുമില്ല. പോരെങ്കിൽ ഉപമയോളം പ്രസിദ്ധി മ
 റൊറാലങ്കാരത്തിന്നും ഇല്ലെന്നുള്ളതും തീർച്ചയാണല്ലോ ആകയാൽ,

“ചൊല്ലുള്ളതിൽകവിഞ്ഞുള്ളതെല്ലാമതിശയോക്തിയാൽ
 തെല്ലിതിൻസ്തർമില്ലാതെയില്ലലങ്കാരമൊന്നുമേ”

എന്നിങ്ങനെ അതിശയോക്തി സത്യാലങ്കാരങ്ങൾക്കും മൂലഭൂതമാക
 യാൽ അതിനെയല്ലേ മുഖിൽ നിരൂപിക്കേണ്ടതു എന്ന ആക്ഷേപത്തി
 ന്നും സമാധാനമായി. കൂടാതെ, വിവക്ഷിതമായ അത്ഥം ഭാവുകന്മാ
 ങ്കു എളുപ്പത്തിൽ ഗ്രഹിച്ചു രസിക്കത്തക്കവണ്ണം വിശദപ്പെടുത്തിക്കൊ
 ട്ടുന്നതിനുള്ള ശക്തി ഉപമയെപ്പോലെ മൊറാലങ്കാരത്തിന്നും ഇല്ല.

അതുകൊണ്ടു അലങ്കാരങ്ങളിൽവെച്ചു ശ്രേഷ്ഠവും ഉപമതന്നെയായെന്നും ആകയാൽ ഉപമയാണു് അദ്വൈതമെന്നും അതിനെത്തന്നെയോണു് ആദ്യമായ് നിരൂപിക്കേണ്ടതെന്നും സിദ്ധിക്കുന്നു.

ഉപമയെന്നതു രമണീയമായ സാദൃശ്യംതന്നെ. എന്നാൽ ഇത്രമാത്രംകൊണ്ടു നമുക്കു ഉപമയുടെ സ്വരൂപജ്ഞാനമല്ലാതെ ലക്ഷണജ്ഞാനം സിദ്ധിക്കുന്നതല്ല. ലക്ഷണമെന്നതു ലക്ഷ്യങ്ങളെ ഒക്കയും അലക്ഷ്യങ്ങളിൽനിന്നു വേർതിരിച്ചറിവാൻ ഉള്ള ഒരു ഉപായമാകുന്നു. അതുകൊണ്ടു ലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു് യോജിക്കുന്നതും അലക്ഷ്യങ്ങൾക്കു യോജിക്കാത്തതുമായ അസാധാരണ ധർമ്മം മാത്രമേ ലക്ഷണമാവുകയുള്ളൂ. രമണീയസാദൃശ്യമാകട്ടെ, ഉപമേയോപമ, പ്രതീപഭേദം മുതലായവയിലുമുണ്ടുതാനും. ആവകയൊന്നും ഉപമാലങ്കാരവുമല്ല. ഈ സ്ഥിതിക്കു 'രമണീയസാദൃശ്യ'മെന്നതു ഉപമയ്ക്കു ലക്ഷണമാവുന്നതെങ്ങനെ. ആകയാൽ ഉപമാലങ്കാരങ്ങളിലൊക്കെ സംഭവിക്കുന്നതും അലങ്കാരാന്തരങ്ങളിൽ സംഭവിക്കാത്തതുമായ ഒരു വൈശിഷ്ട്യംതന്നെ പറയേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. അതായതു—

“അന്യസാമ്യതിരസ്കാരം അഭിപ്രീയതപഭഞ്ജനം
വർണ്യാധികസമുൽക്കണ്ഠമെന്നിവയ്ക്കു പ്രയോജകം
അവിനാഭാവിയാസ്ത്വംജിക്കാതെ നിഷ്പദ്യമാനമാം
സാധമ്യമുപമാഭിപ്രം പലഭേദങ്ങളുണ്ടിതിൽ”

ഉപമാനമായി നിദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്ന വസ്തുവൊഴിച്ചു മറ്റൊന്നിനോടുള്ള സാദൃശ്യത്തിന്നു തിരസ്കാരം, അഭിപ്രീയതപത്തിന്നു (തനിക്കു സമമായി മറ്റൊന്നില്ലെന്നുള്ള ഭാവത്തിന്നു) തിരസ്കാരം, അവർണ്ണത്തെ അപേക്ഷിച്ച് വർണ്ണത്തിന്നു വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഉൽക്കണ്ഠാധിക്യം എന്നീ മൂന്നു കൂട്ടത്തിന്നു അപ്രയോജകവും, അലങ്കാരവിനാഭാവിയാലായ വ്യംഗ്യമാവാത്തതും, (ഭീപകാദിക്കു ആത്മലാഭംതന്നെ സാദൃശ്യം വ്യംഗ്യമായാലേ ഉണ്ടാവുകയുള്ളൂ. ആവിധത്തിൽ വ്യംജിക്കാത്തതും) നിഷ്പദ്യമാനവും (സുപ്രതിഷ്ഠവും) ആയ സാദൃശ്യംതന്നെയായെന്നു ഉപമയെന്ന അലങ്കാരം. അലങ്കാരങ്ങൾക്കൊക്കെയും ആവശ്യമായ ചമൽക്കാരമാവട്ടെ, അലങ്കാരസാമാന്യലക്ഷണത്താൽത്തന്നെ സിദ്ധിക്കുന്നതുകൊണ്ടു പ്രത്യേകിച്ചു നിവേശിച്ചിട്ടില്ല. മേലും അപ്രകാരംതന്നെ.

അന്യസാമ്യതിരസ്കാരത്തിന്നു അപ്രയോജകമായിരിക്കണമെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ—

“അംബുജംപോലെ നിന്നാസ്ത്രം
നിന്നാസ്ത്രംപോലെയാംബുജം
മധുവ്രതാഭം തപനേത്രം
തപനേത്രാഭം മധുവ്രതം”

(സ്വപ)

ഇത്യാദി ഉപമേയോപമയിൽ പ്രകൃതലക്ഷണത്തിന്നു അതിവ്യാപ്തിയില്ല. മുഖം താമരപോലെയാണെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടുതന്നെ താമര മുഖംപോലെയാണെന്നും കിട്ടുന്നതായിരിക്കെ വീണ്ടും ആ അംശത്തെ പ്രത്യേകിച്ചു എടുത്തുപറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് മുഖത്തിന്നു താമരയല്ലാതെ മറ്റൊരു വസ്തുവിനോടു സാദൃശ്യമില്ലെന്നു സൂചിപ്പിക്കുവാനാകയാൽ ഇവിടെയുള്ള ഈ പരസ്പരവിഷയകമായ സാദൃശ്യം അന്യസാദൃശ്യതിരസ്കാരത്തിന്നു പ്രയോജകമായിട്ടാണ് സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നത്.

അദിപിതീയത്വ തിരസ്കാരത്തിന്നു അപ്രയോജകമെന്നതുകൊണ്ട്—

“അതിമോഹനമെന്നുവെ-

ന്നതിരുകവിഞ്ഞിത്രവേണ്ടേടോ ഗദ്യം

ഇതിന്നുസദൃശങ്ങളായി

ക്ഷിതിയിൽക്കാണുന്നതുണ്ടു കമലങ്ങൾ ” (സപ)

“എതിരില്ലെന്നുപീലി-

ക്ഷിതിചിന്തിച്ചെന്തിനേവമാടുന്നു?

മതിമതിമയൂരമാമക-

മതിമുഖിതൻകേശമുണ്ടിതിന്നൊപ്പം ” (സപ)

ഇത്യാദിപ്രതീപദേങ്ങളിലും അതിപ്രസംഗമില്ല. ഈ രണ്ടു ദിക്കിലുമുള്ള സാദൃശ്യം തനിക്കു തുല്യമായി മറ്റൊന്നില്ലെന്നുള്ള ഭാവത്തിന്നു തിരസ്കാരകമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഒന്നാമത്തെ ശ്ലോകത്തിലെ താദൃശസാദൃശ്യം ഉപമേയപ്രദർശനഭാവാവസ്ഥയായ മുഖത്തിന്റേയും രണ്ടാമത്തിലേതു അവസ്ഥയായ മയിൽപ്പീലിയുടേയും അദിപിതീയത്വനിഷേധത്തിന്നു സാധകമായി സ്ഥിതി ചെയ്യുന്നു.

വസ്തു ധാരികസമുൽക്കർഷത്തിന്നു പ്രയോജകമാവരുതെന്നു പറഞ്ഞിരിക്കയാൽ—

“ബാലേ, നിന്നാനനംപോലെ റിലസുന്ന കലാനിധി

നീലോല്പലങ്ങൾ നിൻനേത്രവിലാസമിയലുന്നിതാ ” (സപ)

ഇത്യാദി പ്രതീപത്തിലും അതിവ്യാപ്തിക്കവകാശമില്ല. ഇവിടെ ചന്ദ്രനും മുഖത്തിന്നും പ്രസിദ്ധമായ ഉപമാനോപമേയ ഭാവം മാറിക്കുല്പിച്ചിരിക്കുന്നതു മുഖത്തിന്നു ചന്ദ്രനേക്കാളും ഉൽക്കർഷമുണ്ടെന്നു കാണിപ്പാനാകയാൽ പ്രകൃതസാദൃശ്യം അവസ്ഥയുണ്ടാക്കട്ടിലും വസ്തുത്തിന്നു വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്ന ഉൽക്കർഷാധികൃത്തിന്നു പ്രയോജകമായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്.

നിഷ്പദ്യമാനമെന്നതുകൊണ്ട്—

“അഗാധമണ്ണിയെപ്പോലെ മഹാമാരുടെ മാനസം

എന്നാൽസഭാ ഭൃഷ്ടസ്വതപാക്രാന്തമല്ലതിശാന്തമാം ” (സപ)

ശത്രുസംഘത്തെ നിശ്ശേഷമസിമാത്രസഹായനായ്
വെന്നൊരീമന്നവൻ ഗവിയല്ലു നൃജനമെന്നപോൽ” (സ്വ)

“നന്നനിന്നാനന്തോടെന്തിന്ദമണ്ഡലമൊക്കുമോ?

ഇന്ദീവരാഭമെന്നോതീടുന്നതോ ശുദ്ധമന്ദരാം” (സ്വ)

ഇത്രാടി പൃതിരേകങ്ങളേയും വ്യാവർത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ പട്ടു
ത്തിലും രണ്ടാമത്തെ പട്ടുത്തിലും വൈധമ്യം എടുത്തു കാണിച്ചിരിക്കു
യാലും മൂന്നാമത്തേതിലെ പൂർവാർത്തിലും ഉത്തരാർത്തിലും ‘ഒക്കുമോ’
‘ശുദ്ധമന്ദരാം’ എന്നിങ്ങനെ പ്രകാരാന്തരേണ നിഷേധിച്ചിരിക്കുവാനും
സാദൃശ്യത്തിന്നു പ്രതിഷ്ഠയില്ലായ്മയാൽ അതു നിഷ്പട്ടമാനമാവുന്നില്ല.
അതുപോലെതന്നെ മമ്മടഭട്ടൻ മുതലായവർ ‘അതിശയോക്തി’യെ
ന്നും മറുപിലർ ‘സംഭാവന’യെന്നും പറഞ്ഞുവരുന്ന—

“ചാരുമൗക്തികസരാവഭാസിയാ—

യ്ക്കീരുമെങ്കിലുമുതാംശുമണ്ഡലം

ഭീരു, മാന്മഥനിദാഘശീകരം

ചേരുമീമുഖമതിന്നു തുല്യമാം” (സ്വ)

ഇത്രാടിയിലും അതിപ്രസക്തിക്കിടയില്ല. ചന്ദ്രമണ്ഡലം ചാരുമൗ
ക്തികസരാവഭാസിയായാൽ മാത്രമേ അതിനോടു മുഖത്തെ ഉപമിക്കാ
വൂ എന്നു പറഞ്ഞിരിക്കുവാൻ താദൃശസാദൃശ്യം അപ്രതിഷ്ഠിതമാണെന്ന
ല്ലേ വരുന്നത്. അപ്രകാരം തന്നെ—

“നിൻമേനി നിൻമേനിപ്പോലെ നിൻമുഖംപോലെ നിമുഖം

നിൻവിലാസങ്ങളോരോന്നും അതതിന്നു സമാനമാം” (സ്വ)

എന്നിങ്ങനെയുള്ള അനന്തപയാലങ്കാരത്തിലും അതിവ്യാപ്തി വരുന്നില്ല.
തന്നിരിക്കുന്നോടുള്ള സാദൃശ്യം അനുപപന്നമാകയാലാണല്ലോ പ്രകൃ
താലങ്കാരത്തിന്നു അനന്തപയമെന്ന സംജ്ഞതന്നെ ലഭിച്ചിരിക്കുന്നത്,
എന്നാൽ ആത്മസാദൃശ്യോക്തിയാകട്ടെ പ്രകൃതവസ്തുവിന്നു മറ്റൊന്നി
നോട സാദൃശ്യമില്ലെന്നു കാണിപ്പാൻ മാത്രമാണ്; ആകയാൽ അന്യ
സാമ്യതിരസ്കാരപ്രയോജകമെന്ന അംശംകൊണ്ടും വാരണം വരുന്ന
താണ്.

അലങ്കാരവിനാഭാവിധായ വ്യാഗ്രമാവരുതെന്നു പറഞ്ഞിരി
ക്കുവാൻ, ഭേദപ്രധാനങ്ങളായ ദീപകം, തുല്യയോഗിത, പ്രതിവസ്തുപമ,
ദൃഷ്ടാന്തം മുതലായവയിലും, അഭേദപ്രധാനങ്ങളായ രൂപകം, പരിണാ
മം, അപഹ്വതി, സ്മൃതിമാൻ, ഭ്രാന്തിമാൻ, ഉല്ലേഖം മുതലായവയിലും
അതിപ്രസംഗമില്ല. ഇവയിലെല്ലാം വ്യാജിക്കുന്ന സാദൃശ്യം അതത്വ
കാരങ്ങൾക്കു അവിനാഭാവിധായിട്ടാകുന്നു. സാദൃശ്യം വ്യാജിക്കാത്തപ
ക്ഷം ആ വകക്കു അലങ്കാരരത്നം തന്നെയുണ്ടാവുകയില്ല.

(തുടരും)

പി. കൃഷ്ണൻനായർ, ശിരോമണി.

അദ്ധ്യായം 5.

ഒരാപത്ത്.

കോഴിക്കോട്ടെത്തിയതിന്നുശേഷം ഞാനും നാണിക്കുട്ടിയുമായുള്ള പെരുമാറ്റം എങ്ങിനെയായിരുന്നുവെന്നു അറിവാൻ വായനക്കാർക്കു കൗതുകമുണ്ടായിരിക്കും. ഞങ്ങൾ അത്യന്തം സ്നേഹത്തോടു കൂടിത്തന്നെയായിരുന്നു കുഴിഞ്ഞുപോന്നിരുന്നത്. നാണിക്കുട്ടി പഠിച്ചിരുന്ന സ്കൂളും ഞങ്ങൾ പഠിച്ചിരുന്ന സ്കൂളും അടുത്തായിരുന്നതുകൊണ്ട് സ്കൂളിലേക്കുള്ള യാത്ര ഒന്നിച്ചുതന്നെയായിരുന്നു. ചിലദിവസം നാണിക്കുട്ടിക്ക് പുസ്തകങ്ങൾ അധികം എടുക്കാനുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അവളെ സഹായിക്കും. എനിക്ക് അധികമുണ്ടെങ്കിൽ ഞാൻ അവളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കയ്മിപ്പു. വീട്ടിൽ വന്നാലും ഞങ്ങൾ വിട്ടുപിടിയാറില്ല. തോട്ടത്തിൽനിന്ന് പൂക്കൾ പറിച്ചു ഞങ്ങളുടെ വീട്ടിൽ നിത്യം പൂജിച്ചിരുന്ന ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടുവെക്കുന്നത് നാണിക്കുട്ടിയുടെ ജോലിയായിരുന്നു. ഇത് അമ്മാമൻ എഴുന്നീറ്റുവരുമ്പോഴേക്ക് ചെയ്തുവെക്കേണ്ടമെന്നാണ് നിശ്ചയം. ചിലദിവസം അവൾ എഴുന്നീല്ക്കാൻ വൈകിയെങ്കിൽ ഈ കൃത്യം അവൾക്കുവേണ്ടി ഞാൻ നിർവ്വഹിക്കാറുണ്ട്. അങ്ങിനെ ചെയ്തു ദിവസങ്ങളിലെല്ലാം അവളുടെ വകയായി പലഹാരമോ മറ്റൊരന്തെങ്കിലുമോ എനിക്ക് സമ്മാനമായി കിട്ടുന്നതും പതിവാണ്. ഞങ്ങളുടെ നടവടികൾ സൂക്ഷിച്ചിരുന്ന കഞ്ഞിശ്ശങ്കരൻ ഇടക്ക് ഞങ്ങളെ കളിയാക്കാറുണ്ട്. ഒരുദിവസം നാണിക്കുട്ടി ഞങ്ങളെല്ലാം സ്കൂളിലേക്കു പുറപ്പെടുന്നസമയത്ത് അവളുടെ ജാക്കറ്റ് തുണക്കാരന്റെ കയ്യിൽനിന്ന് വാങ്ങിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടതിനെപ്പറ്റി കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനെ ഓർമ്മിപ്പിക്കാനായി ഞങ്ങളുടെ മുറിയിൽ വന്നു. കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനോടു ഇക്കാര്യം അമ്മായി മുവെത്തനെ ഏല്പിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അവൾ വന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ കഞ്ഞിശ്ശങ്കരൻ കളിയാടി.

“നിന്നക്കെന്താ എല്ലാം ചെയ്തതാൻ നിന്റെ ദാസ്യേട്ടനില്ലെ പെണ്ണേ” എന്നു ചോദിച്ചു. അതിന്നു ആ കൊച്ചുകുട്ടി “അതുകൊണ്ടു കഞ്ഞിശ്ശങ്കരേട്ടൻ എന്റെ ഏറ്റനല്ലാതായില്ലല്ലോ.” എന്നുമാത്രം മറുപടി പറഞ്ഞു.

ഇങ്ങിനെ സ്പെരമായി ഞങ്ങൾ കാലംകഴിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, സുഖദുഃഖങ്ങളുടെ ക്ഷണികതക്ക് ഒരു ദൃഷ്ടാന്തം കാണിച്ചുതന്നെന്നു തോന്നുമാറ് ജഗദീശ്വരൻ ഞങ്ങൾക്ക് ഒരാപത്ത് വരുത്തി—ഒരുദിവസം അമ്മാമന് പെട്ടെന്ന് ഒരു രോഗംവന്നു. തലകനവും നെഞ്ചത്തു

വേദനയുമായിരുന്നു ഭീനം. തലേദിവസം രാത്രി കിടപ്പാൻപോകുമ്പോൾ യാതൊരു സുഖക്കേടുമുണ്ടായിരുന്നില്ല. പുലരുമ്പോഴേക്ക് കിടന്നോടത്തുനിന്ന് എഴുന്നീല്ക്കാൻ വയ്യാതെയായിരിക്കുന്നു. അമ്മാമന്റെ സ്നേഹിതനായ ഒരു ഡാക്ടറെ ഉടനെ വരുത്തി. ഡാക്ടറുടെ മുഖഭാവംകൊണ്ടു ഭീനം ശക്തിയുള്ളതാണെന്ന് അമ്മായിയും അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന മറ്റുള്ളവരും മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണം. അവർക്കെല്ലാം പരിഭ്രമം കലശലായിത്തുടങ്ങി. കട്ടികളായ ഞങ്ങളും കാര്യം മനസ്സിലാവാതെ അങ്ങോട്ടുമിങ്ങോട്ടും ഓടിത്തുടങ്ങി. സ്ത്രീലേക്ക് ആരും അന്ന് പോയില്ല. അടുത്തുള്ള വഴിയിലായും, അമ്മാമന്റെ മറ്റു സ്നേഹിതന്മാരും വന്നുകൂടി. ഏകദേശം 9 മണിയായപ്പോഴേക്ക് ഞങ്ങളുടെവീട്ടിൽ പുരുഷാരം നിറഞ്ഞു. ഏതോ അപകടമുണ്ടെന്ന് ഞങ്ങൾക്കും സംശയം ജനിച്ചു. ഞങ്ങളേക്കാടിലും പ്രായംകുറഞ്ഞിരുന്ന നാണിക്കട്ടി എന്നോടും കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനോടും “എന്താ അച്ഛൻ” എന്നു വന്ന് ചോദിക്കുവാനും തുടങ്ങി. ഞങ്ങൾക്ക് ഒന്നും അറിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ അവർ ആളുകളുടെ ഇടയിൽക്കൂടെ മുകളിലേക്ക് ഓടി എത്തിനെയൊ അമ്മാമൻ കിടക്കുന്ന മുറിയിൽ ചാടിവീണു. അവിടെ അധികനേരം നില്ക്കാൻസാധിക്കാതെ, ഉടനെ താഴത്തേക്കുതന്നെ വന്ന്, ഞങ്ങളുടെ അരികുതെത്തി. എന്താണെന്ന് ഞങ്ങൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ “അച്ഛൻ കിടക്കയിൽകിടന്ന് അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും ഉരുണ്ടുകൊണ്ട് “അയ്യോ” “ആവു” എന്ന് നിലവിളിക്കുന്നു. അമ്മയുണ്ട് അച്ഛന്റെ കാലംപിടിച്ച് തലയുംതാഴ്ത്തി ഇരിക്കുന്നു. കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനേട്ടനും ദാസേട്ടനും അങ്ങോട്ടു ചെല്ലു. എന്താണാവോ അച്ഛൻ” എന്ന് പറഞ്ഞ് അവർ കുറേശ്ശ കരവാൻതുടങ്ങി. “കരയണ്ടോ, ഞങ്ങൾ നോക്കിവരുട്ടെ” എന്നു അവളെ സമാധാനിപ്പിച്ച് ഞങ്ങളും മുകളിലേക്ക് പോയി. അവിടെ എത്തിയപ്പോഴേക്ക് “കട്ടികളെ വിളിക്കുക. വെള്ളംകൊടുക്കട്ടെ” എന്ന് ആരെ വിളിച്ചുപറയുന്നതു കേട്ടു. ഞാൻ ഉടനെ താഴത്തുപോയി നാണിക്കട്ടിയേയുംകൂടി മുകളിൽവന്നു. അപ്പോഴേക്ക് അമ്മാമൻ കിടക്കുന്ന മുറിയിൽനിന്ന് ആളുകൾ പുറത്തേക്ക് വന്നുതുടങ്ങി. ഞങ്ങൾ മുറിയുടെ അകത്ത് കടന്നപ്പോൾ കണ്ട കാഴ്ച എന്റെ ഉള്ളിൽ നിന്ന് ഇപ്പോഴും മാഞ്ഞുപോയിട്ടില്ല. അമ്മാമൻ അനങ്ങാതെ കിടക്കുന്നു. തടിച്ചു വെളുത്ത് ആക്കും ബഹുമാനംതോന്നിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് യാതൊരു കോട്ടവും തട്ടിയില്ല. അമ്മായി അമ്മാമന്റെ കാൽപിടിച്ച് തേക്കിതേക്കിക്കരയുന്നു. അതു കണ്ടപ്പോൾ നാണിക്കട്ടിയും “അച്ഛൻ” എന്നു വിളിച്ചു നിലവിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. എനിക്കും എന്റെ നെഞ്ച് പിടക്കാൻതുടങ്ങി. ആരെ ഞങ്ങളെ പിടിച്ച് അമ്മാമന്റെ അരികുതുകൊണ്ടുപോയി നിറുത്തി ഞങ്ങളുടെ കൈകൾ കൊണ്ട് മൂന്നുപ്രാവശ്യം വെള്ളംകൊടുപ്പിച്ചു. കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനും കര

ഞാൻകൊണ്ട് അവന്റെ അമ്മയുടെ അടുക്കെ പോയി നിന്നു. എനിക്ക് ആകപ്പാടെ എന്താ ചെയ്യേണ്ടത് എന്ന് നിശ്ചയമില്ലാതായി. ഉടലാകെ പൊട്ടിത്തരിച്ചു. ഞാൻ വീഴുമോ എന്ന് എനിക്കു ഭയത്തോന്നി മെല്ലെ മുറിയുടെ പുറത്തേക്കുപോന്നു. “കുട്ടിയുണ്ടാട്ടു വരു” എന്നു പറഞ്ഞു അവിടെനിന്നിരുന്ന ഒരാൾ എന്നെ പിടിച്ചു താഴത്തേക്കു കൊണ്ടുപോയി. നാണിക്കുട്ടി അപ്പോഴേക്ക് താഴത്തെത്തി ഉറക്കുകരയാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അവിടുന്നു ഇവിടുന്നുമായി ഓരോരുത്തർ നിലവിളിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. കുറച്ചുനേരത്തേക്ക് ആ വീട്ടിൽ നിലവിളിയല്ലാതെ യാതൊന്നും കേൾക്കാനില്ലെന്നായി. ഞാൻ മെല്ലെ നാണിക്കുട്ടിയുടെ അടുത്തെത്തി. “ഇനി കരഞ്ഞിട്ടെന്താ കാര്യം—അമ്മാമൻ ഇനി മടങ്ങിവരുമോ?” എന്നു അവളെ സമാധാനിപ്പാൻ നോക്കി.

നാണിക്കുട്ടി:—(കരഞ്ഞുകൊണ്ട്) അച്ഛൻ എങ്ങോട്ടാണ് പോയത്—

ഞാൻ:—അമ്മാമൻ മരിച്ചു—നാണിക്കുട്ടി. നൊമ്മളെയൊക്കെ ആരാണാവോ ഇനി നോക്കാൻ. ഇത്തിരി കഴിഞ്ഞാൽ അമ്മാമന്റെ ദേഹവും കൊണ്ടുപോകും.

നാണിക്കുട്ടി:—(കരച്ചിൽ നിർത്താതെ) എന്തിനാ ഓസേട്ടാ അച്ഛൻ മരിച്ചത്.

ഞാൻ:—നാമെല്ലാം ഇങ്ങിനെ മരിക്കുംത്രെ. കഷ്ടം! ഈ അമ്മാമൻ അത്ര വയസ്സൊന്നും ആയിട്ടില്ല. ഗോപാലമ്മാമൻ മരിക്കുമ്പോൾ എത്ര വയസ്സായിരുന്നു! നമുക്ക് ഭാഗ്യമില്ല.

നാണിക്കുട്ടി:—എന്നാൽ നമുക്ക് അച്ഛനെ കാണാൻ സാധിക്കുകമോ—(പിന്നേയ്ക്കു കരയുന്നു)

ഞാൻ:—അതെന്തോ—നാണിക്കുട്ടി കരയണ്ടാ—ദൈവം നമ്മെ തുണക്കും—ചെറിയമ്മാമയല്ലെ വരുന്നത്—നമുക്ക് ഉമ്മറത്തേക്ക് പോകുക—

നാണിക്കുട്ടി:—വേണ്ടാ ഓസേട്ടാ. എനിക്ക് തന്നെയിരിക്കാൻ പേടിയാവുന്നു—

ചെറിയമ്മാമ വന്നപ്പോഴേ നേരം ഏകദേശം വൈകുന്നേരമായി. ആളുകളും അവിടെ റിറഞ്ഞു. അമ്മാമൻ പരക്കെ സമ്മതനായിട്ടുള്ള ഒരാളായിരുന്നതിനാൽ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണവർത്തമാനം കേട്ടവരെല്ലാം അവിടെ എത്തി, ചെറിയമ്മാമയോട് അന്വേഷണങ്ങൾ ചെയ്തു തുടങ്ങി. അദ്ദേഹത്തിന്നാണെങ്കിൽ വ്യസനംകൊണ്ട് ഒരുക്കരം മിണ്ടാനും കഴിയാതായി. അടുത്തുള്ള ചില കാരണവന്മാരെ ശരണംപ്രാപിച്ച് ചെറിയമ്മാമൻ പൂമുഖത്തിന്റെ ഒരു കോണിൽ ഇരിപ്പായി—

മരുമക്കത്തായന്മാരുടെ സമ്പ്രദായപ്രകാരം അമ്മായിയെ “ഇറക്കിയത്” ചുറ്റിനശേഷമെ ശവമെടുക്കുവാൻ പാടുള്ളു എന്നു ചില കാരണവന്മാർ അവിടവിടനിന്ന് പിറുപിറുത്തു തുടങ്ങി. അമ്മാമൻ മരിച്ചാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശേഷക്കാർ കൊടുക്കുന്ന പട്ടുകൊണ്ടു തലമുടി എല്ലാവരും കണ്ടുനില്ക്കുമ്പോൾ അമ്മായി പടിയിറങ്ങിപ്പോകണമെന്നാണ് ഈ ആചാരം വിധിച്ചിട്ടുള്ളത്. അമ്മായിയേയും മറ്റുള്ളവരേയും ഇതിലധികം ദുഃഖിപ്പിക്കുന്നതായ വേറൊരു കൃത്യം ഇനിയുണ്ടോ എന്ന് സംശയമാണ്. ആത്മവല്ലഭന്റെ നാശംകൊണ്ടുള്ള സങ്കടത്തിനപ്പുറമെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലഗതികൊണ്ട് കഴുപ്പൊടേണ്ടുന്നതു താനാണെന്നു മറ്റുള്ളവരെ ആനിമിഷം അറിയിക്കുകയെന്ന കരുളിലിരിക്കുന്ന കൃത്യവും നടത്തേണ്ടതായിവരുന്നു. മറ്റുള്ളവരേപ്പോലെ മൃതദേഹത്തിന് ഒട്ടവിൽ ചെയ്യേണ്ടുന്ന ഉപചാരങ്ങൾ സ്വന്തം തൃപ്തിക്കായിട്ടെങ്കിലും നിവ്വഹിക്കാൻ തരമില്ല. അതുവരെ തന്റെ നാഥനുമായി സൈപരമായി പാർത്തിരുന്ന സ്ഥലത്തെ ഉടനെ ഉപേക്ഷിക്കയും വേണം. ദുഃഖം വരുമ്പോൾ അതു പങ്കിട്ടവൻ ആളുണ്ടാവുന്നതു അതിലുൾപ്പെട്ട എല്ലാവർക്കും അല്ലെങ്കിലും ആശ്വാസത്തിന്നു കാരണമാണ്. ഭർത്താവിന്റെ ദേഹവിയോഗത്തിൽ തന്നെപ്പോലെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സോദരീസഹോദരന്മാരും പരിതപിക്കാറുണ്ടല്ലോ. ആ കൂട്ടത്തിൽതന്നെ ഇരിക്കയാണെങ്കിൽ തന്നെപ്പോലെ ദുഃഖിക്കുന്നവരെ കണ്ടിട്ടെങ്കിലും കുറഞ്ഞൊരു സമാധാനമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു വന്നേക്കാം. അതിനാണിന്നും തരമില്ലാതെ “കണ്ണീരും കയ്യും”മായി കഴിയാനുള്ള ഒരു പോക്കാണ് ഇത്. ചിലപ്പോൾ ചെന്നുചേരുന്ന സ്ഥലത്തു് തനിക്കുവന്ന അവസ്ഥാന്തരത്തിൽ സഹതപിക്കുന്നതിനുള്ളവരേക്കാൾ സന്തോഷിക്കുന്നവർ അധികമായിരുന്നുവെന്നു വന്നേക്കാം. ഏതായാലും ഈ “ഇറക്കൽ” ഇതുവരെ അനുവദിച്ചുപോന്ന നമ്മുടെ നാട്ടുകാർ സാമാന്യത്തിലധികം മനശ്ശക്തിയുള്ളവരാണെന്നുള്ളതിലേക്കു സംശയമില്ല.

അധികം താമസിയാതെ ഭവാനിയമായിത്തീരുന്ന ഇക്കിനെ ഇറക്കിപ്പറഞ്ഞയക്കാനുള്ള ശ്രമമായി. അമ്മായി അതിന്നൊരുങ്ങി ഭർത്താവിന്റെ മൃതദേഹം കിടക്കുന്ന മുറിവിട്ട് താഴത്തെ ഒരറയിൽ വന്നിരിപ്പായി. തനിക്ക് ലോകസുഖങ്ങൾ ഇതോടുകൂടി അവസാനിച്ചുവെന്ന് കരുതിയപ്പോലെ കഴുത്തിലും കയ്യിലും ഉണ്ടായിരുന്ന ആഭരണങ്ങൾ അഴിച്ചുവെച്ചു. കഴുത്തിൽ താലിക്കാത്തു കെട്ടിയിരുന്ന നൂല് വലിച്ചു പൊട്ടിക്കുക തന്നെ ചെയ്തു. അമ്മാമന്റെ മരണവും അത്തരത്തിൽ പെട്ടെന്നാണല്ലോ ഉണ്ടായത്. കഞ്ഞിശ്ശങ്കരനും നാണിക്കുട്ടിയും കരഞ്ഞുകൊണ്ട് അടുത്തുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഞാനും അമ്മായിയുടെ അരികത്തു ചെന്നുനിന്നു. എനിക്കും ആ സമയത്ത് കരച്ചിൽ പൊട്ടി. അമ്മായി എന്നെ ഉടനെ പിടിച്ച്.

അമ്മായി:—ദാസൻ കരയണ്ടാ. ദാസനെ ഇനി ചെറിയമ്മാമൻ നോക്കും—അമ്മായിയെ ദാസൻ മറക്കരുത്—ഒട്ടാ—

ഞാൻ:—ഞാൻ എങ്ങിനെയാണ് അമ്മായിയെ മറക്കുന്നത്. ഞാൻ ഇങ്ങോട്ടു വരാൻതന്നെ അമ്മായിയല്ലെ കാണാം? എന്നെ അമ്മായിയെപ്പോലും ആരും നോക്കില്ല. അമ്മായിയെന്തിനാണ് പോകുന്നത്.

അമ്മായി:—(കണ്ണിൽ വെള്ളംനിറച്ച്)—അമ്മായിക്ക് ഇനി ഇവിടെ താമസിക്കാൻ പാടില്ല—

ഞാൻ:—ആരാത് പറഞ്ഞത്—കുഞ്ഞിശ്ശങ്കരനും നാണിക്കട്ടിയും അമ്മായിയുടെ കൂടെ പോരണോ.

അമ്മായി:—അതാവോ—ചെറിയമ്മാമ വന്നാൽ അറിയാം.

ഞാൻ:—ചെറിയമ്മാമ വന്നു.

അമ്മായി:—ഉപ്പോ—എന്നാൽ അദ്ദേഹം പറയും.

അപ്പോഴെന്ന് ചെറിയമ്മാമ ഒരു പട്ടംകൊണ്ട് ആ മുറിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. അമ്മായിയെക്കണ്ട ഉടനെ സങ്കടം സഹിക്കാൻവയ്യാതായി, തലതാഴിക്കൊണ്ട് “എല്ലാം ഈശ്വരപ്പേരാണ്—ഞങ്ങളുള്ള കാലം അമ്മായി ബുദ്ധിമുട്ടില്ല—കുഞ്ഞിശ്ശങ്കരനും നാണിക്കട്ടിയും ഇവിടെ നിന്നോട്ടെ—”എന്ന് ഒരുവിധം പറഞ്ഞൊപ്പിച്ച്, പട്ട് കയ്യിൽ കൊടുത്തു—അമ്മായി മറുവടിപറയാൻ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടു. ഒടുവിൽ “എനിക്ക് അതുമത്രമെ സമാധാനമുള്ള” എന്ന് പകുതി കരഞ്ഞും പകുതി വാക്കായിട്ടും പറഞ്ഞു—

അമ്മാമൻ മുറിയിൽനിന്ന് പുറത്തുപോയതോടുകൂടി കുഞ്ഞിശ്ശങ്കരനോടും നാണിക്കട്ടിയോടും “നിങ്ങൾ ദാസനൊന്നിച്ച് നിന്നോളിൻ അമ്മ പോകട്ടെ” എന്ന് അവരെ സമാധാനപ്പെടുത്തി പുറപ്പെട്ടു. നാണിക്കട്ടി “അമ്മ പോകണ്ടാ” എന്നു പറഞ്ഞു ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചു അമ്മായിയുടെ പിന്നാലെ പോകാൻതുടങ്ങി. ഞാൻ പിന്നാലെചെന്ന് അവളുടെ കൈ പിടിച്ചു “നാണിക്കട്ടി കരയണ്ടാ വരു, എന്നു പറഞ്ഞ് പിടിച്ചുവെങ്കിലും അവൾ അമ്മെ വിട്ടില്ല. ഒടുവിൽ ചെറിയമ്മാമൻവന്ന് അവളെ എടുത്തു” പത്തായപ്പുരയുടെ മുകളിലേക്കു കൊണ്ടുപോയി—

അമ്മായി കടകടെ ഒഴുകിയിരുന്ന കണ്ണനീരോടുകൂടി, അങ്ങമിങ്ങുനോക്കാതെ “ഇങ്ങിനിവരാതെവണ്ണം” ഇറങ്ങിപ്പോയി—കട്ടികളായ ഞങ്ങൾക്ക് ആൾ തിങ്ങിനിന്നിരുന്ന അസ്ഥലം അപ്പോൾ വിജനപ്രദേശംപോലെ തോന്നി.

ദേവീദാസൻ.

ഹരി: ശ്രീഗണപതയേ നമ:

അങ്ങിനെയാവട്ടേ ഇതിന്റെ തലക്കെട്ട്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, അരുണോദയത്തിലേക്ക് വല്ലതുമൊന്നു എഴുതിക്കിട്ടിയേ കഴിയൂവെന്ന് മാനേജരങ്ങിതാ നിബന്ധിക്കുന്നു. ഈ നിബന്ധം തുടങ്ങിട്ടൊ, പലമാസമായിതാനും ഒഴികഴിവുകൊണ്ട് മാറിപ്പോകുവാൻ ഇന്നില്ലാവഴിയെന്നായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ എൻറപേരിൽ പേരുവാൻ ഞാനിങ്ങ ഏതൊരുവിഷയത്തെക്കുറിച്ചാണ് കുറിക്കേണ്ടത്? രാജ്യഭരണകാര്യമായാലോ? ഇന്നത്തെ ചെറുപ്പക്കാർക്കുവേണ്ടി അതിലാണ് ബഹുരസം. ഇന്നാക്കാനും എന്താനുമെങ്കിലും ചൊൽക്കൊള്ളേണമെങ്കിൽ സ്വയംഭരണവിഷയമായി ഗവണ്മെന്റിനെതിരെ മുഞ്ഞികുറുപ്പിച്ചിന്ന് ഊക്കെയോരോന്ന് കർക്കശമായി വിളിച്ചുപറഞ്ഞുകൊണ്ടിരുന്നാൽ മതി. അപ്പോൾ എത്രപേർ ചുറ്റുംനിന്ന് 'ധീരധീര'ന്നെന്നു പുകഴ്ത്തുന്നാൽ, ഈ 'പഴഞ്ചൻ'നായക്ക് അത്തരം യശോമായയിൽ ഭ്രമമേതു മില്ലാതായിരിക്കുന്നു. സ്വയംഭരണവിഷയമായി ഇപ്പോൾ ഞാൻ വല്ലതും പറഞ്ഞാൽ ഇന്നത്തേ 'പ്രക്ഷോഭകന്മാർക്കു അതൊട്ടും രുചിക്കാറില്ല. ആത്മബലത്താലല്ലാതെ പരാധീനതയിൽനിന്നു മോചനമുണ്ടാകുന്നതല്ല എന്നായിരിക്കും ഞാൻ പറയുക. ആത്മബലത്തെല്ലാ പരദേശത്തെയാണു് ഇപ്പോഴത്തേ പരിഷ്കൃതാക്കന്മാർ പുരസ്കരിച്ചുവെച്ചു ന്നു്. തന്നെത്താൻ നന്നാക്കുക. അതിന്നു പണിയേറെയുണ്ടു്; അന്യനേ ഭയപ്പെടുക. അതിന്നു കഠോ വാക്കുകൾമാത്രം മതിയല്ലോ. പരവശരേ നോക്കി, ധർമ്മാചിതമായ സ്വകീയപ്രയത്നംകൊണ്ടു് ആത്മവശഗരാകുവിൻ എന്ന് ആരാനും അനുരാഗത്തോടെ ഉപദേശിച്ചാൽ അവർക്കുണ്ടാകുന്നില്ലാ അതിൽ അഭിരുചി. ആ പരവശരേ നോക്കി അവരുടെ പാരവശ്യത്തിന്നു അന്യരേ ഫേതുവാക്കി കഠോ വൃഥാഭ്രഷണം ചെയ്താൽ എന്തും രസമാണതു കേൾപ്പാൻ! അങ്ങിനെയായിരിക്കുന്നു നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ, വിശേഷിച്ചു ചെറുപ്പക്കാരുടെ മനോഗതി. ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഈയുള്ള ആത്മബലചിന്തകന്മാർക്കു് എന്തുണ്ടു നില. "നബ്രുയാൽ സത്യമപ്രിയം" എന്നല്ലേ സനാതനധർമ്മം. അതുകൊണ്ടു്, രാജ്യകാര്യവിഷയമായി എൻറ മതം പ്രകാശിപ്പിച്ചു് ഈ പ്രക്ഷോഭകന്മാക്കിടയിൽ ഞാനെന്തിന്നു് അപ്രിയം വളർത്തുന്നു!

* * * *

എന്നാൽ സാഹിത്യമായാലോ വിഷയം? അതിന്റെ കിടപ്പിപ്പോൾ രാജ്യകാര്യത്തെക്കാളധികം കണ്ടാമണിയായിട്ടാണു്. ഇത്ര അരാജകത്വം മലയാളസാഹിത്യത്തിലെമ്പോലെ ലോകത്തിൽ മറെറാണിലുമില്ല. ഈ സാഹിത്യക്ഷേത്രത്തിൽ—എൻറ ശിവനേ—ഇത്രവളരെയയല്ലോ കളകൾ! മലയാളത്തിൽ പണ്ടേതന്നെ പദ്യകൃതികൾക്കുണ്ടല്ലോ പ്രാധാന്യം. ധർമ്മവിഹിതമായി മനുഷ്യാർക്കുവേണ്ടിയെ വിക

സിപ്പിക്കുയാണ് സാഹിത്യത്തിന്റെ പ്രയോജനം. അതു ഗദ്യംകൊണ്ടു മാവാം, പദ്യംകൊണ്ടുമാവാം. ചിത്തത്തേ തുരുവെന്നു ശാസിക്കുമ്പോൾ കവിചെന്ന് താലോലിക്കുന്നു. കവി ഒരേ വാക്കുകൊണ്ടു പണ്ഡിതനേയും പാമരനേയും രസിപ്പിക്കുന്നു. ആ കവിവാക്യത്തിൽ പണ്ഡിതന്റെയും പാമരന്റെയും ദർശനം രണ്ടുവിധത്തിലായാലും അനുഭവം ഒരേവിധത്തിലാണ്. അങ്ങിനെ, പണ്ടുള്ളവർ മലയാളത്തെ ആകമാനം പദ്യകൃതികൾകൊണ്ടു രസിപ്പിച്ചുവന്നിരുന്നു. ആ രസത്തിൽകൂടി സമസൃഷ്ടിസ്നേഹമെന്ന ഈശ്വരഭക്തിയും, സുഖജീവിതമെന്ന ധർമ്മനിഷ്ഠയും സുവൃത്തം പ്രകാശിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. അന്ന് ഗദ്യകൃതികൾ സുദുർഭമായിരുന്നാലും, സുലഭമായിരുന്നപദ്യകൃതികൾ കേരളീയർക്കുള്ള മനോദാഹരണത്തേ വേണ്ടുന്നത്ര ശരിപ്പിക്കുവാൻ പര്യാപ്തമായി. ഇന്നും ഗദ്യകൃതികളെക്കാൾ പദ്യകൃതികൾക്കാണ് സൗലഭ്യം കാണുന്നത്. എന്നാൽ ആ പദ്യകൃതികളിൽ അധികവും ആക്കായി രചിക്കുന്നവയാണെന്ന് ഈയുള്ളവർക്കു അറിഞ്ഞേക്കാം. വലിയ വലിയ ആത്മചിന്തകന്മാരായിട്ടാണ് ഇന്നത്തേയ്യവകവി'കളുടെ പുറപ്പാട്. പ്രകൃതിരഹസ്യം, ആത്മവിചാരം ധർമ്മദർശനം, എന്നിങ്ങനെയൊക്കെ അവർ പുല്ലുപോലെ വാരിവിതരുന്നു. എന്നാൽ, അവരുടെ കൃതികളിലാവട്ടേ ഈയുള്ള പാമരന്മാർക്കു് ഒരേത്തുറപിടിയും കിട്ടുന്നതേയില്ല. പണ്ഡിതന്മാരോടു് ചോദിക്കുമ്പോഴോ അവരുമുണ്ടിതാ മിഴിച്ചുനില്ക്കുന്നു! പൂർവ്വികപദ്യകൃതികൾ അടുക്കളമുതൽ പൂർപ്പറമ്പുവരെ സർവ്വം പാടിപ്പോയിരുന്നു. സന്ധ്യാ കാലങ്ങളിലും, ഉത്സവകാലങ്ങളിലും, ചെറുപ്പക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിലും പണ്ഡിതന്മാരുടെ പരിഷത്തിലും ആ കൃതികൾ മുഴങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അവർക്കു ഭക്തിവൽക്കമാണവ. അവർക്കു് ആലോചനാമൃതമാണവ. അവ അവരേ സ്വധർമ്മത്തിൽ തൽപരരാക്കി, ഭാഷയിൽ സുപരിചിതരാക്കുകയും ചെയ്തു. പൂർവ്വികമഹാപുരുഷന്മാരെ സദാ സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു് വിശിഷ്ടകർമ്മങ്ങളിലേക്കു് അവരേ ആ കൃതികൾ പ്രേരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തുവന്നു. അമ്മട്ടിലൊന്നുമല്ലാ ഇന്നത്തേ കൃതികൾ. ഇന്ന് നമ്മുടെ പല പദ്യകാരന്മാരും മനസ്സിലേക്കല്ലാ കടലാസ്സിലേക്കാണ് കൃതികൾ ചമച്ചു കാണുന്നത്. അവയ്ക്കു് തൽകർത്താക്കന്മാരുടെ പരസ്പരാഭിനന്ദനക്കമ്മിറ്റിയിലും, പിന്നേ, സ്കൂൾ പുസ്തകങ്ങളിലും പ്രചാരമുണ്ടാകുന്നുണ്ടാവാം. അത്രയുമല്ലാതെ, ആ ഗാനങ്ങളേ ഏറ്റുപാടുന്നവരായി നാട്ടിന്മുറങ്ങളിലൊന്നല്ലാ, നഗരങ്ങളിലുമില്ലാ ആരുമെങ്ങും എന്തുകൊണ്ടു്? അങ്ങിനെ യായിരുന്നുവോ മുമ്പു്? അന്നത്തേ കൃതികൾ അവരവരുടെ ചിത്തവികാസംപോലെ പണ്ഡിതനാമാവാം, പാമരനാമാവാം ഗ്രഹിക്കുകയും രസിക്കുകയും. അവ മനുഷ്യാവ്യയത്തിൽ കടന്നാൽ ഉടൻ ദഹിച്ചു് ജീവിതത്തിൽ ലയിച്ചു് സംപോഷകമായിത്തീരുന്ന വിശുദ്ധരസങ്ങളാണ്. ഇന്നത്തേ കൃതികളിലധികവും വെറും പട്ടുകകല്പപോലെയാണിരിക്കുന്നതു്; കറ

യേറെ വെള്ളാറൻ കല്ലുകളും അവ അകത്തുകടന്നാൽ ഭവിക്കാതെ കിടന്ന് അജീണ്ണം പിടിപ്പിക്കുന്നു. ഈ വെണ്മിനുസക്കല്ലുകൾ ഭഗ്നത്തിന്നും സ്വർഗ്നത്തിന്നും സുഖംതന്നെ. ഉൾക്കൊള്ളാനേ കൊള്ളാവതല്ലായ്കയുള്ളൂ. ഇതിലധികമെന്തുവേണം വിലകേട്ട്! വേണ്ടാത്തതെല്ലാം വാരിച്ചെടുത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കയാൽ ഉള്ള കെട്ട് എന്തിന്നുമെപ്പൊഴും കൊതിമുഴുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ചിലർ, ഈ അജീണ്ണപദാർത്ഥങ്ങൾ അകത്താക്കുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവരുടെ ജീവിതം അതിർകടന്ന് ഭക്ഷിക്കുവാൻ ചെയ്യുന്നത്. മലയാളസാഹിത്യം ഈ നിലയിലായിരിക്കുമ്പോൾ, അതിനെക്കുറിച്ച് ഞാനിന്നു പലതുമൊട്ട് വിമർശിച്ചുപോയാൽ നവീനപ്രസ്ഥാനഭൂതം എന്തേറനേരെ ചന്ദ്രമാസം ചുഴറ്റാതിരിക്കുമോ! ഭാഷത്തറവാട്ടിൽ നീന്ന് അലംചന്ദ്രപ്രയോഗത്തോടെ എന്നേ പടികടത്തിക്കൊണ്ടു മീറ്ററിംഗെത്ര, റസലുഷനെത്ര, കൂട്ടംകൂട്ടമായി ഉണ്ടായേക്കും! അതുകൊണ്ടു “ഞാനൊന്നും പറഞ്ഞില്ലേ നാരായണാ” എന്ന് ഞാനിങ്ങു മാറിയേക്കാം. എന്നാലും, ഒരു വാക്ക്! പൂർവ്വികന്മാരേ വിസ്മരിക്കാല്ലേ! മൂലം മറക്കല്ലേ! അങ്ങിനെചെയ്താൽ കൈ നശിച്ചു! തുഞ്ചൻ, കഞ്ചൻ, ഉണ്ണായി, ചെറുശ്ശേരി മുതലായ ഗുരുവരന്മാരെ ഇപ്പോഴിങ്ങിനെ തള്ളിത്തള്ളിയകറ്റുന്നത് എന്തൊരു ദുഷ്ടാലത്തിന്നാണ്! ആ മഹാശയന്മാരാലല്ല ഈ നവീനപ്രസ്ഥാനന്മാരും സംജാതരായത്? ആ ഭേദികന്മാരെ കൂടാതെ ഭാഷയ്ക്കുണ്ടോ പേര്. വേരിൽ സ്വാഭത്തോന്നുണ്ടല്ലോ വെച്ച് അവയേ മുറിക്കാല്ലേ! നനയ്ക്കു; നനയ്ക്കു എപ്പോഴും. എന്നാലേ ഫലത്തേ നോക്കേണ്ടു. പൂർവ്വസ്മരണയില്ലാതെയായാൽ—അന്നന്നത്തേ ചെപ്പുകളെമാത്രം കായ്കമാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നത് പുരോഗതിക്ക് വകയും വഴിയുമില്ലാതെ പോകും. ഇപ്പോഴാവട്ടെ, പൂർവ്വികന്മാർക്കും ആധുനികന്മാർക്കും മദ്ധ്യേ കറകുറത്ത കടുംതിരശ്ശീലയാണ് വീണുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. പൂർവ്വകൃതികളേ ആലോചനാവിഷയമാക്കുക ഇന്നത്തേ ഭാഷാപ്രവർത്തകന്മാരിൽ സുദുർല്ലഭമായിട്ടേ കാണുന്നുള്ളൂ. ചള്ളിക്കൂടക്കാരും ആ കൃതികളേ പഴഞ്ചരക്കായി തള്ളിനീക്കുന്നു. നവീനപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ കലമ്പൽകൊണ്ടു പൂർവ്വകൃതികൾ പരിഷ്ക്കാരത്തിന്നു പറ്റാത്തവയെന്നതോന്നി ജനങ്ങളും അവയിൽ കണ്ണും കരളും അത്ര ചെലുത്താതായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. പൂർണ്ണറമ്പിലേ അക്ഷരശ്ലോകം ചൊല്ലൽ ഇപ്പോൾ അപരിഷ്കൃതമായി; സന്ധ്യാകാലങ്ങളിൽ ബാലികാബാലന്മാരുടെ സ്തോത്രഗാനങ്ങളും അപരിഷ്കൃതമായി. നോവൽ മിസ്സുകളുടെ മുമ്പിൽ രാമായണാദികൃതികൾ അന്തഃജനങ്ങളായി. ഇളംകോവടികൾ മുതൽ ബാലകൃഷ്ണപ്പണിക്കർ വരെയുള്ള പൂർവ്വികകവികളേവരും നമ്മുടെ പാഠശാലകൾക്ക് ഭഗ്നയോഗ്യന്മാർപോലുമല്ലാതായിത്തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ഇത്രയുമരുതേ അഹമ്മതി! ഇത്രയുമരുതേ മുൻപിൻ കാ

ണായ്ക്ക. ഇതിങ്ങ ഇതിലധികം വളഞ്ഞാലോ! അതൊന്നേ ഇതിൽ ഇപ്പോഴെനിക്ക് പറയാനുള്ളൂ. അഥവാ, പറയാവതുളളൂ.

* * * *

അങ്ങിനെ രാജ്യകാൽപ്പവും വയ്പാ, സാഹിത്യവും വയ്പാ എന്നായി. എന്നാലിങ്ങ സമുദായകാൽപ്പം എടുത്താലോ! അയ്യോ അത് ഒട്ടും വയ്പാ! എന്നാലിവിടേ നാടെങ്ങും ഒരു ജനാഭനമഹനം'—ഒളിയല്ലാ—ഒലികൊള്ളുന്നതു കാണാം. അതേ! ആ ഒലി കടലാസ്സിലായതുകൊണ്ടു കേൾക്കയല്ലാ കാണുകയാണുണ്ടാകുക. എന്റെ കേരളീയഭ്രാന്താക്കളേ ഞാനെന്തിന്നു അത്രയും മെനക്കെടുത്തു! രാജ്യകാൽപ്പത്തേയും സമുദായകാൽപ്പത്തേയും ഞാൻ ഭിന്നമായിട്ടല്ലാ കാണുന്നത്. ധർമ്മാത്മകാമങ്ങൾ ഒന്നിനൊന്നു ഭിന്നമായാൽ മനുഷ്യജീവിതം വിപത്തിലേ വീഴും. ധർമ്മത്തിലാണ് സമുദായകാൽപ്പം. രാജ്യകാൽപ്പം മുഴുവൻ അത്മത്തിൽ കിടക്കുന്നു. സുഖജീവിതം തന്നെ കാമതത്വം. ധർമ്മംകൊണ്ടു അത്മം നേടുമ്പോൾ കാമം സമ്പൂർണ്ണമായി എന്നതാണ് ജീവിതരഹസ്യം. ഈരഹസ്യം നമ്മുടെ മഹദ്വികൾ പണ്ടുപണ്ടേ ദർശിച്ചു, അതിന്നൊത്തപോലെ മനുഷ്യസമുദായത്തേ സുഖദിതമാക്കി. അതിനെയാണ് ഇന്നത്തേ സമുദായ പരിഷ്കാരികൾ അടിച്ചുതകർത്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത്. ധർമ്മം, അത്മം, കാമം എന്നത്, കാമം, അത്മം, ധർമ്മം എന്ന് തലകീഴായിമറിയുന്നു. അവരവർക്കുതോന്നുംപോലേ എന്തുംകാണിക്കാമെന്നായാൽ അതാണത്രേ പുരുഷാത്മസിദ്ധി. ഈ കാമചാരിതപത്തിന്നു വേണ്ടിമാത്രം അത്മപ്രാപ്തിക്കായി ശ്രമിക്കുന്നു. അതിന്നപ്പുറമൊന്നും ആർക്കും ചിന്തയില്ല. ധർമ്മം മിക്കവാറും ലുപ്തമായിത്തന്നെകഴിഞ്ഞു. കടലിന്നപ്പുറത്തുനിന്ന് ബലാൽ അടിച്ചുകയറിവന്ന മതശബ്ദത്താൽ ധർമ്മവീണാഗാനം ആർക്കുമിങ്ങുകേൾക്കായിവരുന്നില്ല. ധർമ്മവും മതവും ഒന്നാണെന്നേ ഇവർ കാണുന്നുള്ളൂ. ആ കാഴ്ചയോടുകൂടിയാണ് സമുദായത്തിലേക്കിറങ്ങുന്നത്. ധർമ്മബലമായ സമുദായത്തിൽ കാമചാരിതപം കൊള്ളുന്നില്ലെന്നറിയുമ്പോൾ, ഇവർ ഭാഗംസനപരായണന്മാരായി കരുതിച്ചുവാടുന്നു. ധർമ്മവൃക്ഷത്തിന്റെ ഒരു ചില്ല മാത്രമാണ് മതം. ആ ചില്ലമാത്രം മതിയെന്നും മറ്റു ശാഖോപശാഖകളും തടിയും ദുർഭരമായ ഉപദ്രവമാണെന്നും വിചാരിച്ചു അവയേയെല്ലാം നശിപ്പിക്കുന്നവരാണ് ഇന്നത്തെ സമുദായ പരിഷ്കർത്താക്കന്മാർ. അവരുടെ ഈ ആത്മധർമ്മസക്തികളെ ഈയുള്ള പാവങ്ങൾ പേടിച്ചുകൊണ്ടാണിങ്ങു കഴിയുന്നത്. ധർമ്മാത്മകാമങ്ങളേ പൂർവ്വീകന്മാർ എങ്ങിനെയാണ് നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതെന്നു അപ്പോഴുണ്ടായ ശ്രേയസ്സു എത്രയെന്നുള്ള കാര്യം വെറും കെട്ടുകഥയാണുപോൽ! കാമചാരിതപംകൊണ്ടു എങ്ങിനെ അത്മസിദ്ധിയുണ്ടാകുമെന്നും, ധർമ്മംകൊണ്ടല്ലാതെ, അത്മത്തിലുൾപ്പെട്ട ദണ്ഡംകൊണ്ടു ജനസ്സു

മുദായത്തെ സൃഷ്ടിതമാക്കുവാൻ എങ്ങിനെ കഴിയുമെന്നും ചോദിച്ചാൽ അതിന്നു മറുപടി ഞ്ഞെമ്മിഞ്ഞ! ആദ്യം ഇതിഹാസങ്ങളും, പിന്നേ പൂരാണങ്ങളും, അതിന്നുശേഷം ശാസ്ത്രങ്ങളും, അനന്തരം വേദവും വഴിക്കു വഴി ഹൃദിസ്ഥമാക്കിയ നിശിതപ്രതന്മാരായ ജ്ഞികൾക്കേ ലോകമെന്തെന്ന് അറിവാൻ കഴികയുള്ളൂ. വേദശാസ്ത്രപുരാണങ്ങളിൽ അലങ്കാരരൂപേണ നിറഞ്ഞുകിടക്കുന്നതു മുഴുവൻ ലോകരഹസ്യങ്ങളാണ്. ആ ലോകരഹസ്യത്തെത്തന്നെയാണ് ജ്ഞികൾ ധർമ്മരൂപേണ പരിച്ഛാഷ്ടമാക്കിയത്. അതിനെക്കുറിച്ച് ചിന്തിക്കുവാൻ ഇന്നത്തേ ഹൃദയത്തിന്നു ആഴംപോരെന്നായിരിക്കുന്നു. ഏകത്വത്തിന്റേ ആ നാനാത്വസൗന്ദര്യം കാണുവാൻ ഇന്നത്തേ നേത്രത്തിന്നു ശക്തിയില്ലെന്നായിരിക്കുന്നു. വെറും ഭാഷയല്ലാതെ സംസ്കാരത്തിന്നു ഇന്നില്ലാ വില. അസത്തിലാണ് സത്തുപോൽ! പരധർമ്മത്തിലാണ് സ്വധർമ്മംപോൽ! വിഘടനയിലാണ് ഘടനപോൽ! കാമചാരിത്വത്തിലാണ് ഐക്യം (കൈവല്യം) പോൽ! എത്ര വലിയ തലകീഴ് മറിച്ചിലാണ് ഭാരതഭൂമിക്കുണ്ടായിരിക്കുന്നത്. ഈ നിലയിൽ ഈ രാജ്യത്തിന് എങ്ങിനെയുണ്ടാകും സ്വാതന്ത്ര്യം! പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങൾക്കു പൂച്ചികാജ്ജിതമായി യാതൊന്നുമില്ലെന്ന് നാം ഓർക്കേണ്ടതാണ്. ഏതാണ്ടു രണ്ടായിരം കൊല്ലത്തിന്നിപ്പറമായി അവർ ഓരോന്നോരോന്ന് നേടീനേടി വരികയാണ്. ഭാരതത്തിന്റേ നേട്ടം വേദത്തോടുകൂടി സമ്പൂർണ്ണമായിട്ടുണ്ട്. വിത്തവാന്റെ പുത്രൻ ദരിദ്രന്റെ പുത്രനേ അനുകരിക്കയെന്നോ! അതു പരിഷ്കാരമെന്നോ! ആ ദരിദ്രൻ പലരോടും ഇരുന്നും പലതും പണിതും കയറിയേക്കും. ഈ വിത്തവാനോ രണ്ടുകെട്ടു തുലയുകയല്ലേ ചെയ്യൂ. അഥവാ, അവന്നു ആ ദരിദ്രന്റെ ദാസനായി ആ ജന്മം വാഴേണ്ടിവരും. അങ്ങിനെയുള്ള ദുരവസ്ഥയിലേക്കു വേണമോ ഭാരതത്തേ തള്ളിവിടുക! അതിലാണോ സ്വയംഭരണം! ഭാരതീയ ജനസമുദായ ഘടനയിൽനിന്നാണല്ലോ സ്വയംഭരണാധികാരം സിലമാവേണ്ടത്. അപ്പോൾ സമുദായകായ്ക്കുതെയും രാജ്യകായ്ക്കുതെയും ഒന്നായിത്തന്നെ നോക്കേണമെന്നുവരുന്നു. രാജ്യകായ്ക്കുതെപ്പറ്റി എനിക്കു ഒന്നുമേതുമില്ലാമിങ്ങാവതല്ലെന്നു ഞാൻ മുന്പേ പറഞ്ഞുവല്ലോ. അതോടുകൂടി സമുദായകായ്ക്കും അതാ അങ്ങുപോയി!

*

*

*

*

ഇനി എന്തുവിഷയത്തെക്കുറിച്ചാണ് എഴുതേണ്ടത്! പ്രേമവിചാരമാണെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു കാമദർശനം ചെയ്യട്ടെയോ? പുരാണപുരുഷന്മാരോടിച്ചു പുത്തൻവേഷംകെട്ടിച്ചു തലകീഴായിപിടിക്കയോ? മുക്കുവൻപിടിച്ചു മീനീനെയോ, കായപറിച്ചുവെണ്ടയേയോ അടിച്ചുകൊന്നുകൊതുമാതിനെയോ പാടത്ത് ചേരിലിറങ്ങിയ പുലയനേയോ നോക്കി

ഞാനൊന്നു കരുണകരുണമായി വിലപിക്കട്ടെയോ; എന്നാൽ, അങ്ങിനെ യൊന്നിലും, എന്തോ, എന്റെ മനസ്സു ചെല്ലുന്നില്ലാ. ഒന്നലും തൊടാതെ വല്ലതുമാണ് രജ്ജമചെയ്തുകൊണ്ടേതക്കാമെന്നുവെച്ചാൽ, സൈമൻകമ്മീഷൻ, സർവ്വകക്ഷിവിചാരം, ഉള്ളിൽ വള്ളത്തോളം, രാഷ്ട്രീയകവനം, പരസ്പരവിവാഹം, ക്ഷേത്രപ്രവേശനം മുതലായ ബഹുബഹു വിഷയങ്ങൾ മേലനിപോഷംപോലും ഈ നാട്ടിൽ കേൾക്കാവതല്ലാതാക്കി നാടെങ്ങും മുഴക്കവേ എന്റെ ശ്രമമുണ്ടോ ആക്കാനും ശ്രദ്ധാഹമാകുന്നു. എന്താണിനി വേണ്ടതു? ഞാനൊന്നാലോചിച്ചു നോക്കട്ടെ. അതുവരെ എന്റെ സുഹൃത്ത് ക്ഷമിക്കണം.

കുന്നത്തു, ജനാർദ്ദനമേനോൻ.

രാജയോഗിനി.

ശ്രീ രീ യ ഖ ണ്യം .

—

(പാത)

“ഹാരമാണുപഹാരമായിയിടെ
ഭൂരമണമഹിഷി കിട്ടിപ്പോൽ
ആരതേകിയതെന്നറിഞ്ഞീടുവാൻ
ചാരന്മാർനെടുനീളെയോടുന്നുപോൽ.”
“വൈരമാണു മുച്ചുടുമതിൻപ്രഭാ
പൂരമാദിത്യകോടിയോടൊക്കുംപോൽ
ഭാരതാധിപഭണ്ഡാരമാരാനും
ചോരണംചെയ്തതായിരിക്കേണംപോൽ.”
“താനറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നോ വിശേഷമാ
സ്ഥാനമണ്ഡപത്തിങ്കലുണ്ടായതും?
ഞാനതിപ്പൊഴേകേട്ടുള്ള കഷ്ടമേ
മാനക്കേടായരചനം നാട്ടിനും.”
“ആ മനോഹരഹാരം മുഗിളർക്കോ
നാ മരചന്റതാണുപോൽ ദൈവമേ!
ശ്രീമതിയായ തമ്പുരാട്ടിക്കതാ
ക്ഷ്യാമണാളനാണത്രെ കൊടുത്തതും”
എന്തസംബന്ധമെന്തൊരസംഗത്യ
മെന്തധിക്ഷേപമാണീ പ്രലപനം!
ഹന്ത! ഹൈന്ദവദുർമുഖകുവാൻ
ചിന്തചെയ്യുമോ മേൽക്കൻ കിനാവിലും?

വന്നിരുന്നുപോലാഗ്രാനഗരിയിൽ
നിന്നിവരൊരുദിനം സന്ധ്യയിൽ
ഇന്ദിരാമണനപഹാരമായ്
നന്ദിയോടവർ നല്ലിയിമാലപോൽ.

2. കായ്കാരണബന്ധമോരാതെയും
കായ്ഗൗരവമാലോചിയാതെയും
ആയുശീലരിൽ ഭൂഷണരോപണം
ക്രൗഞ്ചമാണെന്നറിയുന്നിലാളുകൾ.
ശ്രീമാന്മാരിൽ പഴിമുചത്തീട്ടവൻ—
അമാടയ്ക്കും പുഴുക്കത്തുകാണവൻ
നാ മാശിക്കുന്നു—ലോകാന്തരംഗമേ!
സീമാതീതമേ ഹന്ത! നിൻകൗടില്യം.

3. ഭൂവരേന്ദ്രനും ഭാവംപകൻപോയ്,
സപാവരോധത്തെത്തീണ്ടിയോ മേൽക്കുന്മാർ
ഘാ വരാഹയാം മീരതൻചാരിത്ര
ശ്രീവരാകൻ യവനൻ ഹനിച്ചിതോ!
തപിട്ടാളം മണിമാല്യം യവനസ-
ത്വാദമാ സ്തർക്കതീർത്താണീയുടെ.
കൊട്ടാരത്തിലെത്തട്ടാനിൽനിന്നതിൻ
പട്ടാങ്ങംവെളിപ്പെട്ടു വിതർക്കമായ്.

4. ആളനേകംനിറഞ്ഞ സദസ്സിലേ
ക്കാളയച്ചുവരുത്തി മഹിഷിയെ
കാളസപ്പോളഭാവൻ നരാധിപൻ
കാളകൂടം വമിച്ചു വലോമയം.
“ശംസനീയമാമെൻ കലവൈഭവം
ധംസനംചെയ്തു പാംസുലേ! ദുർഗ്ഗേ!
കംസവൈരിഭജനം വിടജന
സംസർഗ്ഗത്തിനോ ദുഷ്ടേ! വരിച്ചു നീ?
വാതിൽബന്ധിച്ചുപൂട്ടി നമ്മോകതിക
ളോതിടുന്നതെനിക്കു പലപ്പൊഴും
കാതിലേല്ലായ്ക്കയല്ല—പക്ഷേയതി
ജ്ഞാതിയാണെന്നറിഞ്ഞിരുന്നില്ല ഞാൻ.
“സൈപരിണി! കൃപണാത്മികയായ നിൻ
പേരിനി ശ്രവിച്ചീടരുതിട്ടിക്കിൽ.
നീരിലും നിഴലികലും നീയുമായ്

നേരിട്ടീടരുതാരുമെൻ നാട്ടുകാർ.
 ആരവിടെ ? തപരിതമിദ്രയ്ക്കുയെ-
 ജ്ജാരസംസ്കൃതപാപനിമിത്തയെ
 നേരംനാളെപ്പുലരുന്നതിൻ മുഖെ”-
 ഭ്രമണൻ നിറുത്തിയിടച്ചയാൾ.

5. നോക്കിനില്പായമാത്മർ നിശ്ചേഷ്ടരായ്
 വാക്കിടറിക്കഴങ്ങും നരേന്ദ്രനെ
 പാഴ്ക്കിനാവൊന്നു കാണതായ്ത്തോന്നിയാ
 ലാക്കിൽ രാജ്ഞിയാൾക്കെന്തോവിധിമതം!
 ഉച്ചണ്ഡാഭേദഗപാരവശ്യത്തിനാ
 ലുച്ചരിക്കുവാൻ ശക്തനല്ലായ്കയാൽ
 അച്ചപലതൃപാലകൻതൻമനോ
 നിശ്ചയം കടലാസ്സിൽകുറിക്കയായ്.
 “മാമകകലാംഗാരമായ് തീർന്നൊരി
 ധൂമകേതുവെ—മീരാഭിധാനയെ
 നാമശേഷയാക്കേണം പുലരുംമു-”
 വീമട്ടാജനായ് തത്രക്കെക്കുറിപ്പിനാൽ.

6. നീട്ടുവാങ്ങുവാനാരുമവിടെക്കൈ
 നീട്ടുന്നില്ലെന്നുകാണുകയാൽ മന്നവൻ
 ചാട്ടുവാർകൊണ്ടടികൊണ്ടുപോലെ മു-
 വോട്ടുചാടിക്കയക്കയായിങ്ങിനെ:—
 “ധിക്കാരത്തിന്നൊരറമില്ലാതെയായ്
 സക്കാർജീവനക്കാർക്കുമെന്നായിതോ
 മുഷ്ടാമു. ന കൃതപ്ലഹതകരെ
 നിഷ്ഠാസിദ്യേ നമുക്കു ചിതംവത്ര.
 മാററിത്താമുഴുത്തോരീകൂ പണരെ
 മാററിനിത്താനില്ലാക്കും ചുണയെന്നോ ?
 ഏററിട്ടെ കഴുവിൻപുറത്തുണ്ണും
 ചോററിൽകല്പിത കള്ളപ്പരിഷയെ.”

7. ഏറുകോപംകലൻ നുചാലകൻ
 ചീറുംപാമ്പിൻകണക്കിൽ കയക്കുവേ
 കൂറുവായ്ക്കും സചിവാഗ്രിമൻ കരൾ
 നീറമ്മാരേവമോതീ സഗ്രഭം:—
 “അറകുറം വരാതെകണ്ടായുസ്സി
 ന്നറത്തോളമെൻ തമ്പുരാക്കന്മാരെ
 ഉററുകുറോടുസേവിപ്പതിനു പാ

ഴറതാമെൻ തലയിലെഴുതീലാ.
 കായ്സാരജ്ഞ, സാധപീലലാമ, മെ
 നായുതാം ദേവി—യയ്യോ ശിവശിവ!
 ഭായുമാക്കൊരു മാതൃക—ഭർത്താവിൻ
 ക്രൗഞ്ചമേല്ക്കുമാറായതെന്തകൂമൊ!
 അൻപുവേറിട്ടു വാഗ്വിഷ്ണുതേച്ച കൂ
 രമ്പുകളുവിലേകിയായ്ത്തമ്പുരാൻ
 തമ്പുരാപുണ്യസമ്പദിപാകമാം
 തമ്പുരാട്ടിയിലയ്യോ! തൊട്ടത്തിലേ!
 തൊട്ടതൊക്കയും തങ്കമാക്കും കനൽ
 കൂട്ടയായൊരൈന്തമ്പുരാട്ടിക്കുമേ
 കെട്ടവൃത്തിയാരോപിക്കുവാൻ മിന
 കെട്ടനാവുകൾ പാഴിലായ് പോകണേ”

8. ഏവമോതിയാമന്ത്രി, വയോധികൻ
 പാവം! കണ്ണീർപൊഴിയുംമിഴിയുമായ്
 സാവധാനംപുറപ്പെട്ടു—രാജാവിൻ
 സേവകന്മാരിതരരും പിന്മാറി.
 പോയാരേവരുമസ്സഭാവേദിയിൽ
 ജായാവല്ലഭന്മാരവർമാത്രമായ്
 ആയാസപ്പെട്ടു ഗർഭവാണിയായ്
 പ്രേയാനോടരുൾചെയ്താർ പതിവ്രത:—
 “ഭർത്താവേ! മമ നിഗ്രഹാനുഗ്രഹം
 കർത്തവ്യമേവമിഹ കല്പിക്കിൽ
 നിദ്രാക്ഷിണ്യമിജ്ജീവൻവെടിഞ്ഞേക്കാ
 മിദ്രാസിക്കില്ലതിങ്കൽ പരിഭവം.
 ലോകസാക്ഷിയായെങ്ങും വിളങ്ങിടം
 ശ്രീകണ്ഠവൻ തിരുവടിതന്നാണു
 ഏക—നങ്ങളെന്നാഴിഞ്ഞൊരു മന്ത്രിനെ
 സ്വീകരിക്കയല്ലോത്തിട്ടുമില്ല ഞാൻ.
 ഞാനകക്കാമ്പിലോത്തസ്വപ്നത്തിനും
 ഞാനനുഷ്ടിച്ചു സ്വപ്നകായ്ത്തിനും
 ഞാനരുളിയ സ്വപ്നവാക്യത്തിനും
 ജ്ഞാനരൂപൻ ഭഗവാൻ പ്രമാണമാം.
 വിശ്വസിക്കുന്നില്ലങ്ങുനിന്തെങ്കിലോ
 വിശ്വനാഥനറിയും പരമാത്മം.
 നശപരമിശ്ശരീര—മെന്നാത്മാവാ
 ശാശ്വതാനന്ദസത്തിൽ ലയിക്കട്ടെ.

പോസ്തരട്ടെ—ഭവാനെത്താൻ വേദംകുമാ-
രാസ്തരട്ടെയിനിയൊരു ജന്മത്തിൽ.”

ഏവമോതിയസ്സാധപി പതിയുടെ
കാൽവണങ്ങിപ്പറത്തേക്കിറങ്ങിനാൾ.

അംഗലാവണ്യ പുണ്യനിലയമാം
മംഗലാംഗീമണിയോടുകൂടവേ
മംഗലാത്മികയാം ഗൃഹലക്ഷ്മിയും
മങ്ങലാന്നവിടുന്നുടൻ പിന്മാറി.

പാലക്കാട്.

വി ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ ബി. എ.

ശ്രീ

ലീലാവിമർശം.

(ഒരു നിരൂപണ നിരൂപണം)

I

ഭാഷാസാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ സ്വൈരസഞ്ചാരംചെയ്യുന്നവരിൽ ചിലർ സ്വാജ്ജിതമായ സുയശസ്സിനോട് അല്ലാപ്പും യാത്ര പറഞ്ഞുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കഴിഞ്ഞ ഒരു ലക്കം മിതവാദിയിൽ ശ്രീമാൻ മൂക്കോത്തു കുമാരൻ അവർകൾ എഴുതിയിരിക്കുന്ന 'ആശാന്റെ ലീലയും വള്ളത്തോളിന്റെ വിഹാരവും' * എന്ന ലേഖനം വായിച്ചപ്പോൾ ഈ അഭിപ്രായമാണ് എന്റെ മനസ്സിൽ തോന്നിയത്. ശ്രീമാൻ കുമാരൻ അവർകൾ ഒരു സരസലേഖകനെന്നും, വിമർശകനെന്നും മറ്റും പേരുകേട്ടിട്ടുള്ള ഒരു ദേഹമാണ്. ഇപ്പോൾ അദ്ദേഹം വള്ളത്തോളിന്റെ വിമർശനത്തിൽ കൈകടത്തി കക്ഷിപിടിച്ച് കേവലം ഒരു വക്കീലിനെപ്പോലെ വാദംതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് ആ പേരിന് അല്പം ഹാനികരമല്ലയോ എന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഒരു ലോകതത്വം പ്രതിപാദിച്ചുകൊണ്ടാണ് വിമർശനത്തിലേക്ക് കാലെടുത്തുവെക്കുന്നത്. 'ഒരേ കലാവിദ്യയിൽ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നവരും, തുല്യയോഗ്യത അവകാശപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരും ആയ രണ്ടുപേരിൽ ഒരാളുടെ കലാനൈപുണ്യപ്രകടനയുടെ വല്ല ഫലത്തേയുംപറ്റി മറേറയാൾ ചെയ്യുന്ന ഖണ്ഡനവിമർശം വളരെ ആലോചനയോടുകൂടിച്ചെയ്യാതിരുന്നാൽ പലപ്പോഴും, അബദ്ധത്തിലും, പരിഹാസത്തിലും കലാശിക്കുവാൻ ഇടവരുന്നതാണ്. എന്നുമാത്രമല്ല, ആ വിമർശനത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുണ്ടാകുന്ന വാദപ്രതിവാദങ്ങൾവഴിയായി രണ്ടുപേരുടേയും യോഗ്യത താരതമ്യപ്പെടുത്തി അറിവാൻ ബഹുജനങ്ങൾക്ക് അവസരം ലഭിക്കുക

* ഇതിനുശേഷം ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

* 3

യും, വിമർശനം ആ കലാവിദ്യയിലുള്ള പാടവത്തിന്റെ ചെമ്പു പുറത്താകുകയും ചെയ്യും. ഈ വാക്യങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന ചില സംഗതികളോടു വളരെപ്പേർ യോജിച്ചില്ലെന്നുവരാം. എന്നാൽ മിസ്റ്റർ കമാരൻ ഈ തത്വബോധം തന്നെപ്പറ്റിത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നാൽകൊള്ളാമായിരുന്നു എന്ന് ആശംസിക്കാത്തവർ വളരെ ചുരുക്കം. മിസ്റ്റർ കമാരന്റെയും, വള്ളത്തോളിന്റെയും അന്യോന്യവിരുദ്ധങ്ങളായ വിമർശങ്ങൾ വായിച്ചുനോക്കുന്ന നിമ്നസ്തരബുദ്ധികൾക്ക് എവിടെയാണ് ചെമ്പുതെളിയുന്നതെന്നു കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ വളരെ പ്രയാസം ഉണ്ടാകുകയില്ല.

ഗ്രന്ഥവിഹാരത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ലീലാവിമർശം വള്ളത്തോൾതന്നെ എഴുതിയതാണെന്ന് മിസ്റ്റർ കമാരൻ വിശ്വസിക്കുന്നില്ലെന്നു പറയുന്നു. ഇതിന്, കോട്ടഭാഷയിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ, ഉത്തമവിശ്വാസം പോര. ഈ വിമർശം അത്ര നികൃഷ്ടമാണെന്ന് വായനക്കാരെ ധരിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ചലോദ്യേശ്യത്തോടുകൂടിയൊരു സൂത്രപ്രയോഗമാണത് എന്നെ ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നുള്ളു. അല്ലെങ്കിൽ, താരതമ്യപഠനത്തിന്റെ പ്രഥമപാഠങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടുള്ള ഒരുവൻ ഈ ലീലാവിമർശം വള്ളത്തോളിന്റെതല്ലെന്നതോന്നുവാൻ മതിയായ യാതൊരു കാരണവുമില്ല. വള്ളത്തോളിന്റെ വിമർശങ്ങളിൽ മിക്കതും ഏകദേശമായ ആവലംബിച്ചിട്ടുള്ളവയാണ്. ആദ്യമായി ഗ്രന്ഥത്തിന് വല്ല ഗുണവുമുണ്ടെങ്കിൽ അതിനെ അഭിനന്ദിക്കുകയും, തന്നത്തരം ബന്ധരീതിയിലും, പ്രയോഗങ്ങളിലും മറ്റുമുള്ള അസ്വാഭാവികതകളേയും, അബദ്ധങ്ങളേയും എടുത്തുകാണിക്കുകയും, ചെയ്യുന്ന സാധാരണവിമർശനമാരുടെ രീതിയേത്തന്നെയാണ് അദ്ദേഹവും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ വിമർശങ്ങളിൽ സ്റ്റേഫിതനെന്നോ, ശത്രുവെന്നോ, ബാലനെന്നോ, വൃദ്ധനെന്നോ, പ്രസിദ്ധനെന്നോ, അപ്രസിദ്ധനെന്നോ സ്ത്രീയെന്നോ, പുരുഷനെന്നോ ഉള്ള ഭേദം വള്ളത്തോൾ വകവെക്കാറില്ല. ശ്രീമാന്മാർ ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ, പന്തളം കേരളവർമ്മ, രാജരാജവർമ്മ കോയിത്തമ്പുരാൻ, ആർ. ഈശ്വരപിള്ള, ശ്രീമതി ടി. ബി. കല്യാണിരമ്മ മുതലായവരുടെ കൃതികളേക്കുറിച്ച് എഴുതിയിട്ടുള്ള വിമർശങ്ങൾ ഈ വിഷയത്തിൽ വള്ളത്തോൾ ഒരു നിമ്നസ്തരബുദ്ധിയാണെന്നുതന്നെ വിളിച്ചു പറയുന്നു. ഭാഷകളെ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നതിൽ (സൂചിപ്പിക്കുന്നതിലല്ല) അല്പം നിബന്ധവും, അതിനുപയോഗിക്കുന്ന ഭാഷയ്ക്ക് വേണ്ടതിൽ കുറച്ചു കൂടുതലായ പാഠശ്യാവും, ഈ വിമർശങ്ങളിൽക്കാണുന്നുണ്ട്. ഇവരണ്ടും, ആത്മപോഷിണിയുടെ പ്രചാരത്തിന് കാരണഭൂതനായിരുന്ന പുണ്യശ്ലോകൻ ശ്രീമാൻ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയേ പിന്തുടരണമെന്നുള്ള മോഹംകൊണ്ടുണ്ടായിട്ടുള്ളതാണെന്നാണ് എന്റെ വിശ്വാസം. ആദ്യത്തെ സരളവും, ചിലപ്പോൾ ഫലിതസമ്മിശ്രവുമായ ഒരു

ഗദ്യരീതിയും വള്ളത്തോളിന്റെ വിമർശനങ്ങളിൽ കാണാം. അനവധാനതകൊണ്ട് ചില തെറ്റുകളും, ചുരുക്കം ചില വിമർശനങ്ങളിൽ പറയാതിരുന്നിട്ടില്ല. എന്നാൽ അതും, ശരിയായാലും, തെറ്റായാലും, യഥാർത്ഥത്തിൽ വള്ളത്തോളിന് തോന്നിട്ടുള്ള അഭിപ്രായങ്ങളാകുന്നു. വള്ളത്തോളിന്റെ ഗ്രന്ഥനിരൂപണങ്ങളുടെ സാമാന്യസ്വഭാവം ഇങ്ങനെയെല്ലാമാണ്. ഇവയിൽ ചിലതോ, മുഴുവനുമോ, ലീലാവിമർശത്തിലും കണ്ടെന്നുവരാം. എന്നാൽ അതിലെ ഗദ്യരീതിതന്നെ വള്ളത്തോളിന്റേതാണെന്ന് വിളിച്ചുപറയുന്ന സ്ഥിതിക്ക് മിസ്റ്റർ കുമാരൻ ഇങ്ങനെ സംശയിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണം വേറെതന്നെയാണ്. നമുക്ക് അദ്ദേഹം പറയുന്നതെന്താണെന്നു നോക്കാം.

ഈ ഗ്രന്ഥവിമർശത്തിൽ അടങ്ങിയ നിരൂപണങ്ങളിൽ ചിലത് നാലപ്പാടൻ എഴുതിയിട്ടുള്ളതാണ്. ഒരു നിരൂപണത്തിന്റെ കറേ ഭാഗം മറ്റൊരാൾ എഴുതിയതാണ്. ഇവയുടെ എല്ലാം പകർപ്പവകാശം വള്ളത്തോളിനുള്ളതല്ല. “ഇവയൊക്കെ സമ്മതിക്കപ്പെട്ട പരമാർത്ഥങ്ങൾ. ലീലാവിമർശവും മറ്റൊരാളുടേതാണെന്ന് സമ്മതിക്കപ്പെടാത്ത പരമാർത്ഥമായിക്കൂടയോ?” അബലവഴിക്കു പുറപ്പെടുന്ന യുക്തിവാദത്തിന് ഇതൊരു ഒന്നാംതരം ഉദാഹരണമാണ്. നാലപ്പാടനും മറ്റൊരാളും തങ്ങളെഴുതിയ നിരൂപണങ്ങളുടെ പകർപ്പവകാശം വള്ളത്തോളിനു കൊടുക്കണമെന്നു ആ രണ്ടു മാന്യന്മാരും വള്ളത്തോളിന് അത്രമാത്രം സ്വാധീനന്മാരായിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു, ആ നിരൂപണങ്ങൾ തന്റേതായിട്ടുതന്നെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിന് അദ്ദേഹത്തിന് നിഷ്പ്രയാസം സാധിക്കുമായിരുന്നു. എന്തിനും സത്യത്തിലുള്ള പ്രതിപത്തി ഒന്നുകൊണ്ടു മാത്രം അദ്ദേഹം അങ്ങാന ചെയ്തില്ല. ഇന്നു കേരളത്തിലുള്ള സാഹിത്യവ്യാപാരികളിൽ വള്ളത്തോളിനോളം സുയശസ്സു സമ്പാദിച്ചവർ വേറെയില്ല. ഇനിയും അതിനുവേണ്ടി കാവ്യസ്തേയം കൊണ്ട് ഒരു സോമസകർത്താവായിത്തീരേണ്ട ആവശ്യവും അദ്ദേഹത്തിനില്ല. ഇതെല്ലാം മി. കുമാരന്റെ ബുദ്ധിക്ക് അത്യുഗ്രമായൊരു പ്രോത്സാഹനമായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബുദ്ധിക്ക് അത്യുഗ്രമായൊരു പ്രോത്സാഹനമായിത്തീർന്നു. ഇതു വിഷയത്തിലും അദ്ദേഹം ലുബ്ധനായിപ്പോയതിൽ ഞാൻ മനസ്സാപപ്പെടുന്നു. ഒരുപക്ഷെ, യഥാർത്ഥം ഇതെന്നുവരില്ല. ‘ലീല’യേക്കുറിച്ചും വള്ളത്തോൾ യാതൊരു ഭോഷപ്രസ്താവവും ചെയ്യാതിരുന്നാൽ കൊള്ളാമായിരുന്നു എന്ന് മി. കുമാരനു മോഹമുണ്ട്. അതും അന്യഥാപരിണമിച്ചതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന് വലിയ കണ്ഠിതവുമുണ്ട്. ഈ കണ്ഠിതം വള്ളത്തോളിനോട് അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ‘ബഹുമാനത്തെ കുറവുവരാതെ മേലിലും പരിപാലിച്ചുപോരാൻ’ സാധിക്കാത്തവണ്ണം അത്ര വലുതാകുന്നു. ഇതു മനുഷ്യസ്വഭാവമാണ് തന്റെ സ്റ്റേഫത്തിനും, ബഹു

മാനത്തിനും പാത്രമായിരിക്കുന്ന ഒരാൾക്കുള്ള യഥാർത്ഥദോഷങ്ങളേറ്റു ററിഞ്ഞെന്നു മററാരെങ്കിലും ഉൽഘോഷിക്കുന്നത് ആക്കും അത്ര സൂചനയായി വരികയില്ല. മുമ്പ് 'സൊളളി'യതെല്ലാം കളഞ്ഞു് ഈ യാഥാർത്ഥ്യം ആദ്യംതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ നമുക്ക് ഇത്രയൊന്നും പറയാതെ കഴിക്കാമായിരുന്നു. ഇനി നമുക്ക് വിമർശനത്തോപ്പുറി മി. കുമാരനുള്ള ആക്ഷേപങ്ങൾ എന്തെല്ലാമാണെന്നു നോക്കാം.

ഒന്നാമതായി മിസ്റ്റർ കുമാരൻ ശ്രമിക്കുന്നത് 'നിരൂപകൻ കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം തെറ്റിദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്നു' എന്നു കാണിക്കുന്നതിനാണ്. 'അത്ഥപാലകൻ എന്ന മഹാവർത്തകൻ തന്റെ മകളായ ലീലയെ അവർക്കുനഭിമതനായ വരന്നുകൊടുത്തു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം' എന്നു വള്ളത്തോൾ പറയുന്നു. മിസ്റ്റർ കുമാരനാകട്ടെ, 'പെൺകുട്ടികളുടെ മനസ്സും ആഗ്രഹവും അന്വേഷിക്കാതെയും, അറിയാതേയും പിതാക്കൾ അവരെ വല്ലവർക്കും ഭാര്യമാരാക്കിക്കൊടുക്കുകയെന്നുള്ള ദേശചര്യ അനുസരിച്ച് അത്ഥപാലനും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം' എന്നും പറയുന്നു. ഇതിൽ 'ദേശചര്യയനുസരിച്ച് അത്ഥപാലനും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടിവന്നു' എന്നു പറയുമ്പോൾ അത്ഥപാലൻ ദേശചര്യയുടെ നിബന്ധത്തിൽ നിന്നും സ്വതന്ത്രനായിരുന്നെങ്കിൽ ഇങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കുകയല്ലായിരുന്നു എന്നു സൂചിപ്പിച്ചുള്ളതു് സർവാബദ്ധമാണ്. അത്ഥപാലൻ ധനത്തെയും, ജീവനേയും മകളേയും, ഒന്നുപോലെയാണ് ബഹുമാനിച്ചിരുന്നതു്.

അവനുമതകൊണ്ടുതുല്യമാ-

യവള മസൂക്കുവസൂക്കുതാനുമേ'

എന്നു മിസ്റ്റർ കുമാരൻ ഉദ്ധരിച്ചിരിക്കുന്ന പദ്യംതന്നെ നോക്കുക. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരാൾ, ദേശചര്യകളുടെ യാതൊരു നിബന്ധവുമില്ലെങ്കിലും, തന്റെ പ്രിയപ്പെട്ട മകളേ ഒരു നിർബന്ധം വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കുമായിരുന്നുവോ? ഇല്ല, എന്നു നിശ്ചയമായും പറയാം. അതുകൊണ്ട് 'അത്ഥപാലനും പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടിവന്നു' എന്നു പറയുന്നതിൽ യാതൊരു അർത്ഥവുമില്ലെന്നു തീർച്ചതന്നെ. ഈ അബദ്ധമായ ഭാഗം ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട്, മി. കുമാരന്റെ 'അടിസ്ഥാന'ത്തേ വള്ളത്തോളിന്റേതിനോടു കൂട്ടിച്ചേർത്താൽ "പെൺകുട്ടികളുടെ മനസ്സും, അനുഗ്രഹവും അന്വേഷിക്കാതെയും, അറിയാതേയും, പിതാക്കൾ അവരെ വല്ലവർക്കും ഭാര്യമാരാക്കിക്കൊടുക്കുകയെന്നുള്ള ദേശചര്യ അനുസരിച്ച്, (മി. കുമാരൻ) അത്ഥപാലൻ എന്ന മഹാവർത്തകൻ തന്റെ മകളായ ലീലയെ അവർക്കുനഭിമതനായ വരന്നുകൊടുത്തു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം" (വള്ളത്തോൾ) എന്നു കിട്ടുന്നതാണ്. ഇതിൽനിന്നും അത്ഥപാലന്റെ പ്രവൃത്തിയുടെ കാരണംകൂടി മിസ്റ്റർ കുമാരൻ വിസ്തരിച്ചു എന്നല്ലാതെ, വള്ളത്തോ

ളിന്റെ അടിസ്ഥാനം ഇളക്കിപ്പറിക്കാൻമാത്രം നൂതനമായി യാതൊന്നും അദ്ദേഹം കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ല. അഥവാ ഇനി ഇവതമ്മിൽ ന്യായശാസ്ത്ര ജ്ഞനാർക്കുമാത്രം അറിയാവുന്ന വല്ലവ്യത്യാസവുമുണ്ടെങ്കിൽ സാഹിത്യപ്രണയികൾ അതത്ര വകവെക്കേണ്ടതുമില്ല. കഥയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ നിന്നും വളരെ ദൂരത്തിലല്ല വള്ളത്തോളിന്റെ നിലയെന്നും, കമാരൻ അദ്ദേഹത്തെ അവിടെനിന്നും ഓടിക്കുവാൻ വൃഥാ പരിശ്രമിച്ചതാണെന്നും ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽനിന്നും പ്രത്യക്ഷമായല്ലോ.

വള്ളത്തോളിന്റെ രണ്ടാമത്തെ അപരായം അച്ഛൻ നിശ്ചയിച്ച വിവാഹത്തിൽ നിന്നൊഴിയുവാൻ മകൾ ശ്രമിച്ചു നോക്കാത്തതു് വിനയംകൊണ്ടോ ഗുരുജനഭയംകൊണ്ടോ ആണെന്ന് കവി പറയുന്നതിന് വിശ്വാസയോഗ്യതപോരാ എന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതാണ്. ലീല മദനനെഗ്രസ്മായിക്കാമിടുന്നു. ഈ അനുരാഗവർത്തമാനം താതനേഗ്ര ഹിപ്പിക്കുന്നതിനും അവൾ അനുവാദമേകാതെ ചിലവിട്ടുനില്ക്കുന്നു. മറ്റു വല്ലവരോടുംപറഞ്ഞു് അദ്ദേഹത്തെ ധരിപ്പിക്കുന്നതിനും ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. അവർ തമ്മിലുള്ള വിവാഹത്തിന് “തരുമനമതിതാതനിങ്ങു്” എന്നവൾ പ്രതീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ സ്ഥിതിക്ക് തന്റെ ആഗ്രഹപൂർത്തിയാക്കേണ്ടി അണുമാത്രപരിശ്രമംപോലും ചെയ്യാതെ അവൾ,

‘ഗുരുജനവചന കലശ്രമം

തരുണികൾതന്നുടെയസ്വതന്ത്രത

കരുതിയിവമറച്ചുകാമിതം’

എന്നുപറഞ്ഞാൽ എങ്ങനെയാണ് വിശ്വസിക്കുന്നത്? അവൾക്കു നേരിട്ട സകല ആപത്തുകൾക്കും നിദാനമായിരിക്കുന്നത് അവളുടെ ഈ മൗനപ്രതമാണ്, അല്ലാതെ “സമുദായ പരിഷ്കരണത്തിനായി ജീവകാലംമഴുവൻ ശ്രമിച്ചുകവി, ലീലക്കുമദനനും സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന അത്യാഹിതങ്ങൾക്കു കാരണം ത്യാജ്യമായ ദേശാചാരമാണെന്ന് ഏറ്റവും വ്യക്തമായിപ്പറഞ്ഞാൽ തന്നെ, അദ്ദേഹം മുൻപറഞ്ഞ മൗനപ്രതത്തിനു ഭംഗം വരുത്താതിരിക്കുന്നിടത്തോളംകാലം, സഹൃദയന്മാർ വിശ്വസിക്കാൻ പ്രയാസമാണ്. വള്ളത്തോളിന്റെ ‘ഈച്ചക്കണ്ണി’നു കററുപറയുന്ന കമാരൻ കഥാബന്ധത്തിൽ മുഴുച്ചുനില്ക്കുന്ന മുൻപറഞ്ഞ ദോഷം കാണാതിരുന്നതു, ഒരു വശംമാത്രം കാണാൻ ശക്തിയുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാക്കക്കണ്ണിന്റെ ദോഷംകൊണ്ടാണെന്നു പറഞ്ഞാൽ വളരെ തെറ്റുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

‘അതുമല്ല’ എന്നു പ്രയോഗിക്കേണ്ടതിനുപകരം ‘അല്ലതും’ എന്ന് പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത് ശരിയല്ലെന്ന് വിമർശനത്തിൽ കാണുന്നതുകൊണ്ട് “ഈ നിരൂപകൻ ഒരു കവിയല്ലെന്നും, ഒരിക്കലും വള്ളത്തോളല്ലെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിച്ചതിൽ എന്താണ് തെറ്റു്?” എന്നു മി.

കുമാരൻ ചോദിക്കുന്നു. അതു തൊടുതന്നെ എന്നുത്തരം. കാരണം പറയാം.

അവിഹിതമിഹരക്ഷ്യരോടൊരാൾ-

കവികലമാംപ്രഭഭാവം; അല്ലതും'

എന്നാണ് പ്രയോഗം. ഈ ഭാഗം, 'കുമാരനാശന്റെ' ഗ്ലോക്കുകളിൽ അപൂർണ്ണവിരാമം മുതലായ ചിഹ്നങ്ങൾ ഇല്ലെങ്കിൽ അർത്ഥവുമില്ലെന്നുള്ള വാസ്തവം വല്ലവരും വിസ്മയിച്ചു,

അവിഹിതമിഹരക്ഷ്യരോടൊരാൾ-

കവികലമാംപ്രഭഭാവമല്ലതും'.

എന്ന് എഴുതുകയോ, അച്ചടിക്കുകയോ, ചെയ്തവെന്നിരിക്കട്ടെ. ഇവിടെ രണ്ടാംപാദത്തിൽ കവി നിദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള പ്രഭഭാവം അവികലമാണ് എന്ന അർത്ഥം പാടെ മാറി, 'അതും അവികലമായ പ്രഭഭാവമല്ല' എന്നാണ് അർത്ഥമെന്ന് വളരെ ആളുകൾ തെറ്റിദ്ധരിക്കുകയില്ലേ? "പദങ്ങൾക്കു വൈയാകരണമാർ കല്പിച്ച സ്ഥാനം തെറ്റിക്കാതെ ഗദ്യത്തിലേപോലെ പദ്യത്തിലും എഴുതിയാലെ സുഖമുള്ളു" എന്നല്ല, നിരൂപകന്റെ അഭിപ്രായമെന്നും, ആ സ്ഥലത്ത് അതുമല്ല എന്നു പ്രയോഗിച്ചാൽ മാത്രമേ കവി വിചാരിച്ചിരിക്കുന്ന അർത്ഥം വ്യക്തമാകുകയുള്ളൂ എന്നാണ് അദ്ദേഹം പറയുന്നതെന്നും, ഇതിൽനിന്നുതന്നെ തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഇവിടെ നിരൂപകൻ ഒരു കവിയല്ലെന്നു ഊഹിച്ച മിസ്റ്റർ കുമാരൻ താൻ കാവ്യത്തിന്റെ ഗുണഭോജങ്ങൾ അറിയുന്ന ഒരു സമുദയനും, ഒരു യഥാർത്ഥവിമർശനം അല്ലെന്നുമാത്രമേ തെളിയിക്കുന്നുള്ളൂ.

തന്റെ പ്രാണാധിക പ്രേമഭാജനമായ പുത്രിയെ നിർബന്ധം കൊണ്ടു മാത്രം മദനനുകൊടുക്കാതെ 'എന്നെന്നും ദുഃഖഭാഗിനിയാക്കിത്തീർപ്പാൻ കബേരതുല്യനായ ഒരു പിതാവ്' തീർച്ചപ്പെടുത്തിയേക്കുമോ എന്ന് വള്ളത്തോൾ സംശയിക്കുന്നു. തീർച്ചപ്പെടുത്തിയെന്നും ഇല്ലെന്നും വരും. അർത്ഥപാലനേപോലെയുള്ള ഒരാരം അങ്ങനെയെന്നു ചെയ്യാനാണ് അധികം ന്യായം. മനുഷ്യസ്വഭാവത്തിന്റെ വിവിധതയും ആലോചിക്കുമ്പോൾ ഇവിടെ ഞാൻ മിസ്റ്റർ കുമാരനോടുതന്നെയാണ് യോജിക്കുന്നത്. എന്നാൽ സജ്ജനചര്യ നേരേമറിച്ചായിരിക്കട്ടെ, ഇതു സംശയത്തെ മാത്രം അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി, "നിരൂപകൻ കാവ്യകലയുടെ ധർമ്മത്തെ നന്നായിത്തന്നെ ഒരു സാധാരണമനുഷ്യനാണെന്നും മറ്റും ജല്പിക്കുന്നത് നിർമ്മത്സരവിമർശനത്തിൽ മി. കുമാരനുള്ള അപാദനം "പിന്നെപ്പിന്നെ മുഴച്ചു" കാണിക്കുന്നതിനേ ഇടമാക്കുന്നുള്ളൂ.

മി. കുമാരന്റെ അടുത്ത ആക്ഷേപം

‘സുപരീക്ഷിതമിച്ഛാശ്ചന്തന-
സ്സപശങ്കം സഖി, മുന്വിതേലുകിൽ
രൂപവിട്ടിവരം ചെയ്യുമായിരു-
ന്നവരോക്ഷം പ്രിയഹസ്തപീഡനം’

എന്നുള്ള ശ്ലോകംകൊണ്ട്, “മദനന്റെപേരിൽ തനിക്കുള്ള അനുരാഗത്തിന്റെ അപരിമാപ്രതയെപ്പറ്റി കൃതമതിയായ ലീലക്കു ആദ്യം അത്ര വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നാണ് സൂചിക്കുന്നത്” എന്നു വള്ളത്തോൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതിലാണ്. ഈ ശ്ലോകം മിസ്റ്റർ കുമാരൻ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നത് ഇപ്രകാരമാണ്—“ഞാൻ ഇപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിനേ നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു. ഇത് (മനഃപരിപാകം) എനിക്ക് ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ ലജ്ജവിട്ടു പ്രത്യക്ഷമായിട്ട് പ്രിയന്റെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുമായിരുന്നു.” ഈ അർത്ഥകല്പന കവി വിവക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും വളരെ വ്യത്യാസപ്പെട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ഈ ശ്ലോകം മി. കുമാരന്റെ ഗ്രഹണപാടവത്തേയും പരീക്ഷിക്കുന്നു. ‘മനഃപരിപാകം ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ’ എന്നല്ല, ലീല പറയുന്നത്. ഈ അപശങ്കാവസ്ഥ, ഭീരുത്വമില്ലായ്മ, ധൈര്യം, തനിക്കുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ എന്നാണ് അതിന്റെ അർത്ഥം. ‘സുപരീക്ഷിതമെന്തനസ്സ്’ എന്നതിന്റെ ‘ഞാൻ ഇപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിനേ നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു’ എന്നാണ് അർത്ഥമെന്ന് മിസ്റ്റർ കുമാരൻ സമ്മതിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു, അദ്ദേഹം ‘മനഃപരിപാകം’വരുത്താൻ വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടിയെന്നു കാണാവുന്നതാണ്. ഈ ‘മനഃപരിപാകം’വന്ന ലീലയാണോ, കാമഭ്രാന്തുപിടിച്ച് കണ്ട വനത്തിലെല്ലാം ഓടിനടന്ന് ആത്മഹത്യചെയ്യുന്നത് !! ശാന്തം പാപം !!

നിരുത്തരവാദിയായ ഒരു പ്രസാധകൻ എന്തെങ്കിലുംചെയ്യട്ടെ. അവതാരികയിൽ അയാൾ എന്തെങ്കിലും പറയട്ടെ. അതിൽക്കാണുന്ന പരപരിമാസപാതകത്തിന് അയാളുടെ എത്ര വലിയ പശ്ചാത്താപവും മോചനംനൽകുമെന്ന് എനിക്കു തോന്നുന്നില്ല. എന്നാൽ അതുകൊണ്ട് വള്ളത്തോളിന് ഉള്ള ഗുണം നശിപ്പിക്കണമെന്ന് ആരെങ്കിലും വിചാരിച്ചു പ്രയത്നിച്ചാൽ ലോകം അനുവദിക്കുകയില്ല.

ഡി. പത്മനാഭനേണി, ബി. എ.

(മൃകോത്തു കുമാരൻ)

ഒരേ കലാവിദ്യയിൽ ഏപ്പെട്ടിരിക്കുന്നവരും തുല്യയോഗ്യത അവകാശപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്നവരും ആയ രണ്ടുപേരിൽ, ഒരാളുടെ കലാനൈപുണ്യപ്രകടനയുടെ വല്ല ഫലത്തെയുംപറ്റി മറ്റൊരാൾ ചെയ്യുന്ന ഖണ്ഡനവിമർശനം, വളരെ ആലോചനയോടുകൂടി ചെയ്യാതിരുന്നാൽ, പലപ്പോഴും അബദ്ധത്തിലും പരിഹാസത്തിലും കലാശിക്കുവാൻ ഇടവരുന്നതാണ്. എന്നു മാത്രമല്ല, ആ വിമർശനത്തെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിയുണ്ടാകുന്ന വാദപ്രതിവാദങ്ങൾവഴിയായി, രണ്ടുപേരുടെയും യോഗ്യത താരതമ്യപ്പെടുത്തി അറിവാൻ ബഹുജനങ്ങൾക്കു അവസരം ലഭിക്കുകയും വിമർശനം ആ കലാവിദ്യയിലുള്ള പാടവത്തിന്റെ ചെമ്പു പുറത്താകുകയും ചെയ്യാം. ഈ പരമാർത്ഥം ആലോചിച്ചാണ് വള്ളത്തോളിന്റെ “ഗ്രന്ഥവിഹാര”ത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ലീലാവിമർശനം വള്ളത്തോൾതന്നെ എഴുതിയതാണെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുന്നതു. അതു മറ്റൊരുകിലും എഴുതിയതായിരിക്കാനും ഇടയുള്ളതാണ്. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ഈ ഗ്രന്ഥവിഹാരത്തിൽ അടങ്ങിയ നിരൂപണങ്ങളുടെ കർതൃത്വത്തിൽ എന്തൊക്കെയാ ചില അബദ്ധങ്ങളോ കുഴപ്പങ്ങളോ കടന്നുകൂടിയിട്ടുണ്ട്. “വള്ളത്തോൾ എഴുതിയ ഗ്രന്ഥവിഹാരം” എന്നാണ് ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പേര്. ശരിതന്നെ. “പകുപ്പവകാരം ഗ്രന്ഥകർത്താവിന്നു”, എന്നു ഏകവചനത്തിലാണ് എഴുതിയിരിക്കുന്നത്. അതും ശരിതന്നെ. പക്ഷെ നിരൂപണങ്ങളിൽ ചിലതു ശ്രീമാൻ നാലപ്പാട്ടു നാരായണമേനോന്റെ വിഹാരത്തിൽ പെട്ടതാണെന്നു അവതരിപ്പിക്കാൻ പറയുന്നു. ഒന്നിന്റെ വാല്യ മാത്രമേ വള്ളത്തോളിനു യഥാർത്ഥത്തിൽ അവകാശപ്പെട്ടതായിട്ടുള്ളവെന്നും ഉടലും തലയും മറ്റൊരു മാന്യൻ വിഹരിച്ചതിന്റെ ഫലമാണെന്നും “തിരുത്തലിൽ” കാണുന്നു. ഇവയൊക്കെ സമ്മതിക്കപ്പെട്ട പരമാർത്ഥങ്ങൾ. ലീലാവിമർശനവും മറ്റൊരാളുടെതാണെന്നു സമ്മതിക്കപ്പെടാത്ത പരമാർത്ഥമായിട്ടുകയോ? ഞാൻ പറയുന്നതു മറ്റൊന്നുകൊണ്ടുമാത്രം. അതു വള്ളത്തോളിന്റെതല്ല, എന്നറിഞ്ഞെങ്കിൽ, മഹാകവി വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ അവർകളോടു എനിക്കുള്ള ബഹുമാനത്തെ, കറവുവരാതെ മേലിലും പരിപാലിച്ചുപോരാൻ സാധിക്കുമായിരുന്നുവെന്ന് ആശിച്ചിട്ടാണ്. ഏതെങ്കിലുമവടെ, ഗ്രന്ഥവിഹാരത്തിൽ കാണുന്ന ലീലാവിമർശനത്തെപ്പറ്റി നമ്മൾ ആലോചിക്കുക.

ലീലയിലെ കഥ വായനക്കാരിൽ മിക്കപേർക്കും അറിയാമെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. നിരൂപകൻ കഥയുടെ അടിസ്ഥാനംതന്നെ തെറ്റിലുരിച്ചിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—“അത്ഥം

പാലകൻ എന്ന മഹാവർത്തകൻ തന്റെ മകളായ ലീലയെ അവർക്കുനഭിമതനായ വരൻ കൊടുത്തു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം. ഇതാണോ കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം? അതാണെന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിപ്പോകുന്നതാണ് നിരൂപകന്റെ ഭാവമെങ്കിൽ, അടിസ്ഥാനമെന്നു പറയുന്നതിനുള്ള അസ്തിവാർത്ഥ്യംകളൊന്നും അദ്ദേഹം കണ്ടിട്ടില്ല. പെൺകുട്ടികളുടെ മനസ്സും ആഗ്രഹവും അന്വേഷിക്കാതെയും അറിയാതെയും പിതാക്കൾ അവരെ വല്ലവർക്കും ഭാര്യമാരാക്കിക്കൊടുക്കുകയെന്നുള്ള ദേശചയ്യ അനുസരിച്ചു, അത്ഥപാലനും പ്രവൃത്തിക്കേണ്ടിവന്നു എന്നുള്ളതാണ് കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം. രണ്ടും രണ്ടാണെന്നു അല്പം ആലോചിച്ചാൽ ആർക്കും മനസ്സിലാകും. അഥവാ കാവ്യനിരൂപണത്തിന്റെ ആവശ്യത്തിന്നു, ഈ അടിസ്ഥാനത്തെ വ്യക്തമാക്കിത്തന്നെ പറയേണ്ടതായിരുന്നു. അങ്ങിനെ പറയാതിരുന്നതു, അതു കണ്ടറിവാൻ കഴിയാത്തതിനാലാണെന്നും, അടിസ്ഥാനത്തിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടുന്ന കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു നിരൂപകൻ തെറ്റിദ്ധരിച്ചതിൽനിന്നു ഉറപ്പാക്കണം. നിരൂപകൻ ഇങ്ങിനെ പറയുന്നു:—“അനിഷ്ടപ്രാപ്തിയിൽ തന്നിവാർത്തയെന്നു പ്രയത്നിച്ചുനോക്കുക എന്നതു, സകല പ്രാണികളുടെയും നിയതസ്വഭാവമാകയാൽ, അല്പം വിവരമൊന്നും അറിയാതെ നിശ്ചയിച്ചു വിവാഹത്തിൽ നിന്നൊഴിയുവാൻ ‘തരുമനമതിതാത നിഷ്ഠ’ എന്നു പ്രതീക്ഷിച്ചിരുന്ന മകൾ ശ്രമിച്ചു നോക്കാത്തതു, വിനയം കൊണ്ടോ ഗുരുജനഭയംകൊണ്ടോ ആണെന്നു കവി പറയുന്നതിന്നു വിശ്വാസയോഗ്യത പോരാ”. എന്നാൽ കവിപറഞ്ഞതു എന്താണ്?

ഗുരുജനവചനം, കലക്രമം, തരുണികൾതന്നെയെന്തെന്നുതന്നെ, കരുതിയിവമറച്ചു കാമിതം കരുതുന്നവർക്കുവേണ്ടി കാട്ടി ലെറുകി.

എന്നാണു. എന്നുമാത്രമോ? ലീലക്കും മദനനും സംഭവിച്ചിരിക്കുന്ന അത്യാഹിതങ്ങൾക്കു കാരണം തന്നെ, ത്യാജ്യമായ ദേശാചാരമാണെന്നു, സമുദായ പരിഷ്കരണത്തിനായി ജീവകാലം മുഴുവൻ ശ്രമിച്ച കവി, ഏറ്റവും വ്യക്തമായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ലീലയെക്കൊണ്ടു വിലപിടിപ്പിക്കുന്നതുനോക്കുക.

പ്രളതയിതഥവാനിനക്കതാ നഭിജനസങ്കടദേശചയ്യമേ
അഭയമണവനിന്നെ, ഹാ, ജനം, പ്രഭവമനസ്സുപരമ്പരയ്ക്കുനീ.

അകതളിരെയറപ്പു, ഹന്ത! ധീവികലതയേകിവലപ്പവെത്രാൻ!
അകരുണമനവളലോകരെ- പുകയൊടുകൊൽവുപിശാചവൃത്തിനീ.

കഥയുടെ അടിസ്ഥാനം ഇതാണ്. കഥകൊണ്ടുള്ള ഉദ്ദേശവും ദൈവികമായ യഥാർത്ഥ പ്രണയത്തെ ബലാപ്ലാരണ തടസ്സപ്പെടുത്തുവാൻ ദേശാചാരം മുതലായ കൃത്രിമനിയമങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന സാഹസം

അത്യാഹിതത്തിൽ അവസാനിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ടെന്ന വായനക്കാരെ ധരിപ്പിക്കുകയാകുന്നു. കവിയുടെ നിർദ്ദേശം നോക്കുക:-

അവിഹിതമിഹരക്ഷ്യരോടൊരാൾ ക്ഷവികലമാം പ്രഭുഭാവം; അല്ലതും യുവജനഹൃദയം സ്വന്തത്രമാണവരുടെ കാമുപരിഗ്രഹേച്ഛയിൽ.

ഇതൊന്നും കാണാൻ നിരൂപകൻ കണ്ണില്ല. ഈ ശ്ലോകം നിരൂപകൻ വായിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു തെളിവുണ്ട്. പക്ഷെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈച്ചക്കണ്ണിൽപെട്ടതു “അല്ലതും” എന്ന പദം മാത്രമാണു. അതും അല്ല, എന്നതിന്നു പകരം ശ്ലോകത്തിൽ “അല്ലതും” എന്നു മാറ്റിയെഴുതിയതു തെറ്റാണുപോൽ!

“എവിടെക്കാണ് പോകുന്ന തിവിടെക്കുത്തിരുന്നിടാം”

എന്നിങ്ങിനെ പദങ്ങൾക്കു വൈയാകരണമുൻ കല്പിച്ച സ്ഥാനം തെറ്റിക്കാതെ ഗദ്യത്തിലെപ്പോലെ പദ്യത്തിലും എഴുതിയാലെ സുഖമുള്ളെന്നാണു നിരൂപകന്റെ അഭിപ്രായം. ഈ നിരൂപകൻ ഒരു കവിയല്ലെന്നും, ഒരിക്കലും വള്ളത്തോളല്ലെന്നും ഞാൻ വിശ്വസിച്ചതിൽ എന്താണു തെറ്റു? ആവട്ടെ, ഇതിനെപ്പറ്റി വഴിയെ ഞാൻ പറഞ്ഞുകൊള്ളാം. ദേശാചാരത്തെയും ലോകസ്വഭാവത്തെയും കേവലം അറിയാത്ത ആളെപ്പോലെ നിരൂപകൻ ചോദിക്കുന്ന ചോദ്യം കേൾക്കുക:-

“എന്നാൽ ‘മാധുരീസദന’വും ‘ഗുണോത്തരനും’ ‘സഖാവു’മായ മടനന്നു വല്ല നൃപനതയും ഉണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അതു നിൽനന്തയാണെന്നാണു ചില സൂചനകൾ കൊണ്ടു ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു. ഇതു ശരിയാണെങ്കിൽ, ഈ ഒരു കാരണത്തിന്മേൽ തന്റെ പ്രാണാധികപ്രേമഭാജനമായ ഏകപുത്രിയെ എന്നെന്നും ദുഃഖഭാഗിനിയായിത്തീർപ്പാൻ കബേരതുല്യനായ ഒരു പിതാവു തീർച്ചപ്പെടുത്തിയേക്കുമോ?” കബേരതുല്യനായ ചില പിതാക്കളാണു മറ്റുള്ളവരേക്കാൾ മുമ്പേ അങ്ങിനെ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയെന്നു നിരൂപകൻ അറിയുകയില്ലെന്നോ? ധനത്തിൽ തൃപ്തിയടഞ്ഞ ധനവാന്മാർ ലോകത്തിൽ എത്രയുണ്ട്? തന്നെപ്പോലെ യൊതന്നേക്കാൾ അധികമൊ ധനസ്വത്തുള്ളവനല്ലാതെ പ്രിയപുത്രിക്കു അനുരാഗമുള്ള ഒരു ദരിദ്രനാണു അവളെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുക്കേണ്ടതെന്നുള്ള വിചാരമുള്ള ധനവാന്മാർ എത്രയുണ്ട്? ലീലയുടെ നിരൂപകൻ—അതു വള്ളത്തോളാണെന്നു, വിശ്വസിക്കാതിരിക്കുവാനുള്ള കാരണങ്ങൾ പിന്നാലിനെ മുഴുവുവരുന്നു—കാവ്യകലയുടെ ധർമ്മത്തെ അറിയാത്ത ഒരു സാധാരണമനുഷ്ഠനാണെന്നാണു തോന്നുന്നതു. ലോകത്തിൽ കാണുന്നകാഴ്ചകളും നടക്കുന്ന സംഭവങ്ങളും പക്ഷി മൃഗാദികളുടേയും മനുഷ്യരുടേയും സ്വഭാവങ്ങളും മറ്റും പകർത്തി, അവക്കു ചമപ്താരം വരുത്തി സഹൃദയ ഹൃദയാനന്ദകരമാകും വണ്ണം പ്രതിവാദി

കുറയാണല്ലോ കവികളുടെ ധർമ്മം. ഇവയിൽ മനുഷ്യസ്വഭാവമുണ്ടെന്നു ചിലർ വിചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടാകാം. മറ്റൊന്നിട്ടില്ല. ഒരു കാരണത്താൽ, ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ ഏതു മനുഷ്യർ വിചാരിക്കുന്നതും പ്രവർത്തിക്കുന്നതും ഏതു വിധത്തിലായിരിക്കും. ഒരു ധനവാൻ സുന്ദരിയായ തന്റെ പുത്രിയെ ദരിദ്രനെങ്കിലും ഗുണവാനായ ഒരാൾക്കു കൊടുപ്പാൻ ആഗ്രഹിക്കാം. മറ്റൊരാൾ വെറും ധനത്തെ മാത്രം കാത്തു യുവതിയായ തന്റെ മകളെ വൃദ്ധനായ ഒരുവനു കൊടുപ്പാൻ മടിക്കുകയില്ല. മറ്റൊരാൾ സൗന്ദര്യത്തെയാശ്വസിക്കും ധനത്തേക്കാളും ഗുണത്തേക്കാളും വിലവെക്കുന്നത്. സർവ്വഗുണങ്ങളും കലമാഹാത്മ്യത്തിന്നു കീഴിലായി വിചാരിക്കുന്നവർ ഉണ്ടാകാം. അതുകൊണ്ട് ഏതെങ്കിലും കഥയിലെ വല്ല പാത്രവും എന്തെങ്കിലും ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ അങ്ങിനെയായിരുന്നു ചെയ്യേണ്ടത്, ഇങ്ങിനെയായിരുന്നില്ല ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നതു, എന്നു ലോകപരിചയമുള്ള വിമർശകന്മാർ വിചിന്തിക്കുകയില്ല. പക്ഷെ ആ പാത്രത്തിനുള്ളതായി ഗ്രന്ഥകർത്താവു വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്വഭാവത്തിൽ വ്യത്യാസപ്പെട്ട നിലയിൽ അയാളെക്കൊണ്ടു കഥയിൽ പ്രവർത്തിപ്പിച്ചുവെങ്കിൽ, അതു തെറ്റുതന്നെ. അത്ഥവാലന്റെ സ്വഭാവത്തേപ്പറ്റി കവി എന്തു പറയുന്നു? അയാളെപ്പറ്റി വല്ലതും പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അതു താഴെ എഴുതുന്ന രണ്ടുവരികളിൽ അടക്കിയിരിക്കുന്നു:—

അവനുമമതകൊണ്ടുതുല്യമായവളു മസുക്കൾ വസുക്കൾതാനുമെ.

അയാൾ പുത്രിയേയും ജീവനേയും ധനത്തേയും ഒരുപോലെ സ്നേഹിച്ചു. ധനത്തെ ജീവനെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ച ഒരാൾ, ജീവനെപ്പോലെ സ്നേഹിക്കുന്ന പുത്രിയെ ധനികത്വം നോക്കി വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുത്തതിൽ. എന്താണ് അസാധാരണവും എന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ചെയ്യതെന്താണ്.

കമനനഥമകൾക്കുവൻ, യുവാസമധനവംശനിണക്കുമെന്നതാൻ
മമതയൊടുമറച്ചു ചെയ്തപോയ് സമയവുമങ്ങിനെയത്ഥവാലകൻ
ഇങ്ങിനെ വിവാഹം ചെയ്തുകൊടുത്താൽ, “തന്റെ പ്രണോധിക പ്രേമഭാജനമായ ഏകപുത്രിയെ എന്നെന്നും ദുഃഖഭാഗിനിയാക്കിത്തീക്കുമെന്നു” ഊഹിച്ചാൻ അയാൾക്കു യാതൊരു കാരണവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

നിരൂപകന്റെ മറ്റൊരാക്ഷേപം നോക്കുക.

“സുപരിക്ഷിതമിച്ഛേൻമനസ്സുപശങ്കംസഖി, മുഖിതേലുകിൽ
ത്രപവിട്ടിവൾ ചെയ്യുമായിരു-നവരോക്ഷം പ്രിയഹസ്തപീഡനം.

“എന്നു പശ്ചാത്തപിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മദനന്റെ പേരിൽ തന്നിട്ടുള്ള അനുരാഗത്തിന്റെ അപരിഹാസ്യതയെപ്പറ്റി കൃതമതിയായ ലീലക്കു ആദ്യം അത്രവിശ്വാസം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല, എന്നാണു സൂചിക്കു

നത്.” നിരൂപകൻ ഇങ്ങിനെ പറഞ്ഞിട്ട് “ഇതും നായികക്കു അപകടം വരുത്തും” എന്നു ചോദിക്കുന്നു. ഈ ആക്ഷേപത്തെ ഒന്നു നല്ലവണ്ണം പരിശോധിക്കുക തന്നെ, മേലെപ്പറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിന്റെ സന്ദർഭം ഏതുതന്നെ നോക്കുക. ലീലയുടെ വിവാഹാനന്തരം ഭ്രാന്തനായിത്തീർന്ന മദനൻ വനത്തിൽ ഏകനായി അലഞ്ഞു നടക്കുകയാണെന്നു സഖിയ്ക്കൽ നിന്ന് അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവനെ അന്വേഷിച്ചുപോകാൻ ലീല ശ്രമിച്ചു. സഖി അതിന്നു തടസ്സം പറഞ്ഞു. അപ്പോൾ ലീല പലേ തത്വങ്ങളും പറയുന്നു. വിവാഹം നടന്നിരുന്ന അവസരത്തിൽ ഉണ്ടാകാതിരുന്ന മനുപരിപാകം അവൾക്കു പിന്നീടുണ്ടാകയും തനിക്കു സിദ്ധിച്ച അത്യാഹിതത്തിൽ അതു പ്രകാശിക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണു അവൾ ഈ തത്വങ്ങൾ പറയുന്നത്. ആ സന്ദർഭത്തിലാണു മേൽപറഞ്ഞ ശ്ലോകത്തിൽ അടങ്ങിയ അഭിപ്രായവും അവൾ പറയുന്നത്. “ഞാൻ ഇപ്പോൾ എന്റെ മനസ്സിനെ നല്ലവണ്ണം പരിശോധിച്ചു. ഇത് (മനുപരിപാകം) എനിക്ക് ആദ്യം ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ ഞാൻ ലജ്ജവിട്ടു പ്രത്യക്ഷമായിട്ടു പ്രിയന്റെ പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യുമായിരുന്നു” എന്നാണു ശ്ലോകത്തിന്റെ അർത്ഥം “കരകൊല്ലം മുറുപ്പു എനിക്കു മനുപരിപാകം വരുന്നതിന്നു മുമ്പു, നടന്നിരുന്ന ആ വിവാഹം എന്റെ മനസ്സിന്നു പരിപാകം വന്നിട്ടുള്ള ഇന്നാണു നടത്തുവാൻ അച്ഛൻ എപ്പോഴും ചെയ്തിരുന്നതെങ്കിൽ, ഞാൻ അച്ഛന്റെ വാക്കു കലാപാരവും ദേശാപാരവും കൈക്കൊണ്ടിട്ടു മദനനെ വിവാഹം ചെയ്യുമായിരുന്നു” എന്നാണു ലീലയുടെ ഈ വാക്കിന്റെ സാരമെന്ന് ഏതൊരാൾക്കും എളുപ്പം മനസ്സിലാക്കാം. എന്നിരിക്കേ ലീലയുടെ അനുരാഗത്തിന്റെ അപരിഹാര്യതയിൽ അവൾക്കുതന്നെ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നാണു ആ ശ്ലോകംകൊണ്ടു അർത്ഥമാകുന്നതെന്നു നിരൂപകൻ പറയുന്നു. “മലയാള ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ഗ്രന്ഥനിരൂപണ പ്രസ്ഥാനത്തെ പരിശുദ്ധവും പരിഷ്കൃതവും ആക്കുവാൻ കോപ്പുകൂട്ടുന്നവർ അവധാനപൂർവ്വം നോക്കിപ്പഠിക്കേണ്ടത്” ഈ വക നിരൂപണങ്ങളെയാണെന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു നിരൂപകനേയും തന്നെത്തന്നെയും മി. കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ പരപരിഹാസത്തിന്നു പാത്രമാക്കുകയാണ് ചെയ്തതെന്നു ഇനിയെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കി അദ്ദേഹം പശ്ചാത്തപിക്കുമോ, എന്നോ?

നരന്റെ ശക്തി നാരി.

(അന്നനട)

അബലയെന്നു, മസ്വതത്രയെന്നുമി-
ന്നപലപിത മീയധക്വതജാതി
നരന്റെ ശക്തിതാനടിമയല്ലെന്നും;
പുരോഗതിക്കു പിന്തുണയിവരെന്നും;
ധരിക്കുവാൻ മാത്രം മനുസ്ഥിതിയില്ലേ
സരോജിനീദേവി പിറന്നപാരിതിൽ?

അടുക്കളയ്ക്കൊപ്പം, മടക്കളത്തിലും;
എടുത്തു തുലികനടത്തിടാനുമേ;
മടുത്തിടാഞ്ഞാൾ മടവാറെ, മാമുൽ-
ച്ചുടങ്ങുകൾ ശക്തിചടപ്പിച്ചുവിട്ടോ?

പാലക്കാട്.

പള്ളത്ത് രാമൻ.

വിചാരവീചി.

നായർ വിവാഹം

“നായർ നിയമവും വിവാഹവും” എന്ന തലക്കെട്ടിൽ, ശ്രീമാൻ, എം. രാമവർമ്മ തമ്പാൻ അവർകൾ, ബി. ഏ. എൽ. ടി. സർവ്വീസ്സ് പത്രത്തിൽ എഴുതിട്ടുള്ള ലേഖനത്തിന്റെ ഒരു ഏകദേശസംഗ്രഹമാണിത്. നായർ നിയമപ്രകാരം ആജോഹരിഭാഗത്തിനും മറ്റും അവകാശം സിദ്ധിച്ചു ഏതാണ്ടു മക്കത്തായംപോലെയായുമിരിക്കുന്ന തിരുവിതാംകൂറിലെ നായന്മാരെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ് പ്രസ്തുതലേഖനമെഴുതിയിരിക്കുന്നതെങ്കിലും നായർവർഗ്ഗം പൊതുവിൽ ആലോചിക്കേണ്ട സംഗതികളും അതിലുള്ളതിനാൽ ഈ കുറിപ്പ് അനാവശ്യമാകയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഒന്നാമതായി ശ്രീമാൻ തമ്പാൻ, നായർ നിയമപ്രകാരം, പൊതുസ്വത്തിൽനിന്ന് അവനവന്റെ ഭാഗം തിരിച്ചുകിട്ടി, അതിന്റെ തുക എത്രയാണെന്നറിയുവാനും അഭിവൃദ്ധിക്കു ശ്രമിക്കുവാനും തരമായിട്ടുള്ളതിനെപ്പറ്റി അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ഈ നിയമം നായർ യുവാക്കന്മാർക്ക് ഉത്തരവാദിത്വബോധവും ഉണർച്ചയുണ്ടാവാൻ ഇടയാക്കുന്നുവെന്നുള്ള തമ്പാന്റെ അഭിപ്രായം ആദരണീയംതന്നെയാണ്. പക്ഷെ തന്റെ സ്വത്തു തനിക്കായിട്ടു തിരിച്ചുകിട്ടുമ്പോൾ മാത്രം ഉണർവും ബോധവുമുണ്ടാവുകയും അതല്ലെങ്കിൽ അലസനായിക്കഴിയുകയും ചെയ്യും.

യുത്തക്കവണ്ണം സ്വാതന്ത്ര്യം മടിയനമാണ് നായർ എന്നതിന്റെ ഒരു പ്രഖ്യാപനമായിരിക്കും ഇത്. സ്വാതന്ത്ര്യവിവാഹശക്തിയായ സ്വന്തം കുടുംബത്തിന്റെ (അതായത് പഴയ മരുമക്കത്തായപ്രകാരം ഇളയമ്മ മുത്തമ്മ മുതലായവരുടെ സന്താനപരമ്പരകളടങ്ങിയ ഒരു അവിഭക്ത കുടുംബത്തിന്റെ) യോഗക്ഷേമങ്ങൾക്കുപോലും—ഒരു വീട്ടിലെ അഭിവൃദ്ധിക്കുപോലും—ഉത്സാഹിക്കാത്ത ഉദരഭരിയാണ് നായരെന്നുവന്നാൽ ആയാളെക്കൊണ്ടോ അങ്ങിനെയുള്ള നായർസമുദായത്തെക്കൊണ്ടോ സ്വപര്യാപ്തിയെന്നോ സ്വദേശത്തിനെന്നോ സ്വരാജ്യത്തിനെന്നോ ലോകത്തിനെന്നോ എന്തൊരു കാര്യമാണുള്ളതെന്നോലോചിക്കുമ്പോൾ പരിതപിക്കാനല്ലാതെ വഴിയില്ല. സാമ്പത്തികമായ ഉൽക്കണ്ഠയിന്നു വൈവിധ്യമുണ്ടാക്കിത്തീർക്കുകയും, നമ്മുടെ പ്രധാനസ്വത്തു ഭൂമിയാകയാൽ കൃഷി കഴിയുന്നത്ര പുഷ്പിപ്പടുത്തുവാൻ ശ്രമിക്കുകയും വേണമെന്നു പറയുന്ന ഘട്ടത്തിൽ “ഭാഗം കൃഷിക്കു വിരോധമാകയാൽ ഭാഗം ചെയ്യാലും സഹകരണപ്രസ്ഥാനം മൂലം നാം യോജിച്ചു കൂട്ടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കണം” എന്നു പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. ഈ അഭിപ്രായങ്ങളിൽ ഒളിച്ചുകിടക്കുന്നത്—ഭായക്രമവും അവിഭക്ത നിലയുമല്ല നായർ വർഗ്ഗത്തിന്റെ സാമ്പത്തികമായ ക്ഷയത്തിന്നു കാരണമെന്നും, കുറെ കാലത്തിനിപ്പുറം അനുകരണഭ്രമത്താലും ഗതാനുഗതികരപത്താലും സ്വാതന്ത്ര്യപ്രതിപത്തിയാലും അന്ധന്മാരായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള നായന്മാർ കൂട്ടസ്വപത്തിന്റെ നിലനില്പിന്നും അഭിവൃദ്ധിക്കും യാതൊന്നും പ്രവർത്തിക്കാതായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതാണെന്നും ഉള്ള വാസ്തവമാകുന്നു. പ്രായേണ ഒരു കഷ്ടകരാജ്യമാണെന്നു ഗണിക്കാവുന്ന മലയാളത്തിൽ, ഇതരരാജ്യ വ്യതിരിക്തമായ വിധം ഒരു ഭായക്രമമുണ്ടാവാനിടയായത് ബുദ്ധിശാലികളായ പൂവികന്മാരുടേ ഗാഢാലോചനയുടെ ഫലമായിട്ടാണെന്നും കേരളത്തിലെ സമ്പൽസ്ഥിതി ഇങ്ങിനെയെങ്കിലും ഇത്രകാലം നിലനിന്നിട്ടുള്ളത് കൂട്ടസ്വപത്തിന്റെ സ്ഥിരതക്കു സഹായിച്ചുപോന്ന ആ ഭായക്രമം നിമിത്തമാണെന്നും വിചാരിക്കുന്നതു ശരിയായിരിക്കും. ഇക്കാലത്ത് അഭിപ്രായഭേദത്തിനിടയുള്ളതും വളരെ ആലോചനക്കുശേഷംമാത്രം ഒരഭിപ്രായം പറയേണ്ടതുമായ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ ഇതിലധികം വിശ്ക്കരിക്കാതെ ഉപന്യാസത്തിലെ മറ്റുസംഗതികളുടെ ചുരുക്കംതന്നെ പറയാം.

നായർ വിവാഹമാണല്ലോ വിഷയം. ഈ പ്രകൃതത്തിൽ മക്കത്തായമാചരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണാദിവർണ്ണങ്ങളെ അനുകരിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മിക്കവാറും വന്നുചേർന്നിട്ടുള്ള സ്രീധനം കൊടുക്കുക എന്ന സമ്പ്രദായത്തെ ആക്ഷേപിക്കുകയാണ് തമ്പാൻ ആദ്യമായി ചെയ്യുന്നത്. പിതൃസ്വപത്തിനവകാശിയല്ലാതെ വിട്ടുപോവുന്ന പുത്രിക്ക് അച്ഛന്റെ സമ്പാദ്യത്തിന്റെ ഓഹരി കിട്ടാൻവേണ്ടി ഒരു കാലത്ത് ഏല്പെട്ടത്തിയി

രിക്കാവുന്നതും, കാലംകൊണ്ടു ഭുജിച്ചു ഒരു നീല സമ്പ്രദായമെന്ന നിലയിൽ എത്തിട്ടുള്ളതും, ബ്രാഹ്മണർതന്നെ ഉപേക്ഷിക്കാൻ വഴിയായ ലോപിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ഈ സമ്പ്രദായത്തെ അനുകരിക്കാൻ പുറപ്പെടുന്നത് മൂഢത്വമാണെന്നു തമ്പാൻ തന്റെ ഉപന്യാസത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

പിന്നെ നടപ്പുള്ള മറ്റൊരുസമ്പ്രദായം “സോദരിസോദരന്മാരുള്ള കുടുംബങ്ങൾ തങ്ങളിൽ വധുവരന്മാരെ അന്യോന്യം പകരംകൊടുത്തു വിവാഹംചെയ്തു”യാണു്. ഈ സമ്പ്രദായം മുൻവിവരിച്ചതുപോലെ സ്രീധനം കൊടുക്കാനുള്ള പണച്ചെലവുകൾക്കു കഴിക്കാൻ സഹായിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും, വിവാഹബന്ധം ഒരു വെറും കച്ചോടംപോലെയാക്കി വന്നുകൂടുന്നതിനാൽ സ്വീകാരയോഗ്യമല്ല. എന്നുതന്നെയല്ല മേൽപ്രകാരം അന്യോന്യവിവാഹം നടത്തുന്ന കുടുംബങ്ങളിൽ ഒന്നുകിൽ വിവാഹബന്ധം വല്ല സംഗതിവശാലും ശിഥിലീഭവിക്കുകയോ അസുഖമായിത്തീരുകയോ ചെയ്താൽ മറ്റേതും അതുപോലെയാവാൻ നിബ്ബന്ധിക്കുകയും അസുഖം വലിക്കുകയും ചെയ്യാനിടവരുന്നു. ഒരു സമയം ആ ഭവതിമാർ യഥാർത്ഥഭാര്യസുഖമനുഭവിക്കുന്നവരായെന്നും വരാം. ആ നിലയിൽ ഇതിൽപരം കഷ്ടമെന്തുണ്ട്. അതിനാൽ ഈ സംപ്രദായവും സ്വീകാരയോഗ്യമല്ല. വിവാഹബന്ധം സ്രീ പുരുഷന്മാർ തമ്മിലുള്ള ദൃഢപ്രേമത്തിൽ നിന്നുണ്ടാവേണ്ടതും അതിനെ ആസ്പദമാക്കി മാത്രം നിലനില്ക്കുന്നതുകൊണ്ട്, തന്റെ സഹോദരിക്കോ സഹോദരനോ വേണ്ടി, തനിക്കു പ്രേമമില്ലാത്ത സ്രീയോ പുരുഷനേയോ ഭാര്യയായോ ഭർത്താവായോ സ്വീകരിക്കാൻ ഇടവരുന്നവരുടെ ഭാവത്വജീവിതം നിത്യദുഃഖപ്രദമാകയാൽ അതൊരിക്കലും സ്വീകാരയോഗ്യമല്ല. അങ്ങനെയുള്ള വിവാഹങ്ങളിൽ ചിലത് “ഘൃണാക്ഷരന്ത്യാനേന ചിലപ്പോൾ ശുഭമായി കലാശിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും സമുദായക്ഷേമത്തിന്നു പറ്റിയതല്ല. ബ്രാഹ്മണന്മാരെ അനുകരിക്കാൻ പുറപ്പെട്ട ശൈശവവിവാഹവും വിധവാവിവാഹത്യാഗവും ഏറ്റെടുത്തുവാൻ ശ്രമിച്ചാൻ അധോഗതിക്കുള്ള വഴി തെളിഞ്ഞു എന്നു തമ്പാൻ വർകൾ പറയുന്നതും ശ്രദ്ധേയംതന്നെയാണു്.

ഈ പ്രകൃതത്തിൽ “മാർക്കസനാർസൊ” എന്ന ഹബ്സബുർഗ്ജന്റെ അഭിപ്രായം അദ്ദേഹം എടുത്തുചേർത്തിട്ടുള്ളതു് ഈ നാട്ടുകാർ അക്ഷരപ്രതിപാദിച്ചു് ഉരുക്കഴിക്കേണ്ടതായി തോന്നുന്നു:—“ഇന്നു ലോകജീവിതത്തിൽ കാണുന്ന സകല അവസ്ഥകൾക്കും കാരണം ഭാര്യ ഭർത്താബന്ധം ആദ്യം മുതൽ അവസാനംവരെ പ്രണയധീനമല്ലാത്തതിനാൽ സന്താനങ്ങളും പ്രണയഫലമല്ലാതെ തീരുന്നതാണു്” ഇതാണു് ആ പണ്ഡിതന്റെ അഭിപ്രായം. ഇതിന്റെ യഥാർത്ഥം അത്ര ക്ഷ

ണം തെളിഞ്ഞുകാണുന്നില്ലെങ്കിൽ കൂടി അല്പം ആലോചിച്ചാൽ വിശദമാവുമെന്നതന്നെയാണു് തോന്നുന്നതു്.

ഇക്കാലത്തു് വരന്മാരെ കിട്ടുവാൻ പണ്ടെത്തേക്കാൾ പ്രയാസം നേരിടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അതു്—ഇപ്പോൾ പെൺകുട്ടികൾക്കു് വിദ്യാഭ്യാസവും തുണുറവും വല്പിച്ചിരിക്കയാൽ ഭർത്താവെ അതു സന്താനോൽപാദനത്തിനുള്ള ഒരു യന്ത്ര വിഭാഗമെന്ന നിലവിട്ടു അനപത്ഥനിലയിൽ (ഭരിക്കത്തക്ക ഒരുളായി) ആയിരിക്കേണമെന്നു് അവർ ഓർത്തു തുടങ്ങിയതിന്റെ ഫലമാണെന്നും തന്മാൻ തന്റെ ഉപന്യാസത്തിൽ സരസമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നു. പണം കൊടുത്താ മാറ്റമായൊ കൊള്ളക്കൊടുക്കുപോലെ ഭർത്താവിനെ സമ്പാദിച്ചുകിട്ടുന്നതിനെക്കാൾ ഉത്തമം അവിവാഹിതകളായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നതാണെന്നു പറഞ്ഞു തുടങ്ങിയിരിക്കുന്ന വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള ബാലികമാരെ അദ്ദേഹം അഭിനന്ദിക്കുന്നു. ഉത്തമരീതിയിൽ ഭാര്യാപത്രാദികളെ സംരക്ഷിച്ച ഭർത്താവിന്റെ നില പരിപാലിക്കുവാൻ സാധിക്കാത്ത പുരുഷന്മാരും ഈശ്വരീതിയെന്ന തീർച്ചപ്പെടുത്തുന്നതായാൽ നന്നായിരുന്നു എന്നുകൂടി ഇപ്പോഴത്തെ പ്രസ്താവിക്കേണ്ടതായിരുന്നു എന്നുതോന്നുന്നു.

വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള സ്ത്രീകളും പുരുഷന്മാരെപ്പോലെ ഉദ്യോഗങ്ങൾ സ്വീകരിച്ചു ധനസംവാദനം ചെയ്തുകൊണ്ടു നിത്യകൃത്യകാരായൊ അഥവാ വിവാഹംചെയ്തൊ കൂടുന്നതു്, അദ്ദേഹം പറയുന്നതുപോലെ സമുദായത്തിന്റെ സാമ്പത്തികസ്ഥിതിക്കു ഗുണമായിരിക്കാമെങ്കിലും, അങ്ങിനെയായാൽ, സ്ത്രീധർമ്മം, ഭാര്യാധർമ്മം, ഗൃഹിണീധർമ്മം, മാതൃധർമ്മം ഇവക്കു ലോപംകൂടാതെ പരിപാലിക്കുവാൻ സാധിക്കുമൊ എന്നു ബലമായി സംശയിക്കുന്നു. അതു സാധിക്കാതെപോയാൽ ഏതാനും തലമുറകഴിയുമ്പോഴേക്കു സമുദായത്തിന്റെ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കുമെന്നും ഗാഢമായി ആലോചിക്കാനുള്ളതാണു്.

ഇപ്പോഴത്തെ വിദ്യാഭ്യാസരീതിയും, ഉദ്യോഗസ്വീകാരം മുതലായ ധനസമ്പാദന സംരംഭങ്ങളും, പരിഷ്കൃതലോകമെന്നു വെച്ചിട്ടുള്ള മറ്റു ചിലരെ മറ്റൊരുകാരെപ്പോലെയല്ലാത്ത പ്രതിപദം അനുസരിക്കുന്നതും—ചുരുക്കത്തിൽ ഇന്നത്തെ പലഅനുകരണഭ്രമങ്ങളും—നിദ്ദോഷമായ ശ്രേയോമാഗ്ദാന്തനെയൊ എന്നുള്ളതും സൂക്ഷ്മാലോചനക്കു ശേഷംമാത്രം തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതായിത്തോന്നുന്നു.

സി. എ. യം.

“പാഷയം ഭാഷയം.”

സാഹിത്യ സമാജങ്ങളുടെയും ഭാഷാപരിഷ്കരണ കമ്മിറ്റികളുടെയും മറ്റും കഥകൾക്കുവേണ്ടി ആരാണ് തുക്കിയിലെ കേമാൽ പാ

ഷയുടെ ഭാഷ പരിഷ്കരണോദ്യമത്തെ ഓർക്കാത്തത്. ഇത്തലിയിലെ മസോലിനി, തുക്കിയിലെ കേമാൽപാഷ മുതലായവർ തന്നിഷ്ടംനടത്തുന്നതിന്നു കപ്രസിദ്ധി നേടിയവരാണെങ്കിലും, ആശാസ്യവും ഉത്തമവുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടത്തുവാൻ അങ്ങിനെയുള്ള ഭരണമാണ് അത്യന്തോപയുക്തമെന്നതിന്നു രണ്ടുപക്ഷമില്ല. പ്രതിനിധിസഭകൾമൂലമായും, ക്രമേണയുമായുള്ള പരിഷ്കരണോദ്യമങ്ങൾ ഫലപ്രദങ്ങളായിത്തീർന്നു കാണുന്നത് എത്രയോ ദുർല്ലഭമാണ്. സാമുദായികപരിഷ്കാരങ്ങൾ, മദ്യസേവാനിവാദം മുതലായവ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ നടപ്പാക്കുവാൻ നമുക്കു നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾതന്നെ അതിന്നു സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നതാണ്. സ്വല്പം ചിലരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യലുപതയൊ, വയോവൃദ്ധലോകത്തിന്റെ മർദ്ദമുഷ്ടിയൊ, യാഥാസ്ഥികരുടെ അലസതയൊനിമിത്തം ആധുനികരായ യുവപരിഷ്കൃതാശയന്മാർക്കു ഇതരദേശങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ ഭാരതത്തെയും കേരളത്തെയും പരിഷ്കരിപ്പാൻ സാധിക്കുന്നില്ല. കേമാൽപാഷാ ഭാഷാപരിഷ്കരണത്തിൽ വെറുവരുന്ന ഉദ്യമങ്ങൾ തുലോം ഖ്യാപനീയമായിരിക്കുന്നു. സ്വന്തമായതെന്നു കരുതി ഉത്തമമെന്നും, വളരെ പുരാതനമെന്നു കരുതി ദൈവീകമെന്നും അദ്ദേഹം തുക്കിയിലെ ഭാഷാലിപികളെ കരുതിയില്ല. ആധുനിക കാലത്തു് അതു യുക്തമല്ലെന്നു കരുതി തുക്കിയിലെ വിദ്യാഭ്യാസവകുപ്പിലെ പ്രമാണികളെയും പണ്ഡിതരെയും വരുത്തി ഭാഷാലിപികൾ പരിഷ്കരിച്ചു. ലാററിൻ ലിപികളെ അവർ സ്വീകരിച്ചു അതിന്നുവേണ്ട ഭേദഗതികളും വരുത്തി. നാല്പത്തെട്ടു അക്ഷരംകൊണ്ടു വലത്തുനിന്നു ഇടത്തോട്ടു എഴുതുന്ന സമ്പ്രദായം മാറ്റി, ഇരുപത്തൊമ്പതക്ഷരം ഇടത്തുനിന്നു വലത്തോട്ടെഴുതാറാക്കി. മലയാളഭാഷ സ്വന്തം ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നുപോലും സംസാരിക്കുന്നതു് പരിഷ്കാരത്തിന്നു ഹാനികരമാണെന്ന് കരുതുന്നചില മലയാളി ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ അതിശയിപ്പിക്കത്തക്ക നിലയിൽ, കേമാൽപാഷാ താൻ തന്നെ തന്റെ രാജ്യമാസകലം നടന്നുവെന്നു ഈ നവീനലിപികളെ തന്റെ പ്രജകളെ പഠിപ്പിച്ചുവരുന്നു. ഇങ്ങിനെ എഴുത്തുപുനായി താൻതന്നെ നടക്കുന്നതുകൊണ്ടു് ഭാഷയിൽ വേണ്ടിവരുന്ന പരിഷ്കാരത്തെ തനിക്കുതന്നെ ഗ്രഹിപ്പാൻ സംഗതിയാകുന്നു. നവീനലിപികളിൽ ഏതാണ്ടു മുഴുവൻ പുസ്തകങ്ങളും അച്ചടിച്ചു കഴിഞ്ഞപ്പോഴാണ് പിന്നീടു് ഒരു പരിഷ്കാരംകൂടി വേണ്ടതായിതോന്നിയത് ഭാഷാഭിമാനം കൊണ്ടുജ്വലിക്കുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്നു ആ പുസ്തകങ്ങളൊക്കെ ചുട്ടുകളയുവാനും വീണ്ടും ആ പരിഷ്കാരത്തോടുകൂടി പുസ്തകങ്ങൾ അച്ചടിക്കുവാനും കല്പിപ്പാൻ യാതൊരു മടിയുമുണ്ടായില്ല. 60,000 വാക്കുകളടങ്ങിയ ഒരു നിഖണ്ഡ തത്വാരായിക്കഴിഞ്ഞു. പഴയ അക്ഷരങ്ങളിലുള്ള വർത്തമാന പത്രങ്ങളൊക്കെ വരുന്ന ഡിസമ്പ്രമാസം ഒന്നാംതീയതിയോടുകൂടി പുതിയലിപികളിലായിരിക്കേണമെന്നും, അതിന്നായി നവമ്പ്രമാസം

തൽ പകുതി പുതിയതും പകുതി പഴയതുമായ ലിപികളിൽ ആക്കി തീർക്കണമെന്നും നിശ്ചയിച്ചു. അങ്ങിനെ പുതിയ അക്ഷരങ്ങൾ വാക്കുവാൻ ഗവണ്മെണ്ടു പത്രങ്ങൾക്കു ധനം സഹായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുപത്രങ്ങൾ “ഫിനു”വോ, “മെയി”ലോ വായിക്കുകയല്ലാതെ മലയാളം കടലാസുകൾ വായിക്കുന്നത് എത്ര ലാഘവമാണ് എന്നു കരുതുന്ന മലയാളികൾ ഈ ഭാഷാപ്രണയിയുടെ ഉദ്യമങ്ങളെ ഒന്നു കണ്ണുതുറന്നു നോക്കിയാൽ എത്രനന്നായിരുന്നു! ഗവണ്മെണ്ടുകടലാസുകളും എഴുത്തുകളും ശാസനങ്ങളും ഒക്കെയും ഒക്ടോബർ മുതൽ തന്നെ പുതിയ ലിപികളിലാക്കിക്കഴിഞ്ഞു. അതിനായി പുതിയ ടൈപ്പ് റൈറ്റർ എത്രയോ ആയിരം പുതിയതായി നിർമ്മിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഒരു നൂറുകൊല്ലം കൊണ്ടു വരുത്തികൂട്ടാൻ തന്നെ പ്രയാസമുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങൾ കേമാൽ പാഷാ ഒരു രണ്ടുകൊല്ലം കൊണ്ട് തുക്കിയിൽ വരുത്തി എന്നുള്ളതും സാഹിത്യപരിഷ്കരണങ്ങളും കവനപരീക്ഷകളും ഒരു നൂറ്റാണ്ടു നടത്തിട്ടും മലയാളഭാഷ ഒരണവും പരിഷ്കരിക്കപ്പെട്ടില്ലെന്നുമാത്രമല്ല അതിൽ ഒരു നല്ല നിഖണ്ഡുവാകട്ടെ, നല്ല സാഹിത്യചരിത്രഗ്രന്ഥമാകട്ടെ; ശാസ്ത്രീയഗ്രന്ഥമാകട്ടെ, ഉണ്ടായില്ലെന്നുള്ളതും ഒരേസമയത്ത്—ഒരു ലോകചരിത്രത്തിന്റെ രണ്ടുഭാഗങ്ങളിലായി ഭാവിയിൽ രേഖപ്പെടുത്തിക്കാണുമെന്നുള്ളത് നാം ഓർക്കുന്നുണ്ടോ?

കെ. വി.

“ലിപിപരിഷ്കാരം”

മലയാളത്തിലേ ലിപിപരിഷ്കാരത്തേ സംബന്ധിച്ച് പുതിയ ചില വിചാരങ്ങൾ ചിലക്കിടയിൽ ആവിർഭവിച്ചിരിക്കുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. കോട്ടയത്തുനിന്ന് ഒരു സഹൃദയൻ ഏതദപിഷയമായി ഒരു ലഘുപത്രികതന്നെ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. നമ്മുടേ ഭാഷയിൽ ലിപികളുടേ എണ്ണക്കൂടുതൽ ഏറ്റവും ദുർവ്വഹമായിട്ടാണ് തീർന്നിരിക്കുന്നത്. ചിരപരിചയംകൊണ്ട് ആ ഭാരത്തെക്കുറിച്ച് ആരുമൊന്നും ചിന്തിക്കുന്നില്ലെന്നുള്ളു. അക്ഷരമാല പഠിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളുടേയും, അച്ചുക്കുടത്തൊഴിലുകാരുടേയും പൂമാ ഏകശം, ആ വിഷയത്തിൽ ഒട്ടൊന്നു മനസ്സ് ചെലുത്തുന്നവർ അറിയാതിരിക്കയില്ല. ലിപികളുടെ ആധികൃവും വൈവിധ്യവും പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളുടെ ഭംഗിയേ കുറയ്ക്കുകയും ആകൃതിയേ പെരുക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് മറ്റൊരു ദോഷമാണ്. അതുകൊണ്ട്, ലിപിപരിഷ്കാരത്തിനായി ശ്രമിക്കുന്നത് ഭാഷയ്ക്കു് അപേക്ഷിതമായ കാര്യംതന്നെയെന്ന് നമുക്ക് സമ്മതിക്കാതെ കഴികയില്ല. പരിഷ്കാരമെന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ പരിഭ്രമിക്കേണ്ടതായ വിഷയമല്ലാ ഇതു്. വട്ടെഴുത്തു, കോലെഴുത്തു മുതലായ ഓലവരകാലത്തുതന്നെ അക്ഷര

രങ്ങൾക്ക് ആകൃതിഭേദമുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അച്ചടിക്കുകക്കുറു ആവിഷ്കൃതമായതിൽപ്പിന്നെയും അവ അനുകൂലമായി മാറിമാറി വരുന്നതുമാണ്. ആ സ്ഥിതിക്ക് ഇനിയൊരു മാറ്റം സൗകര്യംപോലെ ലിപികൾക്ക് വരുത്തുകയാണെങ്കിൽ ആ പുതുമയിൽ മാമുൽത്തസമ്മമായി യാതൊന്നുമില്ല. എന്നാൽ, ഈ പരിഷ്കൃതി സർവ്വസമ്മതമായ രീതിയിലായാലേ നടപ്പിലായി വരികയുള്ളൂ. ഏതെങ്കിലുമൊരാളോ ഏതെങ്കിലുമൊരു മുദ്രാലയമോ സ്വേച്ഛപോലെ വല്ലതും ചെയ്താൽ അത് മറ്റുള്ളവർ ശരിവെക്കയില്ല. അതുകൊണ്ടാണ് ഇതിന്മുമ്പ് ഇക്കാര്യത്തിലുണ്ടായ ശ്രമമെല്ലാം വിഫലമായിപ്പോയത്. സമസ്തകേരളസാഹിത്യ പരിഷത്തിന്റേ തൃതീയസമ്മേളനം അടുത്തമാസം കോട്ടയ്ക്കൽവെച്ച് കൂടുന്നുണ്ടല്ലോ. ആ സഭയിൽ ഈ ലിപിപരിഷ്കാരം പ്രത്യേകം ആലോചനാവിഷയമായാൽകൊള്ളാമെന്ന് ഞങ്ങൾ നിർദ്ദേശിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഇതിൽ പണ്ഡിതന്മാർക്കുള്ള അഭിപ്രായം പ്രകാശിതമാവണം. അതിലേയ്ക്ക് കോട്ടയ്ക്കലേ സഭ ഒരു കമ്മിറ്റിയെ ഏല്പിക്കുന്നതും, ആ കമ്മിറ്റി ബഹുജനമതം ഗ്രഹിച്ച് ഭൂരിപക്ഷംപോലെ ലിപിപരിഷ്കാരം ചെയ്യുമാണ് വേണ്ടത്. അങ്ങിനേ ചെയ്താൽ അത് ഭാഷയ്ക്ക് ഏറ്റവും നല്ലൊരു കാര്യമാകും. ഈ വിഷയത്തിൽ ഒരു പണ്ഡിതന്റെ അഭിപ്രായം ഞങ്ങൾക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളത് അടുത്തലക്കത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കാം.

വിമർശിനി.

കൊച്ചുസിത.

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്—വള്ളത്തോൾ.

പ്രകാശകന്മാർ—വി. ടി. ബ്രദർസ്, തൃത്താലം.

മംഗളോദയം അച്ചുക്കുടം, തൃശ്ശിവപേരൂർ. വില. 6 റൂ.

ജനങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസവും ലോകപരിചയവും വലിക്കുന്നതിന്നനുസരിച്ച്, ആത്മീയബോധവും ഉളവാവുകയും തന്മൂലം ഉൽപത്തിക്കുളഭേദം സംസ്കാരകാർഷ്ണികളുടേയും സംഖ്യ ദിനംപ്രതി വലിച്ചുവരികയും ചെയ്യുന്നത് ലോകസ്വഭാവമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ രാഷ്ട്രീയമായും സാമൂഹികമായുമുള്ള സംസ്കാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഉപന്യാസങ്ങളും കവിതകളും ധാരാളം പ്രചരിക്കുകയും പതിവാണ്. ഒരു ഭാഷയുടെ വർദ്ധനസ്ഥിതിയിൽ മേല്പറഞ്ഞ വിധം സംസ്കാരങ്ങളെ ഉദ്ദേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ ആവശ്യം ഒഴിച്ചുക

ടത്തതാകുന്നു. ഗദ്യരൂപങ്ങളും പദ്യമയങ്ങളുമായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഒരു പോലെ ആശാസ്യങ്ങൾതന്നെയാണെങ്കിലും, വായനക്കാരുടെ മനസ്സിനെ വികാരജനകങ്ങളായ അല്പം ചില ഭാഗങ്ങളെക്കൊണ്ടുതന്നെ ഇളക്കിമറിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ചെറിയ പദ്യകൃതികൾക്കുള്ളപോലെ ശക്തി ഗദ്യകൃതികൾക്കൊ മഹാകാവ്യങ്ങൾക്കൊ വരുമോ എന്നു സംശയമാണു. സാമുദായികങ്ങളായ പലവിധം കഴപ്പങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഭിന്നഭിന്നപ്രായങ്ങളെക്കൊണ്ടും ഒരു എത്തും പിടിയുമില്ലാതെയിരിക്കുന്ന മലയാളരാജ്യത്ത് സമുദായപരിഷ്കാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചെഴുതുന്ന സാഹിത്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ ധാരാളം ആവശ്യമായിരിക്കുന്നു. നാടൊക്കെ “ദേവദാസി” സമ്പ്രദായത്തെപ്പറ്റിയ ബഹുളം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ആ കാര്യം നിയമസഭയിൽപോലും ആലോചനാവിഷയമായിത്തീരുകയും “ദേവദാസി” എന്ന ഏല്പാടുന്നിമിത്തം അവിടവിടെ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അശുഭവാർത്തകളെപ്പറ്റി വർത്തമാനപത്രങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ഈ അവസരത്തിൽ മഹാകവി. തന്റെ കവിതക്ക് പ്രകൃതവിഷയം സ്വീകരിച്ചതിലുള്ള ഒരുചിത്രം പ്രത്യേകം പ്രശംസാവാഹമായിരിക്കുന്നു.

വേശ്യാവൃത്തിൽ ജനിച്ച്, ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ മാതൃവിയോഗം മൂലം ആരുമേതുമുടയോരില്ലാതെയായി, മുത്തു മുരടിച്ച മുത്തശ്ശിയുടെ കർക്കശമായ പരിപാലനത്തിൽ വളർന്നുപോന്ന നായിക, നവയൗവ്വനാരംഭത്തിൽ, രാമായണപാരായണംമൂലം, മനസ്സുമാറി, ഒരു “കൊച്ചുസീത”യായിത്തീർന്ന്, പരിപാവനമായ ആ സതീവൃത്തത്തെ സ്വീകരിക്കാനുറച്ചത് കുറച്ചൊരു പുതുമയായിത്തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ ഈ സംഭവം—“യദിസന്തിഗുണാഃപുംസാംവികസന്ത്യേവതേ സ്വപയം” എന്ന സിദ്ധാന്തത്തിനൊരു ഉദാഹരണമായിരിക്കുന്നതിന്നു പുറമെ “വൃത്തിമീനനുകലമപ്രമാണംപോൽ നല്ല വൃത്തവാണെങ്കില നൃജാതനും നന്നുതാനും” എന്ന തത്വത്തെ പുരസ്കരിച്ചുകൊണ്ട് ധർമ്മോപദേശം ചെയ്യുന്നതിനത്രയും ഉപകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അവിടവിടെയുള്ള മലയരവികളൊന്നിച്ചുകൂടി, കണ്ട കാടുകളിലും മലിനപ്രദേശങ്ങളിലും കൂടി വളരെ ദൂരം ഒഴുകിവരുന്നതാണെങ്കിലും ഗംഗപാവനിയായിത്തന്നെ ഗണിക്കപ്പെടുപോരുന്നതുപോലെ, വേശ്യാപുത്രിയായി ജനിച്ചും ബാല്യകൗശലങ്ങളിൽ അതിന്നനുസരിച്ചു വളർന്നുപെട്ടും ഈ നിലയിലെത്തിയ നായികയെ താൽക്കാലികസ്ഥിതിക്കനുസരിച്ച് ബഹുമാനിക്കുകയല്ലാതെ, അവളുടെ പൂർവ്വചരിത്രത്തെക്കുറിച്ചു കലവൃത്തിയേയൊ ആലോചിക്കേണ്ടതില്ലെന്നുള്ള പൗരാണികമതം വിശദമാക്കുന്നതോടുകൂടി രാമായണപാരായണത്താൽ നിദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പല ഉത്തമകാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നിന്റെ സ്ഥാപനവും ഇതുകൊണ്ട് സാധിച്ചിട്ടു

ണ്ട്. വിദ്യാഭ്യാസത്താൽ ബുദ്ധിക്ഷ വിശാലത വരുമ്പോൾ പഴയതാമ്യ ലെല്ലാം തള്ളിക്കളഞ്ഞു സ്വതന്ത്രതജീവിതത്തിനുദ്യമിച്ചുപോരുന്നതു ജാതിമതഭേദമോ സ്രീപുരുഷഭേദമോ കൂടാതെ ഏതു രാജ്യത്തും പതി വാണെന്നുള്ള ലോകതത്വവും ഇതിനാൽ പ്രതിപാദിക്കാൻ കഴിഞ്ഞി ട്ടുണ്ട്. എന്നുമാത്രമല്ല മാമൂലിനെ ഭയപ്പെട്ട്, ഭയധീരകളായി, അന്യ ന്മാരുടെ ഭരധികാരങ്ങൾക്കും ഭൂപ്രേരണകൾക്കും വശവത്തിനികളായി, നാശഗന്തത്തിൽ കിടന്നുഴലുന്നവരുടെ ഉൽഗതിക്കു വലിയൊരു താങ്ങാ യും തീർന്നിട്ടുണ്ട്.

കഥാവസ്തുവിനെപ്പറ്റി ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ച് ഇനി ഈ കാ വ്യത്തിലെ മറ്റു സാഹിത്യഗുണങ്ങളെപ്പറ്റിയും പരിശോധിക്കാൻ നോക്കാം. എന്നാൽ വള്ളത്തോളിന്റെ കൃതിയാണെന്നു പറഞ്ഞുക ഴിയുമ്പോഴേക്കുതന്നെ സാമാന്യജനങ്ങൾക്കുണ്ടാവാറിടയുള്ള വിപുലമാ യ അഭിപ്രായത്തിന്റെ ഏകഭേദമെങ്കിലും ഈ ചെറിയ നിരൂപണ ത്തിൽ അടക്കിക്കളയാമെന്നുള്ള സാഹസബുദ്ധി ഞങ്ങൾക്കില്ല. അ ങ്ങിനെയൊരു നിരൂപണത്തിന്റെ ആവശ്യവും കാണുന്നില്ല. സരസ ങ്ങളും സന്ദർഭോചിതങ്ങളുമായ ശബ്ദാത്മാലങ്കാരങ്ങളെക്കൊണ്ടു ശോഭി ക്കുന്ന ഒരു കാവ്യമാണിതെന്നു മുരുകുപ്പറയാം.

വാല്മീകിയിന്റെ അതിക്രമം നിമിത്തം അവശ്യമായി, തന്റെ പോയ്ക്കായ ചെറുപ്പത്തിലെ പ്രഭാവങ്ങളെ അഭിമാനത്തോടുകൂടി സ്മരി ക്ക്കാൻ മാത്രമല്ലാതെ മറ്റൊന്നും വയ്യാതെ, ഭൗമിത്രിയുടെ വായന കേട്ടുകൊണ്ട്,—“ആലസ്യമോടു മടുത്തൊരുകുട്ടിയിൽ, തെല്ലുവളഞ്ഞു ചെരിഞ്ഞുകിടക്കുന്ന”—മുത്തശ്ശിയുടെ കിടപ്പിനെ “മല്ലീശരന്റെയൊ ടിഞ്ഞവിൽപോലവേ” എന്നു വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിലടങ്ങിയ ഭൗമിത്രി യും രസികതയും ആസ്വദിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്.

“വേശത്തെരുവിലും ചാരിത്രസൗരഭം” വീശിക്കൊണ്ടിരിക്കു ന്ന നായിക—“അപ്പന്റെ നേരിനായ് സവ്വസ്വവുമുപേ—ക്കിച്ച്” ക ണവന്റെ കൂടെ നടന്നവൾ

ഉച്ചണ്ഡകാനനപ്പുൽപ്പരപ്പുംചിരം
പച്ചനീരാളത്തിരുമെത്തയാക്കിനാൾ;
മാലത്രവായ്ക്കിലുമാരുടെ സുസ്ഥിര-
ശീലമാംചിത്തത്തെയാട്ടൊന്നിളക്കുവാൻ
കൈലാസപർവ്വതംകൊണ്ടുപന്താടി
കൈകൾക്കുപോലും കഴിഞ്ഞിലൊരിക്കലും;
ആരുടെ ചാരിത്ര തേജസ്സിലാഹന്ത!

ഘോരമായാളിന തീയുത്തനുതുപോയ്;
 വേദവെളുത്തീലെവരക്കൊത്തരത്നമീ
 ഭാരതഭൂവിൻ വിശുദ്ധഗർഭത്തിലും”—

എന്നിങ്ങനെ സതീമാതൃകയായ സീതാദേവിയെപ്പറ്റി വിചിന്തനംചെയ്ത് തന്മയിയായ് പോയതിലെന്താണുതൂതം. ഈ അഞ്ചുവരികളുടെ ജീവൻ സഹൃദയമാത്രവേളമാണ്. “ഈ ഭാരതഭൂവിൻ വിശുദ്ധഗർഭത്തിലും” എന്നവരി എത്ര സ്വരാജ്യാഭിമാനജനകമായിരിക്കുന്നു. വിശിഷ്ടമാതൃകാരത്നങ്ങൾ ഏറെയേറെ മിന്നിത്തിളങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന മാതൃഭൂമിയിലെ രത്നഖനിയിൽനിന്ന് ഗുണപൂർത്തികൊണ്ടും ദോഷരാഹിത്യം കൊണ്ടും നടുനായികയായി വിളങ്ങാവുന്ന ഈ ഒരു മാതൃകാരത്നത്തെക്കൊണ്ടെ “കൊച്ചുസീത” എത്രമാത്രം കൃതകൃത്യയായിരിക്കണം.

“ഇമ്മന്നിലുപ്സരസ്ത്രീകൾനാംവേശ്വന്മാർ” എന്നഭിമാനിക്കുന്നതുള്ള “പിടഞ്ഞെഴുന്നേറ്റ്”തും, “മുളയിലെ നുള്ളിക്കളയേണ്ടുവോന്നീമതം” എന്നു തീർച്ചപ്പെടുത്തി “തൻസൂതി ഗ്രന്ഥവും” കെട്ടഴിക്കുന്നതും മറ്റും വളരെ ഹൃദയംഗമമായി വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു.

“നന്മക്കുകോവിലിൽപോയ് ഗുത്തമാടലും
 പന്മാനസങ്ങളെ ഗുത്തമാടിക്കലും”

എന്നുരണ്ടുകൂട്ടമാണ് ധർമ്മമെന്നറച്ചിട്ടുള്ള വൃദ്ധ ആ വിശ്വാസത്തിന്നനുസരിച്ച് വേശ്വായമത്തെ വിവരിക്കുന്നതിലും, സീതാദേവിയുടെ കൃത്യങ്ങളെ മുഴുത്ത മൂഡതയായി വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നതിലും ഒരു യഥാർത്ഥകവിയുടെ മനോധർമ്മം നന്നായി പ്രകാശിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കിഴവി, സതീധർമ്മത്തെപ്പറ്റി ആക്ഷേപിക്കാൻ ഉപയോഗിച്ച പ്രകൃതത്തിലാണെങ്കിലും ചില പുരുഷന്മാർ സ്ത്രീകളെ മൊചകളിപ്പിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതും ശ്രദ്ധാർഹമാകുന്നു.

“സ്രഷ്ടാവനൽകംവിഭൂഷ—വപുല്പക്ഷി—
 കിട്ടാത്തപെണ്ണിനണിയാം സതീവ്രതം;
 തമ്പുരാന്മാക്കും കൊതിതോന്നുമെൻപൊന്നു
 ചെമ്പകത്തിന്നാമുരിക്കുപുവെന്തിനാം”

എന്നുംമറ്റും വൃദ്ധസതീവ്രതത്തെപ്പറ്റി ആക്ഷേപിക്കുന്നത് സരസവും സന്ദർഭോചിതവുമായിരിക്കുന്നു. തീരെ പ്രതീക്ഷിച്ചിട്ടില്ലാത്തവിധം കിഴവിയുടെ സൂതിയും വ്യാഖ്യാനവും കേട്ട് അമ്പരന്നുപോയ നായികയുടെ ശരിയായ ചിത്രമാണ്—“അവെപ്പകച്ച തൻകണ്ണിണയാൽ

ഇത്തെറിപ്പാക്ക ചവക്കും കിഴവിതൻ
 വശ്രമേ നോക്കിയുംകൊണ്ടിരുന്നാൾ

ഒഗ്രഹമാമെന്നോ വണ്ണിക്കുംവാദ്യോർതം-
നഗ്രഭാഗത്തൊരു കട്ടിപോലെ”

എന്ന വരികളിലടങ്ങിയിരിക്കുന്നത് തള്ളയുടെ അസംബന്ധപ്രലാപം കേട്ടമടുത്ത്, ഒരു തരംകിട്ടിയമടനെ അവൾ അവിടുത്തെഴുന്നേറ്റോടി ചോദിക്കുന്ന ആ പോക്കിന്റെ ചിത്രം ഇതിനെക്കാൾ നന്നായിട്ടുണ്ട്.

“നിൻചേറിലുണ്ടായിട്ടുത്താണെങ്കിലും-
മഞ്ചിതമാകുമീയാമ്പലിനെ
അച്ചേറിലേക്കു താനാക്കോൻശ്രമിച്ചിട്ടെ-
ന്നുചിടിച്ചു വഴിക്കുമേ”

എന്ന വരികളിലെ അലങ്കാരപ്രയോഗത്തിന്റെ രസികത്വവും, ഔചിത്യവും, കിഴവിക്കും മാമുൽപ്പിടുത്തക്കാക്കുമുള്ള ശകാരവും ഹൃദയഗ്രമമായിരിക്കുന്നു.

ചമ്പകവല്ലിയുടെ കാമുകനായെത്തിക്കൂടിയ വൃദ്ധൻ കിഴവിയെ പ്രസാദിപ്പിച്ച്, നിശ്ചിതസമയവും പ്രതീക്ഷിച്ച്, നേരം പോവാതെ ഇരിക്കുമ്പോൾ, ഭാസിയുടെ സൂചനത്താൽ സമയമായെന്നറിഞ്ഞ് ഒരു ഷി പുറപ്പെടുന്നതിന്റെ വണ്ണം മാതാഭാസ്യവർമ്മയിലെ തമ്പിയുടെയും ഇന്ദുലേഖയിലെ സുരിനന്ദൂരിപ്പാടിന്റെയും പ്രതിഫലനമായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നിപ്പോവുന്നു.

ശയനഗൃഹത്തിൽ നായികയുടെ സ്ഥാനത്ത് മുടിപ്പുതച്ചു കിടക്കുന്നതു നീണ്ട തലയിണയാണെന്നറിയുന്നതുവരെ വായനക്കാരുടെ മനസ്സിനെ പല വികാരങ്ങളാൽ തരളമാക്കിത്തീർത്തുകൊണ്ട്, കവി, ഒടുവിൽ അവളുടെ കാമുകനേയും മുത്തശ്ശിയേയും വായനക്കാരെയും എല്ലാം ഒരുപോലെ “ചെമ്പകമെങ്ങുപോയെങ്ങുപോയ്ക്കോയ്” എന്ന ആശ്ചര്യസംഭ്രമങ്ങളിൽ നിമഗ്നരാക്കുന്നു.

“നാട്ടിൽപൊറുപ്പാണെളുതല്ലാ”തെ കിഴവിയേയും വൃദ്ധനെയും തോല്പിച്ചോടിപ്പോയ നായിക അയക്കുന്നഎഴുത്തിൽ പ്രാചീനനായികമാരുടെ സതീവ്രതത്തെപ്പറ്റി വിവരിക്കുന്നഭാഗം വളരെ ഉദ്ദീപകമായിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങിനെ ഈ കാവ്യത്തിലെ ഓരോ ഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റി ഇനിയും വിസ്തരിച്ച് നിരൂപണം നീട്ടുവാൻ വിചാരിക്കുന്നില്ല.

എന്നാൽ ഇയിടെ പറഞ്ഞുവന്ന ഏതൊരു പുസ്തകത്തിനും പതിവായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതുപോലെ ഇതിലും ചേർത്തുകാണുന്ന സാമാന്യവലിയ ഉപോൽഘാതത്തെപ്പറ്റി രണ്ടു വാക്കുപറയാതെയും കഴിയില്ല. ഉപോൽഘാതകത്താവായ ശ്രീമാൻ കുട്ടികൃഷ്ണമാരാർ തന്റെ പ്രസ്താവനയിൽ എഴുതിയതുപോലെ—കൊച്ചുസീതയുടെ ആവിഭാവത്തിന്നു കാരണംതന്നെ താനാണെന്നഭിമാനിക്കുന്നതിലൊ മറ്റൊതെങ്കിലും വിധ

ത്തിൽ വള്ളത്തോളിനോട് ഒരു അടുപ്പം ഭാവിക്കുന്നതിലൊ അല്ല ഞങ്ങൾക്കുണ്ടാകേണ്ടതല്ല. അദ്ദേഹം ദേവദാസിമാരുടെ ദൈന്യാവസ്ഥയേയും പുരുഷന്മാരാൽ നിന്ദ്യം മദ്ദിക്കപ്പെടുന്ന സ്ത്രീകളുടെ ശോച്യസ്ഥിതിയേയും പഠറി പരിതപിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ മലയാളത്തിലെ നായർസമുദായത്തെയും അവരുടെ ആചാരങ്ങളേയും അനാവശ്യമായി ആക്ഷേപിക്കേണ്ടതില്ലായിരുന്നു. അതിലും വിശേഷിച്ച് ആ വക ആചാരങ്ങളുടെ ആഗമത്തെയും മറ്റും പഠറി സൂക്ഷ്മമായി വിചിന്തനംചെയ്യാതെ ഉറപ്പാക്കുന്ന അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി സാമൂഹ്യപ്പെടുത്തിയതും ആക്ഷേപിച്ചതും വലിയ സാഹസമായി. എത്രതന്നെ ഉത്തമമായ കരോപ്പാടിലും അതാചരിക്കുന്നവരുടെ വൈകല്യങ്ങളാൽ കാലാന്തരത്തിൽ പല ദോഷാംശങ്ങളും കടന്നുകൂടാറുള്ളതുപോലെ മാത്രം—മരുമക്കത്തായവും ചില സംഗതികളാൽ ചില ചില ഭാഗങ്ങളിൽ ഭൂഷിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ആ ദോഷാംശങ്ങളെ പരിഹരിച്ച് അതിന്റെ ഗുണപൗഷ്ഠ്യത്തെ തെളിയിക്കുന്നതിന്നു പകരം, ഉപരിപാവത്താൽ മീതെയുള്ള ദോഷാംശങ്ങളെ മാത്രം കണ്ടെത്തുകയും, മുഴുവൻ ഇങ്ങിനെതന്നെയായിരിക്കുമെന്നു ബാലിശമായിത്തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തത് ക്ഷന്തവ്യമല്ലാത്ത ഒരു സാഹസമായിപ്പോയി. താലികെട്ടുകല്യാണം മുതലായി നടപ്പുള്ള ആചാരവിശേഷങ്ങളെ ആക്ഷേപിച്ചതും ഇതുപോലെതന്നെ. ദായക്രമത്തെയും ആചാരങ്ങളേയും പഠറിയുള്ള നിരൂപണം പുസ്തകവിമർശനാവസ്ഥയിൽ ഇതിലധികം യുക്തമല്ലാത്തതിനാൽ ചുരുക്കുന്നു.

സ്ത്രീകളുടെ നേരെ ദയാർദ്രമായ തന്റെ ഹൃദയം തുറന്നു കാണിക്കാനുള്ള സംരംഭത്തിൽ പുരുഷവർഗ്ഗത്തെ പരക്കെ കണ്ണടച്ചാക്ഷേപിച്ചിട്ടുള്ളതും ശരിയായെന്നുതോന്നുന്നില്ല. സ്ത്രീകളുടെ മാന്യതയെപ്പഠറി പ്രസ്താവനയിൽതന്നെ ചേർത്തിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങൾ പുരുഷന്മാരുണ്ടാക്കിയ പ്രമാണങ്ങളാണെന്നും ആ പ്രമാണത്തിന്നനുസരിച്ചു നടക്കുന്നവരും ഏറെക്കുറെ ഉണ്ടായിരിക്കാമെന്നും ആലോചിക്കാമായിരുന്നു. ലോകാരംഭംമുതൽക്കുള്ള കഥകളിൽനിന്നും ഇന്നത്തെ ലോകാനുഭവത്തിൽനിന്നും ഈ വാസ്തവം ധാരാളം ഗ്രഹിക്കാമെന്നിരിക്കെ അവയെ, തെറ്റി ധരിച്ച് ഇങ്ങിനെ പ്രസ്താവിക്കാനിടയായത് ഉപോൽഘാതകത്ത്വാവിന്റെ ലോകപരിചയക്കുറവൊ സ്ത്രീപുരുഷബന്ധത്തെപ്പഠറിയുള്ള അജ്ഞതയൊ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സാഹിത്യകൗതുകം മൂന്നാംഭാഗം.

ഗ്രന്ഥകർത്താവ്—വിജ്ഞാൻ, ജി. ശങ്കരക്കുറുപ്പവർകൾ.

പ്രസാധകന്മാർ—യോഗക്ഷേമംകമ്പനി മംഗളോദയം പ്രസ്സ്, ഭൂമിവപേരൂർ.

വില 10൩.

ശ്രീമാൻ കുറുപ്പിനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാഹിത്യപരിശ്രമത്തേയും പറ്റി മലയാളികൾക്കു വളരെ പരിചയപ്പെടുത്തിക്കൊടുക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഖണ്ഡകൃതികൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയുള്ള ഈ മൂന്നാം പുസ്തകം ഒന്നും രണ്ടും പുസ്തകങ്ങളെക്കാൾ മെച്ചം നേടിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ ചുരുക്കത്തിൽ ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായമായി.

രണ്ടുവാക്കു വിശേഷവിധിയായി പറയാനുള്ളത് ഇപ്പോൾ ധാരാളമായി കണ്ടുവരുന്ന യുവകവികളിൽ പലരേക്കാളും യഥാർത്ഥമായ വാസന ഈ കവിയിൽ തെളിഞ്ഞുകാണുന്നുണ്ടെന്നു സംഗതിയാകുന്നു. ഒരു കവിയുടെ നിലയിൽ പ്രകൃതിയെ പലവിധത്തിൽ അവലോകനം ചെയ്ത് സരസമായി വർണ്ണിക്കുന്നതിന്നും, അവയിൽത്തന്നെ പഴയ ആശയങ്ങളെയും സംഗതികളേയും പുതിയ മനോധർമ്മങ്ങളെക്കൊണ്ട് മിനുക്കി മോടിപിടിപ്പിക്കുന്നതിന്നും കുറുപ്പിനു പ്രത്യേകമായ ഒരു വാസനയുണ്ട്. വൃന്ദാവനത്തിൽ ഉണ്ടായിരിക്കാനിടയുള്ള വയം മറുകവികളും പലവിധത്തിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളവയുമായ ശിലാതലം, കടംബവൃക്ഷം, പൂക്കലകൾ, മല്ലി, മണൽതീട്ട്, ഇളംകാറ്റ്, ഹേമന്തരാത്രി മുതലായ സാധാരണവിഷയങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുമ്പോൾ ഇതിൽ വരുത്തിയിട്ടുള്ള പുതുതായ മറ്റും ഈ യുവകവിയുടെ ഭാവനാശക്തിക്കും മഹായാനകരണത്തിന്നും ഉത്തമോദാഹരണങ്ങളാണ്. “ധർമ്മധീര” വായിക്കുന്നവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ ചില വികാരങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തീർക്കാതിരിക്കില്ലെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായം. ആകപ്പാടെ 26 ഖണ്ഡകൃതികളുള്ള ഈ ചെറുപുസ്തകം കുറുപ്പിന്റെ കവിതപ്രതിപാദനത്തിന്നുപകരിക്കുന്നതുപോലെതന്നെ ഭാഷാസാഹിത്യത്തിൽ ഒരു ഉത്തമസ്ഥാനം വഹിക്കുന്നതിന്നും അർഹിക്കുന്നു. എന്നാൽ ഇത്തരം കൃതികളിൽ കുറച്ചുകൂടി സാരോദ്യമോ ലാളിത്യമോ ഉണ്ടായിരുന്നാൽ ജനസാമാന്യത്തിന്നധികം പ്രയോജനപ്പെടില്ലയോ എന്നുകൂടി ഞങ്ങൾക്കൊരു അഭിപ്രായമുള്ളതും മറുപുസ്തകം വിചാരിക്കുന്നില്ല. കാലക്രമേണ ആശയങ്ങൾ ഉള്ളിൽ തട്ടി പുറപ്പെടുവാൻ തുടങ്ങുമ്പോൾ ലാളിത്യവും വ്യക്തിനിഷ്ഠയും താനെ ഉണ്ടായിവരുമെന്നു ആശിക്കാം.

വിജ്ഞാനസൗധം.

ചില തെറ്റിദ്ധാരണകൾ:—അവലോകനശക്തി ശരിയാക്കു

വണ്ണം വ്യാപരിപ്പിക്കാത്തതു കൊണ്ട് നമ്മുടെ ഇടയിൽ പലസംഗതികളിലും തെറ്റായ ബോധം പിടിച്ചെടുത്തുപോയിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാമത് പാമ്പിനെ പറ്റിപ്പറയാം. മാണിക്യകല്പ് നല്ല സ്വർപ്പങ്ങളുടെ കവിളിൽ കാണാം എന്നു പറയുന്നത് അബദ്ധമാണ്. നാഗങ്ങൾ പറക്കും എന്നു പറയുന്നതും തെറ്റാണ്. മണ്ഡലി പ്രസവിക്കുകയോ മുട്ടയിടുകയോ ചെയ്തയില്ലെന്നും, അതിന്റെ മുതു പിളന്നുപോകുകയാണെന്നും, അതിൽകൂടെ പുറത്തുവരുന്നത് മണ്ഡലികൾ കൂടാതെ ചിലന്തി, പഴുതാര, തേൾ മുതലായവു മറ്റുമാണെന്നും വിശ്വസിക്കുന്നത് ശുഭകമ്പമാണ്. ഒരു പ്രത്യേകശബ്ദം. (ഉവലിടുമ്പോലെയുള്ള ഒരു ശബ്ദം) കേൾക്കുമ്പോൾ അത് പ്രസവവേദന കിട്ടിയ അരണ നിലവിളിക്കുന്നതാണെന്ന് വിശ്വസിക്കുന്നതും വെറും കമ്പമാണ്. ആ ശബ്ദം പൊൻകിളി (Iora)യുടെ ശബ്ദമാണ്. പിന്നെ അരണ പ്രസവിക്കുകയല്ല. മുട്ടയിടുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. രാത്രിയായാൽ ചക്രവാകം പിടയോടു പിരിഞ്ഞുപോകും എന്നു പറയുന്നത് ശുഭ ഭ്രാന്താണ്. ചക്രവാകം (peewit and lampwing) എന്നീ ജാതിയിൽ പെട്ട പക്ഷിയാണ്. ഇത് മൈതാനിപ്പോലെയുള്ള കുന്നിൻ പരപ്പിന്മേലാണ് സാധാരണ അധിവസിക്കുന്നത്. സന്ധ്യയായപ്പോൾ ചിലപ്പോൾ കരയും. ഇത് മരത്തിന്മേൽ ഒരിക്കലും നില്ക്കുകയില്ല; എന്നല്ലാതെ പിടയോടു ഒരിക്കലും പിരിഞ്ഞുപോകുന്നില്ല. പക്ഷികളെപ്പറ്റി മറ്റൊരു വിവരമില്ലായ്മയുടേതായ് നമ്മുടെ നാട്ടുകാരുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ട്. പക്ഷികളിൽ മനോഹരശബ്ദമുണ്ടാക്കുന്നവനും മനോഹരനും പൂവനാണെന്നു പരമാർത്ഥം നമ്മുടെ കൂട്ടക്കില്ലാത്തതുകൊണ്ടാണ് പാട്ടുപാട്ടുവാൻ വേണ്ടി കിളിമകളെ വിളിക്കുന്നതും വസന്തകാലം വണ്ണിക്കുമ്പോൾ “കോകിലകാമിനി കൂകീടുന്നു” എന്നെഴുന്നതും പൂവനല്ലാതെ പിട ഒരിക്കലും കൂകുന്നില്ല. അരയന്നത്തിന്നു പാലിൽനിന്നു വെള്ളം വേർപെടുത്താം എന്നു വിചാരിക്കുന്നതും ശരിയല്ല. തേൾ സ്വർപ്പത്തെ കുത്തിക്കൊല്ലുമെന്നു പറയുന്നത് വെറും വിചിത്രമാണ്. എല്ലാറ്റിലുംവെച്ച് വലിയവിചിത്രം പാവ് മുട്ടുകൊത്തിക്കുടിക്കുക എന്നു പറയുന്നതാണ്. പാവ്വിന്ന് ഏതു സാധനവും ഉടലോടെ വിഴുങ്ങാൻ മാത്രമേ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. പച്ചളിപ്പാവ് വാൽകൊണ്ട് ചെവിട്ടിൽ കുത്തും എന്നു കല്പിക്കുന്നതും ഭോഷ്കാണ്. തേൻ കുടിക്കാൻ വരുന്ന ആ തടിച്ച കറുത്ത തേനീച്ചയെ വെണ്ടെന്നു വിളിക്കുന്നതും തെറ്റാണ്. അശോകം പൂക്കണമെങ്കിൽ കൃശാംഗിമാർ അത് ചവിട്ടുന്നതെന്നു പറയുന്നത് ഒരു മനോഹര മനോധർമ്മമെന്നല്ലാതെ വാസ്തവമായ സംഗതി അല്ല. കീരിയെപ്പറ്റി പാവ്വി

നെ സംബന്ധിച്ചു പറയുന്ന മിക്ക കഥകളും കെട്ടുകഥകളാണ്. കീരി പാമ്പിനെ കൊല്ലുന്നത് പാമ്പിന്റെ കൊത്തുകളിൽനിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുകുളഞ്ഞിട്ടാണ്. സപ്പത്തിന്റെ കടികിട്ടിയാൽ ബാക്കി ജന്തുക്കളെപ്പോലെ കീരിയും ചത്തുപോകുന്നതാണ്. ശുക്തിസമ്പുടത്തിൽ വഞ്ചി നു പതിച്ചിട്ടാണ് മുത്തുണ്ടാകുന്നതെന്നു പറയുന്നതും അബലമാണ്. ശുക്തിയുടേയും അതിൽ അടക്കംചെയ്ത മാംസകവചത്തിന്റേയും മദ്ധ്യേ പേട്ടുപോകുന്ന ഒരു തരിമണലിന്റെ ശല്യംകൊണ്ട് അതിന്റെ ക്രമമതപോക്കുവാൻ ശുക്തി തന്റെ ഉൾപ്പെറ്റുകൊണ്ട് കൂടുകൂടെ പൊതിഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ വളർന്നുവരുന്ന സാധനമാണ് മുത്ത്. ഉമ്മത്തിന്റെ പൂവിന് സുഗന്ധം ഇല്ലെന്ന നാടൊടേയുള്ള വിശ്വാസവും അടിസ്ഥാനരഹിതമാണ്. രാത്രിയാകുമ്പോൾ ഒരു മന്ദമായ സുഗന്ധം അതിൽനിന്ന് പരക്കുന്നത് എല്ലാവർക്കും അനുഭവമാകുന്നു. രാത്രി മലയുന്ന പുഷ്പങ്ങൾ വെള്ള നിറമുള്ളവയും മഞ്ഞ സുഗന്ധമുള്ളവയുമാണ്. ഒരു സമയം രാപ്പാറയെ ആകർഷിപ്പാൻ വേണ്ടിയായിരിക്കും ഈ ഏപ്പാട്. ഈ കാര്യങ്ങളൊന്നും അറിയാതെകൊണ്ടാണ് അന്യാപദേശശതത്തിലെ താഴെ പറയുന്ന ശ്ലോകത്തിന്റെ ജീവ് പൊയ്ക്കാകുന്നത്.

വണ്ണമെത്രാഹ്ലഭയംഗമം വസതി വാമദേവനുടെ മെഴലിയിൽ
സ്വണ്ണമെന്ന പുകൾപെറപേര് തവപുണ്ണമാം വിഭവമീവിധം
വണ്ണയാമികിമമാപി ഇഹസൗരപ്രേസിതരാജനം
നിണ്ണയംകിതവ വാജുകില്ല തൊടകില്ല നോക്കുകയുമില്ലയോ.

വന്ദനദൃമങ്ങളിൽ പാമ്പുകൾ ചുറ്റത്തുകിടക്കും എന്നത് ഒരു വിശേഷ വിധിയായ കാര്യമല്ല. മറുതുള്ള തരങ്ങളിൽ ചുറ്റുമ്പോലെ വന്ദനത്തിലും ചുറ്റുമെന്നല്ലാതെ ഈകാര്യത്തിൽ വന്ദനത്തിന് ഒരു പ്രത്യേകത ഒന്നും ഇല്ല. പിന്നെ സ്ഥാവരജംഗമങ്ങൾക്കു അപായം ഉണ്ടാകുന്നത് മിന്നൽ കൊണ്ടല്ലാതെ ഇടി കൊണ്ടല്ല. ഇടിവെറും ശബ്ദമാണ്. തൊക്കിന്റെ ഉണ്ടകൊണ്ടല്ലാതെ അതിന്റെ ശബ്ദം കൊണ്ട് വല്ല അപായവും ഉണ്ടാവുന്നതാണോ? ജന്തുക്കൾ, ജന്തുക്കളിൽനിന്നല്ലാതെ പൊടിച്ചുണ്ടാകും എന്നു പറയുന്നതും അബലമാണ്. ഉഗ്രീജങ്ങൾ സേപദജങ്ങൾ മുതലായ നാമകരണം ചെയ്യപ്പെടാവുന്ന ജന്തുക്കളൊന്നും ഭൂമിയിലില്ല.

അപൂർവ്വസംഭവം — പണ്ട് കേരളത്തിൽകൂടെ സഞ്ചരിച്ച മടക്കിയ ഒരു മുഹമ്മദൻ കേരളത്തിൽ ഉള്ളതായി അവൻ കേട്ടറിഞ്ഞ ഒരു മരത്തെപറ്റി ചില കാര്യങ്ങൾ പ്രസ്ഥാവിച്ചിരുന്നു. ആ മരം പെരുമാളുടെ തോട്ടത്തിലാണ് പോലും കണ്ടുവന്നത്. കൊല്ലത്തിൽ മരത്തിന്റെ ഇലകൊഴിയും മുന്പെ, ഒരു ഇല പഴുത്തു നിലത്തുവീഴുന്നു. ആ

ഇലയെ “ഒരിശ്വരനല്ലാതെ വേറെ ഈശ്വരനല്ല, മുഹമ്മതാണ് അദ്ദേഹം” എന്നു അറബിൽ എഴുതിയിരിക്കുമത്രെ. ആ ഇല പെരുമാറ്റം വർത്തിക്കുന്നവേണ്ടി അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭേദധാരണയിൽ കൊണ്ടുവന്നിരിക്കുകയാണ് പതിവ്. എട്ടുകോലും മുന്പേ സാൻസിബർരാജ്യത്തിന്റെ തൊട്ടുകുട്ടിയിൽനിന്ന് പിടിച്ച ആകൊലിപ്പോലെ പരന്ന ഒരു മത്സ്യത്തിന്റെ വാൽ ചിറകിന്റെ ഒരു ഭാഗത്ത് അറബിൽ “ദൈവമല്ലാതെ ദൈവമില്ല” എന്നും മറെറാ ഭാഗത്ത് “ദൈവത്തിന്റെ ഒരു വാഗ്ദത്തം” എന്നും എഴുതിയിരിക്കുന്നു. ഈ മത്സ്യത്തെ ഒരണക്ക് ഒരു ഇന്ത്യൻ വാങ്ങി. വാലിന്മേലുള്ള എഴുത്തിന്റെ വിവരമറിഞ്ഞപ്പോൾ ഒരാരം 5000 കവിലപറഞ്ഞു. കഴിഞ്ഞ ഭൂമിശാസ്ത്രത്തിൽ, സാൻസിബർ കടലുറ്റത്തിൽനിന്ന് അമ്പറ്റു മൈൽ എന്ന ഒരു വൻകരയിൽ പരന്ന മത്സ്യങ്ങളെ പിടിക്കുകയുണ്ടായി. എല്ലാം ആകൊലിയെക്കാൾ പരന്നിട്ടായിരുന്ന കറുത്ത നിറത്തിലുള്ള ഈ മത്സ്യങ്ങളുടെ ശരീരത്തിന്മേൽ കമാനംപോലെ വളഞ്ഞ മഞ്ഞുവരകൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽ ഒരു മത്സ്യത്തിന്റെ വാലിന്റെ ഒരു ഭാഗത്ത് അറബ് എഴുതിൽ “ലായില്ലാഹ്—ഇല്ല” (=ദൈവമല്ലാതെ ദൈവമില്ല) എന്നും മറെറാ ഭാഗത്ത് “ഷാൻ അള്ള” (=ദൈവത്തിന്റെ പ്രവൃത്തി) എന്നും എഴുതിയിരുന്നു. ഈ മത്സ്യത്തിന്റെ പടം പല കടലാസുകളിലും വന്നിട്ടുണ്ട്.

സീജിനോമാ. ജപ്പാനിലെ മാസികാമഹാരാജാവാണ് സീജിനോമാ. ടോക്യോവിന്നടുത്തുള്ള ഒരു ചെറുഗ്രാമത്തിൽ പാർത്തു പകലുറങ്ങി രാത്രി പ്രവൃത്തിയെടുത്തു, ആരേയും കാണുകയോ ആരുമായി അധികം സംസാരിക്കുകയോ ചെയ്യാതെ തന്റെ പ്രവൃത്തിയിൽ മാത്രം ബലശ്രദ്ധനായിരിക്കുന്ന ഈ പത്രാധിപർ ജപ്പാനിലും പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലും മാത്രമല്ല പാശ്ചാത്യദേശങ്ങളിലും ഒരു അതൃപ്തപുരുഷനാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുസ്തകങ്ങളും മാസികകളും അച്ചടിക്കാൻ തന്നെ അമ്പതിനായിരത്തിൽ പരം ആളുകളെ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ടത്രെ. മാസംതോറും അദ്ദേഹം ഒരു മാസികകൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി വരുന്നുണ്ട്. ജപ്പാനിൽ ഒരു കോടി ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാസികാപാരായണത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടവരും. അതായത് ജപ്പാനിലുള്ള ആളുകളുടെ ഇടയിൽ അഞ്ചിൽ ഒരു ഭാഗം ജനങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാസിക വായിക്കുന്നവരാണ്ത്രെ. വിദ്യാവിഹീനരായവരേയും, വായിപ്പാൻ അശക്തരായവരേയും തള്ളിക്കളയുന്നതായാൽ, ഒരു പക്ഷെ ജപ്പാനിലുള്ള എഴുതുവാനും വായിപ്പാനും അറിയുന്നവരെക്കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാസിക വായിക്കുന്നുണ്ടെന്നുവരാം. അയാളുടെ “രാജാവ്” എന്നു പേരായ മാസികക്കു പതിനഞ്ചു ലക്ഷം വരികളാണെന്നുകേട്ടാൽ നമ്മുടെ കേരളീയമാസികാപ്രവർത്തക

നായുടെ അതിരായത്തിന്നു ഒരു കയ്യുംകണക്കുമുണ്ടാകുമോ? സകല പുസ്തകവ്യാപാരികളുടെയും പ്രാപാരം മുക്കാൽഭാഗവും നോമായുടെ പ്രസിദ്ധീകരണം കൊണ്ടാണ്. മാസന്തോറും ഇരുനൂറു സാമാനവണ്ടികൾ നിറയെ അച്ചടിച്ചുപത്രങ്ങൾ അദ്ദേഹം കയറി അയക്കുന്നുണ്ടത്രെ.

നോമായുടെ പത്രങ്ങൾക്കു ഇത്രവലുതായ പ്രചാരത്തിന്നു കാരണമെന്തായിരിക്കുമെന്നും ആലോചിക്കേണ്ടമല്ലോ. ഒന്നാമത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാസികകൾ സകല പ്രായത്തിലും സകല പദവികളിലുമുള്ള ജനങ്ങൾക്കു രുചിക്കത്തക്ക ലേഖനങ്ങൾ നിറഞ്ഞതായിരിക്കും. രണ്ടാമത് അവയിലുള്ള പരസ്യങ്ങൾ വളരെ നേരംവോക്കുള്ളവയും അതിസാമർത്ഥ്യത്തോടെ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ടവയും ആണ്. ജപ്പാനിലെ രാജാവിനേയും, രാജ്യത്തേയും അതിയായി സ്നേഹിച്ചുകൊണ്ടും, മാനമയ്യാദകളേയും സത്യത്തേയും മുൻനിർത്തിക്കൊണ്ടും, ഭയം എന്നതു സ്സ്മരിക്കാതെയുമാണ് അദ്ദേഹം പത്രധർമ്മത്തെ നിയന്ത്രിക്കുന്നത്. ഇതരരാജ്യങ്ങളേയും സകലദേശീയരേയും ഒരുപോലെ സ്നേഹിക്കേണ്ടമെന്നു ആയാളും സമ്മതിക്കുമെങ്കിലും, ആദ്യം ജപ്പാനെ നല്ലപോലെ സ്നേഹിക്കണം, പിന്നെ പൗരസ്ത്യാദർശങ്ങളെ പുനർജീവിപ്പിക്കണം. അതാണ് പൗരസ്ത്യദേശങ്ങൾ പാശ്ചാത്യർക്കു വേണ്ടിചെയ്യേണ്ടുന്ന സഹായം എന്നാണ് ആയാളുടെ മതം. ജപ്പാൻകാക്കു ആസകലം, വിശിഷ്ട ജപ്പാൻ രാജ്യത്തുള്ള യുവാക്കൾക്കു് ദേശാഭിമാനത്തെക്കുറിച്ചു, അതിൽ കവിഞ്ഞ രാജകേതിയെക്കുറിച്ചും പ്രതിഭിന്നം ഉപദേശം നൽകുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ പത്രങ്ങൾ ഇത്രയും സകലജനസമ്മതമായിത്തീർന്നതിൽ എന്താണുള്ളതെപ്പറ്റുവാൻമുള്ളത്. ഭാരതീയരും കേരളീയരുമായ പത്രാധിപരുമായ പത്രാധിപന്മാരും ഇതു നല്ലപോലെ ഗ്രഹിക്കേണ്ടതാണ്.

ആകാശനീലിമ. കല്പത്തിൽനിന്നു പ്രകൃതിശാസ്ത്രപരിശോധന നടത്തിവരുന്ന സി. വി. രാമൻ എന്ന പ്രകൃതിശാസ്ത്രപ്രവീണൻ മുമ്പുതന്നെ പല നൂതനതത്വങ്ങളും കണ്ടുപിടിച്ചു പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലും പാശ്ചാത്യ ദേശങ്ങളിലും തന്റെ പ്രസിദ്ധി പരത്തിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പവ്വതങ്ങൾ, സമുദ്രം. ആകാശം എന്നിവയുടെ നീലിമയ്ക്കുള്ള കാരണത്തെക്കുറിച്ചു വളരെ കാലമായി പരിശോധന നടത്തി വരികയായിരുന്നു. 1923-ൽ അദ്ദേഹം മദിരാശിയിൽവെച്ചു് ഈ നീലിമയെ സൃഷ്ടിച്ചു അതിന്നുള്ള കാരണത്തെ വാസ്തവീകരണ അവസരത്തിൽ ഈ ലേഖനകർത്താവു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രദർശനത്തിന്നു സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏതാണ്ടു അഞ്ചുകൊല്ലങ്ങൾ കഴിയുന്നതേയുള്ളൂ. ഇപ്പോൾ ആ തത്വം പാശ്ചാത്യശാസ്ത്രലോകം സർവ്വാത്മനാ സ്വീകരിച്ചുവെന്നാണ് അടുത്ത കമ്പിവർത്തമാനങ്ങൾകൊണ്ടു കാണുന്നത്.

സൂര്യപ്രകാശം ആകാശത്തിലും അഗ്നികളിന്മേലും ആഴിയിലുമുള്ള പരമാണുക്കളിലും തട്ടുകയും അപ്പോൾ അതിൽനിന്നു ചിലതും വണ്ണങ്ങൾ ചില ഭാഗങ്ങളിലേക്കും ചിലവ വേറെ ഭാഗങ്ങളിലേക്കും ഇങ്ങിനെ വെളിച്ചത്തിന്റെ ഏഴുഭാഗങ്ങളായ സപ്തവണ്ണങ്ങളും ഓരോഭാഗങ്ങളിലേക്കായി വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുവെന്നാണ് പറയുന്നത്. അങ്ങിനെ ഏല്പാ വണ്ണങ്ങളും ഓരോ ഭാഗത്തേക്കു പോകുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു ഒരു ലക്ഷണം പറയാം ഉദയസമയത്തു അസ്തമയവേളയിലും നാം സൂര്യന്റെ വെളിച്ചത്തിൽ അധികവും ചുരുപ്പുവണ്ണമാണല്ലോ കാണുന്നത്. സൂര്യരശ്മി പതിയുന്ന പരമാണുക്കളുടെ വലിപ്പവും സംഖ്യയുമനുസരിച്ചു ഓരോ വണ്ണം ഓരോ ഭാഗത്തേക്കു ചരിഞ്ഞു വ്യാപിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. അപ വളരെ കുറവാണെങ്കിൽ, “വയലറ്റ്” വണ്ണം മാത്രമാണ് പാർപ്പഭാഗങ്ങളിലേക്കു തള്ളപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ അവയുടെ സംഖ്യ വലിക്കുന്നതായാൽ വയലറ്റ് തുടങ്ങി നീലം, പച്ച, മഞ്ഞവരെയുള്ള വണ്ണങ്ങളും പാർപ്പഭാഗങ്ങളിലേക്കു തള്ളപ്പെട്ടു. നമുക്കു നേരെ വരുന്നത് വെറും ചുരുപ്പുവണ്ണമായിരിക്കും. സന്ധ്യാസൂര്യന്റെ കിരണങ്ങൾ വരുന്നത് ഭൂമിയുടെ മുകളിൽ തൊട്ടു തൊട്ടുകൊണ്ടാകയാൽ അതു വളരെയധികം പൊടി മുതലായ പലവിധ അണുക്കളിൽ കൂടിയാണ് പ്രയാണം ചെയ്യുന്നത്. അതാണ് ഉദിക്കുകയും അസ്തമിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സൂര്യനു തുടുപ്പുവണ്ണമുണ്ടെന്നു നമുക്കു തോന്നുന്നത്. എന്നാൽ ആകാശത്തിൽ സാധാരണയായി ഉണ്ടാകുന്ന അണുക്കൾ (ഈതര എന്ന പദാർത്ഥത്തിന്റെ അണുക്കൾ) വളരെ ചെറിയവയും അവയ്ക്കു നീലനിറംവരെ മാത്രം വേർതിരിക്കാൻ കഴിയുന്നവയും ആണു. അങ്ങിനെ വേർതിരിക്കപ്പെടുന്ന പ്രകാശം (നീലിമ) ആണ് ആകാശഭാഗത്തേക്കും ഭൂമിയിലേയ്ക്കു കീഴ്പോട്ടും പോകുന്നത്. അതാണ് ആകാശത്തിനും, വളരെ ദൂരെയുള്ള ഭൂമിക്കും മലകൾക്കും സമുദ്രത്തിനും നീലനിറം സിദ്ധിച്ചതായി നമുക്കു തോന്നുന്നത്. മിസ്റ്റർ രാമൻ ഒരു സ്പെക്ട്രോഗ്രാഫ്സെറ്റിൽ ഈതര നിറച്ച ഈ നീലിമയുടെ പാർപ്പവൃത്തിയാനും സാധാരണ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രസംഗാവസരങ്ങളിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.

തോലന്തർ അയ്യപ്പൻകാവ്

മലബാറിൽ പാലക്കാട്താലൂക്കിൽ പാലക്കാട്നഗരത്തിൽനിന്നു 10നാഴിക പടിഞ്ഞാറുള്ള തോലന്തർ അംശത്തിൽ പുരാതനമായുള്ള ഒരു ക്ഷേത്രമാകുന്നു അയ്യപ്പൻകാവെന്നു പറയുന്നത്. അതിൽ സുബ്രഹ്മണ്യരേയും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ ക്ഷേത്രത്തിനുംതൊട്ടു വടക്കു ഒരു പ്രത്യേകകെട്ടിടത്തിൽ ശ്രീപത്മവും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിട്ടുണ്ട്. ചക്രത്തിനുപുറമെ അവിടെ ഒരു സാമൂഹ്യമവും ഉണ്ടെന്നു പറയുന്നു.

ഐതിഹ്യം.

അനേകം നൂറ്റാണ്ടുകൾക്കുമുമ്പ് കാഞ്ചീപുരക്കാരൻ ദക്ഷിണാമൂർത്തി എന്നുപേരായ ഒരു യോഗിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുജനുംകൂടി പാലക്കാട്ടുതാലൂക്കിൽ കത്തനൂർ അംശത്തിൽ വന്നു. നടുവത്തുപുറം എന്ന നാടുവാഴിയുടെ അടുക്കൽ താമസിച്ചു. ദക്ഷിണാമൂർത്തി ഒരു യോഗിയും ബ്രാഹ്മണനും ആയിരുന്നു എങ്കിലും നിത്യവും ശക്തിപൂജ ചെയ്തിരുന്ന ഒരു താന്ത്രികനും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പൂജക്കു മദ്യം കൊണ്ടുപോയി കൊടുത്തിരുന്നത് തോലന്തർഭേരക്കാരി ഈഴുവജാതിയിൽപ്പെട്ട ഒരു സ്ത്രീയായിരുന്നു. ആ സ്ത്രീക്ക് തന്റെ ഗൃഹത്തിൽ വെച്ച് ഒരു ശക്തിപൂജ കഴിപ്പിച്ചാൽകൊള്ളാമെന്നു തോന്നി. ദക്ഷിണാമൂർത്തിക്ക് അതു സമ്മതമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഉയന്നജാതിക്കാരായ മറുചിലർക്കു അതു ഒട്ടുംതന്നെ സ്വീകാര്യമായ്തോന്നിയില്ല. ഇതിനിടയിൽ ദക്ഷിണാമൂർത്തിയുടെ അനുജൻ ഒരു പ്രഭുകുടുംബത്തിൽ സംബന്ധക്കാരനായും തീർന്നു. അതുവഴിക്കും കാര്യം ഒരു വമ്പിച്ച ഭേദക്കൂട്ടം പോലെയായി. ഏതായാലും ദക്ഷിണാമൂർത്തിക്കു ചാഞ്ചല്യമുണ്ടായില്ല. ഒരു ബ്രാഹ്മണൻ, മഹാവിശിഷ്ടൻ, ഒരു ഈഴുവത്തിയുടെ പുരക്കകത്തു ചെന്നു ദേവീപൂജ നടത്തുകയോ? ഇതെന്തു മയ്യോദ, എന്തു ധർമ്മം എന്നിങ്ങിനെ നാട്ടുകാർ തങ്ങളിൽ പറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കെ ദക്ഷിണാമൂർത്തി തന്റെ ശ്രീലങ്കയും പൂജാസാമഗ്രികളും എടുത്തു നടന്നു. ഭക്തയുടെ വീട്ടിൽചെന്നു പൂജയും കഴിച്ചു. പിന്നീട് അവിടെത്തന്നെ സ്വന്തമായിട്ട് ഒരു ഗൃഹംനിർമ്മിപ്പാൻ ആലോചിച്ച് ഒരു സ്ഥലം വാങ്ങി. ആ സ്ഥലം കിളച്ചുപ്പോൾ അവിടെ മുമ്പ് ഒരു ക്ഷേത്രമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും അതിൽ സബ്രഹ്മണ്യരേയും അയ്യപ്പനേയും പ്രതിഷ്ഠിച്ചിരുന്നു എന്നും അറിവായി. ആ സ്ഥലത്ത് വീണ്ടും ക്ഷേത്രംനിർമ്മിച്ച് ആ ദേവന്മാരെ അദ്ദേഹംതന്നെ പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയുംചെയ്തു.

പാലക്കാട്ടുശേരി രാജാക്കന്മാരിൽ ചിലർ ഈ ക്ഷേത്രം ആക്രമിപ്പാൻവന്നു. ക്ഷേത്രത്തിന്നു സമീപത്തെത്തിയപ്പോൾ അവർക്കു ബലിഭ്രമമൊ അമ്പരപ്പൊ ആയി, ഒടുവിൽ ക്ഷമയാചനംചെയ്ത്, ക്ഷേത്രത്തിന്നു അടിമകളായി. അവരുടെ വംശത്തിൽനിന്നും വളരെ ഭേദപ്പെട്ട നായർതറവാടുകളിൽനിന്നും ഇപ്പോഴും ഈ ക്ഷേത്രത്തിൽ അടിമപ്പണം വെച്ചുവരുന്നുണ്ട്.

ദക്ഷിണാമൂർത്തിയുടെ അനുജൻ പ്രഭുകുടുംബത്തിൽ ഒരു സ്ത്രീയെ ഭാര്യയാക്കി സ്വന്തത്തിനെ ഉൽപാദിപ്പിച്ചിരിക്കുമ്പോൾ ദക്ഷിണാമൂർത്തി ആ ഈഴുവസ്ത്രീയെ സ്വന്തം ഭാര്യയാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്നു ആ സ്ത്രീയിൽ ഒരു പുത്രനുണ്ടായി. ആ പുത്രൻ കാശിയിൽചെന്നു ഗണപതിസ്വാമികളുടെ ശിഷ്യന്മാരിൽ ഒരാളായിരുന്നു എന്നു പറയുന്ന മ

നികണ്ഠസ്വാമിയാരുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചു. കുറെകാലം തുരുവി നോടൊന്നിച്ചു താമസിച്ചു. പിന്നെ ഗുഹന്ധാശ്രമം സ്വീകരിപ്പാൻ തുരു കല്പിച്ചപ്രകാരം നാട്ടിൽവന്ന് സ്വജന്മിയിൽ ഒരു സ്രീയെ വിവാഹം ചെയ്തു. അദ്ദേഹത്തിന്നു 3 പുത്രന്മാർ ഉണ്ടായി. ഒടുവിൽ അദ്ദേഹം കാശിക്കുതന്നെ പോയി. ആ 3 പുത്രന്മാരുടെ സന്താനങ്ങൾ ഇപ്പോൾ 3 ശാഖകളായിരിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ ക്ഷേത്രത്തെ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ അവകാശങ്ങളും കൈകാര്യങ്ങളും അവക്കാകുന്നു ഉള്ളത്. അതിൽ പൂജകഴിക്കുന്നതും അയ്യപ്പൻ വെളിച്ചപ്പെടുന്ന കോമരമായിരിക്കുന്നതും അവരിൽ ചിലരാകുന്നു.

സുബ്രഹ്മണ്യരുടേയും അയ്യപ്പന്റേയും വിഗ്രഹങ്ങൾക്ക് ഇളക്കമുണ്ടെന്നു പൂജകന്മാർക്കു് കറച്ചുകാലംമുമ്പ് അറിവായി. ആ ഇളക്കം തീർത്ത് ഒരു പ്രതിഷ്ഠാനവീകരണം കഴിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു ഇപ്പോഴത്തെ വെളിച്ചപ്പാടായ രാമാഞ്ചിപുശാരിക്കു തോന്നി. അതിന്നു വേണ്ടി വരുന്ന ചിലവുകൾ ഏല്പാം സ്വന്തം കയ്യാൽ നിവൃത്തിപ്പാനും തീർച്ചയാക്കി. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനേയും സംഘത്തേയും പററി കേട്ടുകേൾവിമാത്രം കറച്ച് ഉണ്ടായിരുന്ന ശ്രീമാൻ പൂശാരിക്ക് ഈ പ്രതിഷ്ഠാകർമ്മം ശ്രീമാൻ നിർമ്മലാനന്ദസ്വാമിപാദങ്ങളെക്കൊണ്ട് കഴിപ്പിക്കണമെന്ന ആഗ്രഹം ബലപ്പെട്ടു. സ്വാമി പാദങ്ങളെ വിവരം ധരിപ്പിച്ച് അപേക്ഷിച്ചു. ഭാഗ്യവശാൽ സ്വാമി തൃപ്പാദങ്ങൾ അതിന്നു വഴിപ്പെട്ടു. ഈ വൃശ്ചികം 4-ാംനു തികളാഴ്ച പ്രതിഷ്ഠനടത്താമെന്നും കല്പിച്ചു. അതിന്നനുസരിച്ച് സ്വാമി തൃപ്പാദങ്ങൾ വൃശ്ചികം 3-ാംനു വൈകുന്നേരം റെറപ്പാലത്തുനിന്നു പുറപ്പെട്ടു രാത്രി 10 മണിക്ക് സ്ഥലത്തെത്തി നാട്ടുകാർ പഞ്ചവാദ്യം മുതലായ ആഘോഷങ്ങളോട് ശ്രീസ്വാമിജിയെ എതിരേറു വസതിയിൽ കൊണ്ടുപോയാക്കി. സമയം വൈകിയും കാൽനടയായി നടന്നും സ്വാമിജി വളരെ കഷ്ടപ്പാടനുഭവിച്ചു. പിറ്റേന്നു 4-ാംനു രാവിലെ 9 മണിക്ക് സ്വാമി തൃപ്പാദങ്ങൾ ക്ഷേത്രത്തിൽ എഴുന്നള്ളി വിധിയാവണ്ണം പ്രതിഷ്ഠകഴിച്ചു.

ക്ഷേത്രത്തിൽവെച്ച് നാട്ടുകാർ കൂടി സ്വാമിജി തൃപ്പാദങ്ങൾക്ക് ഒരു സ്വാഗതപത്രം സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. യുഗാവതാരമായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണ പരമഹംസദേവന്റെ ശിഷ്യനും ലോകവിശ്രുതനായ ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദ സ്വാമികളുടെ സഹപ്രസ്തകനും ആയ ശ്രീസ്വാമികൾ പല വിധ ക്ലേശങ്ങളും സഹിച്ച് ഇത്ര ദൂരം വന്ന് തങ്ങളുടെ അപേക്ഷാനുസാരം ക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠയും പൂജയും നടത്തി തങ്ങളെ അനുഗ്രഹീതരാക്കിയിരിക്കുന്നു എന്നും, അവിടുത്തെ പാദസ്പർശംനിമിത്തം തങ്ങളുടെ നാട് പുണ്യഭൂമിയായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നും, അവിടുത്തെ അനുഗ്രഹം

വും കൃപയും തങ്ങൾ വീണ്ടും വീണ്ടും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു എന്നും മറ്റും മംഗള പത്രത്തിൽ പ്രത്യേകം പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. ഈ സ്വാഗതപത്രികക്ക് സ്വാമിജിതുപ്പാദങ്ങൾ ഉചിതമായും ഹൃദയാവർജ്ജകമായും ഒരു മറുപടി കൊടുത്തു.

മറുപടിയുടെ സാരം.

ഈ ദേശത്ത് വരുവാനും നിങ്ങളുമായി പരിചയപ്പെടുവാനും വിശേഷിച്ച് മഹാദേവന്മാരായ സുബ്രഹ്മണ്യരേയും ശാസ്താവിനേയും പൂജിപ്പാനും എനിക്കു അവസരമുണ്ടാക്കിത്തന്നതിനും നിങ്ങളുടെ സ്വാഗതത്തിനും ഞാൻ നന്ദിപറയുന്നു. ഭാരതഭൂമിയുടേയും പ്രത്യേകിച്ച് കേരളത്തിന്റേയും അഭ്യുദയത്തിനും ധർമ്മോല്പാദനത്തിനും ആയിരുന്ന സുബ്രഹ്മണ്യരും അയ്യപ്പനും അവതരിച്ചത്. കുറെ കാലത്തിന്നപ്പുറമായ് ധർമ്മം ക്ഷയിച്ചും അധർമ്മത്താൽ മൂടപ്പെട്ടും ഇരിക്കുന്നതുപോലെ തോന്നുന്നുണ്ട്. ഏകിലും ഭാരതഖണ്ഡത്തിലെ ആദ്യാത്മധർമ്മത്തിന്നു ശക്തിക്കുയർന്നു തീർന്നില്ല. മുടിക്കിക്കുന്ന അവസരത്തിലും അതു ശക്തിമത്തായ് പ്രവർത്തിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അതു പുറത്തു പ്രകാശിപ്പാൻ തുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആ പ്രകാശം ഇവിടെ മാത്രമല്ല ലോകമെട്ടുടനീളം വ്യാപിക്കുകയും ചെയ്യും. ഭാരതഭൂമിയുടെ നന്മക്കുവേണ്ടിമാത്രമല്ല സർവ്വലോകഹിതത്തിനുവേണ്ടിയാകുന്നു അചിന്ത്യശക്തിയായ ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവൻ അവതരിച്ചിട്ടുള്ളത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശക്തിബീജങ്ങളേയും തത്ത്വോപദേശങ്ങളേയും നാനാദേശങ്ങളിലും പടിഞ്ഞാറും, കിഴക്കും തെക്കും വടക്കും വാരിവിതച്ചിരിക്കുന്നു മഹാപുരുഷനായ ശ്രീമദ് വിവേകാനന്ദസ്വാമികൾ. ആ ബീജങ്ങൾ മുളച്ചുതുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. അതുകൾ വളന്നു ലോകമെല്ലാം വ്യാപിക്കും. ജാതിഭേദമോ സ്ഥിതിഭേദമോ സ്രീപുരുഷഭേദമോ കൂടാതെ മനുഷ്യജാതിയിൽ പെട്ട സർവ്വർക്കും ആ വൃക്ഷങ്ങളുടെ തണലുകളിൽ ഇരുന്നു വിശ്രമിപ്പാനും അതുകളുടെ ഫലങ്ങൾ ആസ്വദിപ്പാനും ശാശ്വതമായ ആനന്ദം അനുഭവിപ്പാനും ഇടയാകും. അതുകണ്ടാനന്ദിപ്പാനുള്ള ആയുസ്സ് നമുക്കു മതിയാകയില്ലായിരിക്കാം. ഏകിലും അതു സംഭവിപ്പാൻ പോകുന്നതാകുന്നു. നമ്മുടെ അനന്തിരഗാമികൾക്ക് അതു അനുഭവപ്പെടും. ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവനാൽ പ്രകാശിതമായ ധർമ്മം മറെറല്ലാ ധർമ്മങ്ങളേയും വ്യാപിക്കുകയും ഏകീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. ആ വഴിയുടെയാകുന്നു ആ യുഗാവതാരപുരുഷന്റെ സംഘം വേലചെയ്യുന്നത്. ആ സംഘത്തിൽ ഏറ്റവും എളിയവനും ശ്രീരാമകൃഷ്ണദേവന്റെ കിംകരനും കണ്ടതും ആയ എനിക്കു നിങ്ങൾ ചെയ്ത സ്വാഗതത്തിന്നു ഞാൻ നിങ്ങളോടു വീണ്ടും നന്ദിപറയുന്നു.

സ്വാമിജി തൃപ്പാദങ്ങൾ ഉജ്ജ്വലമായും മനോഹരമായും അരുളിച്ചെയ്ത മറുപടിയുടെ അംശലേഖം മലയാളത്തിൽ പരക്കെയുള്ള ജനങ്ങൾക്കറിവാൻ തക്കവണ്ണം തജ്ജിമചെയ്യുന്നതു ഭൃണ്ഡാധമായിരുന്നു. അതും കഴിഞ്ഞു് അവിടെ കൂടിയിരുന്ന നാനാ ജാതി ജനങ്ങൾക്കും പ്രസാദം കൊടുത്തതിനുശേഷം സ്വാമി തൃപ്പാദങ്ങൾ ഭക്ഷ്യരത്തിൽനിന്നു വസതിയിലേക്കു തിരിച്ചു. അവിടെ എത്തി ഭക്ഷണാനന്തരം അല്പം വിശ്രമിച്ചു പിന്നീടും അനേകം ജനങ്ങൾക്ക് ദർശനവും പാദസ്പർശനവും സരവും കൊടുത്ത് സുമാർ 4മണിക്ക് റെറപ്പാലത്തേക്ക് തിരിച്ചെഴു നെള്ളുകയും ചെയ്തു.

എൻ. കെ. പി.

ഞങ്ങളുടെ

വിശേഷാൽപ്രതിയെപ്പറ്റി

അനുസമ്മജീവികൾ എന്തുപറയുന്നു?

“ARUNODAYAM” ANNUAL SUPPLEMENT,
(MALAYALAM)

Kamalalaya Press, Ottapalam, S. Malabar.

Price Re. 1.

The magazine “Arunodayam” has been in existence for the last one year and five months and from the very beginning it has been maintaining a high standard of literary excellence. Mr. Chelnat Achyuta Menon, B. A., who is the Sahitya Nayan (Literary Chief) thereof, has succeeded in bringing together under its banner a number of eminent writers of the day who are endeavouring their utmost to build up a sound literary tradition in Malayalam and infuse new life and vigour into the language. The Supplement that is now issued in commemoration of the completion of the first year of the journal's existence is a commendable production. It contains contributions from wellknown writers like Messrs. Vallathol, Ullur, V. Unni Krishnan Nair, Vatakkapat Narayanan Nair, K. V. M., A. Narayana Poduval, Attur Krishna Pisharoti, K. Sukumarna, Chelnat Achyuta Menon, and others, and affords interesting

and instructive reading. Its pages are adorned by photographs of some of the contributors, eminent men of letters in Malayalam and great men like Mahatma Gandhi, J. C. Bose, Malaviya, etc. The publisher deserves congratulation on the neat get up of the supplement.

“HINDU” Dated 14th November 1928.

THE “ARUNODAYAM” ANNUAL.

The “Arunodayam”, published from Ottapalam. has made a name among Malayalam magazines for the literary quality of its articles. Its annual for this year contains contributions of lasting value from some of the best writers in Malayalam. Mr. Vallathol’s “Gnanam”, Mr. Ullur S. Parame swara Iyer’s Divvadarsanam and Mr. V. Unnikrishnan Nair’s “Mathirhridayam” are delightful poems. Mr. P. Krishnan Nair writes about the place of the Thullal in Malayalam literature. Mr. Chelanat Achutha Menon, Reader in Malayalam, University of Madras, who is the author of many popular stories in Malayalam, contributes an excellent story, “Prayschitham”. Mr. Vatakkepat Narayanan Nair in an article examines some of the conceptions of Adwaita.

“Madras Mail”

12—11—’28.

അരുണോദയം വിശേഷാൽപ്രതി:—

ഒറ്റപ്പാലത്തുനിന്നും ഏറ്റവും പ്രശസ്തമായരീതിയിലും, സുപ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരന്മാരുടെ മേൽനോട്ടത്തിലും നടത്തിവരുന്ന അരുണോദയം മാസികയുടെ വിശേഷാൽപ്രതി തൽപ്രവർത്തകന്മാർ അഭിപ്രായത്തിനായി അയച്ചതുന്നത് നിന്ദിപൂർവ്വം കയ്യാറിയിരിക്കുന്നു. ആ ഏതോരം വിശേഷാൽപ്രതികൾ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധംചെയ്യുക എന്നുള്ളത് പാശ്ചാത്യപത്രപ്രവർത്തനസമ്പ്രദായത്തെ അനുകരിച്ചാണെന്നുള്ളതിന് യാതൊരു സംശയവുമില്ലാ. എന്നാൽ ഈ പ്രസ്ഥാനം ഒന്നിനൊന്നു മെച്ചമാക്കിക്കൊണ്ടുവരുകയാൽ അതതു പ്രവർത്തകന്മാർ യത്നിച്ചുവരുന്നുണ്ടെന്നുള്ളത് ഞങ്ങളുടെ മുഖിലിരിക്കുന്ന “അരുണോദയം” വിശേഷാൽപ്രതിതന്നെ സാക്ഷ്യംവഹിക്കുന്നുണ്ട്. വഷ്ഠംതോറും മാതൃഭൂമി, അൽ-അമിൻ, മിതവാദി മുതലായ പത്രങ്ങളും വാഷികപ്രതികൾ അച്ചടിച്ച പ്രസിദ്ധംചെയ്തുവരുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങൾ വ

ത്ത്മാനപത്രപുരോഗതിയേയും, മലയാളഭാഷയുടെ ക്രമപ്രവൃദ്ധമായ അഭിവൃദ്ധിയേയും സൂചിപ്പിക്കുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്. സുപ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ കൃതികളാൽ മലയാളഭാഷയെ പോഷിപ്പിക്കുവാൻ യത്നിക്കുന്ന പ്രവർത്തകന്മാർ അഭിനന്ദനാർഹരാണെന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല. അരുണോദയം മാസികാപ്രവർത്തകന്മാർ ഇങ്ങിനെയൊരു പ്രസ്ഥാനം തുടങ്ങിയതു പ്രഥമമായിട്ടാണെങ്കിലും, അവരുടെ ഉദ്യമം ഏറ്റവും വിജയകരമായിട്ടുണ്ടെന്നു ഞങ്ങൾക്കു ധൈര്യസമേതം പറയാൻ കഴിയും. മെ: ആർ. ഈശ്വരപിള്ള ബി. എ, വള്ളത്തോൾ നാരായണമേനോൻ, ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യർ, സി. അച്യുതമേനോൻ, പുനശ്ശേരിനമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ മുതലായ ഭാഷാപ്രണയികളുടേയും, മഹാകവികളുടേയും കൃതികൾ ഈ വിശേഷാൽപ്രതിക്ക് ഒരു ലക്കവും, അതേസമയം കൈരളിസാഹിത്യദേവിക്ക് ഒരു മുല്യസമ്പത്തുമാണ്. ഭഗവാൻ ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസൻ, ശാരദാദേവി, സ്വാമി വിവേകാനന്ദൻ, സ്വാമി നിർമ്മലാനന്ദൻ മുതലായ ആത്മീയഗുരുക്കന്മാരുടേയും, മഹാത്മാഗാന്ധി, അരവിന്ദഘോസ്, പണ്ഡിതമാളവ്യ, സരോജിനിക്കായിഡു മുതലായ രാഷ്ട്രീയനേതാക്കന്മാരുടേയും, മഹാകവികന്മാരന്മാരും, മഹാകവി വള്ളത്തോൾ, മഹാകവി ഉള്ളൂർ എസ്സ്. പരമേശ്വരയ്യർ, സാഹിത്യപ്രണയികളായ മെ. ചേലനാട്ടു മി. അച്യുതമേനോൻ, പുനശ്ശേരിനമ്പി നീലകണ്ഠശർമ്മ, ഉണ്ണികൃഷ്ണൻനായർ മുതലായവരുടേയും മനോഹരമായ ഛായാപടങ്ങൾ ഈ വിശേഷാൽപ്രതിയെ സവിശേഷം അലങ്കരിക്കുന്നുണ്ട്. പ്രഥമസംരംഭം ഇത്രയും ആകർഷണീയമാക്കിത്തീർത്തിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അടുത്ത വാർഷികപ്രതികൾ ഒന്നുകൂടി മെച്ചമായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിന്നു യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

പ്രവർത്തകന്മാരുടെ ഈ സംരംഭത്തെ ഞങ്ങൾ സർവ്വാത്മനാ അഭിനന്ദിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഈ പുസ്തകം ആവശ്യമുള്ളവർക്കു അരുണോദയം പ്രവർത്തകന്മാരിൽനിന്നും ഒരു രൂപ വിലയ്ക്കു കിട്ടുന്നതാണ്.

‘സിലോൺ മലയാളി’ ഫെബ്രുവരി—മാർച്ച്—ഏപ്രിൽ.